

საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები

2017-2020 წლებისათვის

(პირველადი ვარიანტი)

თბილისი

2016

თავი I

სამთავრობო პროგრამა

„ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“

ძირითადი დებულებები

მთავრობის უცვლელ პრიორიტეტად რჩება ძლიერი, ეფექტიანი, კანონის უზენაესობაზე დაფუძნებული, დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა. იმისათვის, რომ დემოკრატიულ რეფორმებს შეუქცევადი ხასიათი მიეღო და განხორციელებულიყო ფართომასშტაბიანი რეფორმები, მნიშვნელოვნად შეიცვალა საკანონმდებლო ბაზა; უზრუნველყოფილ იქნა სახელმწიფო ორგანოების დაბალანსებული მუშაობა; დაიწყო რეალური თვითმმართველობის მშენებლობის პროცესი; რამდენიმე ეტაპიანი ფუნდამენტური რეფორმა ხორციელდება მართლმსაჯულების სფეროში; უზრუნველყოფილია მრავალპარტიული პოლიტიკური სისტემის არსებობა; უზრუნველყოფილია გამოხატვის თავისუფლება; დაიწყო პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება; შემუშავებულია ქვეყნის უახლოესი, საშუალო და გრძელვადიანი განვითარების პოლიტიკა. ამ მიზნით უკვე მომზადდა 2020 წლამდე საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია. დასრულების პროცესშია საჯარო ადმინისტრირების რეფორმის სტრატეგია, რომლის განხორციელებაც დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის ერთ-ერთ ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს.

საპრეზიდენტო და ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების გამჭვირვალე და თავისუფალ გარემოში ჩატარებით კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“ საქართველოში დაამკვიდრა დემოკრატიული არჩევნების ტრადიცია.

საქართველოში დაიწყო და გრძელდება ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ინსტიტუტების განვითარება. სამართლის უზენაესობის უზრუნველყოფის პროცესი შეუქცევადი გახდა; მოქალაქეების კონსტიტუციური უფლებების ხელშეუხებლობის გარანტიას სახელმწიფო იძლევა; დანაშაულთან ბრძოლას მტკიცე და შეუპოვარი ხასიათი აქვს, მაგრამ პოლიტიკური ნიშნით დევნა გამორიცხულია. ამასთან, დაიწყო პოლიტიკური წნეხისგან თავისუფალი სასამართლო და სამართალდამცავი სისტემების მშენებლობა.

საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური განვითარების მთავარ ორიენტირად განიხილება ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, რომელიც ჩვენი საზოგადოების თავისუფალი, ერთსულოვანი და ურყევი არჩევანია.

გასულ წელს ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერით საქართველომ ისტორიული ნაბიჯი გადადგა, რამაც ევროკავშირთან ურთიერთობები ხარისხობრივად სრულიად ახალ ეტაპზე გადაიყვანა და სახელმწიფოს ევროპეიზაციის პროცესი შეუქცევი გახდა. 2014 წლის 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტმა მოახდინა შეთანხმების რატიფიცირება. ასოცირების შეთანხმების რატიფიცირება ევროპარლამენტმა და ევროკავშირის წევრი ქვეყნების უმრავლესობამ მოახდინა. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ხელშეკრულების ამოქმედებით ევროინტეგრაცია გახდა ჩვენი ქვეყნის საშინაო პოლიტიკის ნაწილი. ასოცირების შეთანხმება საქართველოს ევროპული ტრანსფორმაციისათვის ქმნის რეალურ სამართლებრივ საფუძველს და საქართველოს უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობისათვის განხორციელებული მნიშვნელოვანი ინვესტიციაა. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის კომპონენტის განხორციელების პროცესშიც საქართველო თანამიმდევრულად გახდება ევროკავშირის ეკონომიკური სივრცის ნაწილი.

ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება საქართველოს მთავრობის საშინაო პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ქვეყანა ყველაზე საპასუხისმგებლო, იმპლემენტაციის ეტაპზე გადავიდა. ასოცირების შეთანხმების განხორციელება ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური ცხოვრების მთელ სპექტრს შეეხება. შესაბამისად, ფართომასშტაბიანი რეფორმები მოემსახურება ადამიანის უფლებების დაცვის განმტკიცებას,

დემოკრატიის გაღრმავებას, მეტ გამჭვირვალობას, ეფექტიან მმართველობას, უსაფრთხოებისა და რეგიონალური თანამშრომლობის განმტკიცებას, სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოსა და ხელსაყრელი ბიზნესკლიმატის ჩამოყალიბების უზრუნველყოფას. შეთანხმება სრულად თანხვედრაშია მთავრობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხედვასთან. აღნიშნული რეფორმები, საბოლოოდ, უზრუნველყოფს ქვეყნის ევროპული ტიპის დემოკრატიად ჩამოყალიბებას. ასოცირების შეთანხმების შესრულების მიზნით დაწყებულია მუშაობა იმისათვის, რომ ამოქმედდეს შესაბამისი ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული მექანიზმები ფართომასშტაბიანი რეფორმების განსახორციელებლად. ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებიდან გამომდინარე, იგეგმება ადგილობრივი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება.

მთავრობის მიერ განხორციელებული არაერთი რეფორმის შედეგად დღეს ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლა ახლო მომავლის პერსპექტივაა. მნიშვნელოვანია, რომ სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმამ ხელი შეუწყო სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის, ორგანიზებული დანაშაულისა და კორუფციის აღმოფხვრის, ადამიანის უფლებათა დაცვის, დოკუმენტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და მიგრაციის სფეროებში რეფორმების განხორციელებას.

განვაგრძობთ ევროკავშირთან აქტიურ თანამშრომლობას, საქართველოში უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის, მათ შორის, საქართველოში კონფლიქტების მშვიდობიანი დარეგულირების პროცესში ევროკავშირის როლის შემდგომი გაძლიერების მიმართულებით.

გრძელდება ქვეყნის უსაფრთხოებასა და რეგიონალური პოზიციების გამყარებაზე მუშაობა. მთავრობა განაგრძობს ნატოსთან თანამშრომლობას ინტეგრაციის გაღრმავებისა და ამ ორგანიზაციაში საბოლოო გაწევრიანების მიზნით. ნატოში საქართველოს გაწევრიანება წარმოადგენს ქვეყნის სტაბილურობისა და უსაფრთხოების განმტკიცების გარანტიას, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ქვეყნის მდგრად და დემოკრატიულ განვითარებას, ეკონომიკურ აღმავლობასა და კეთილდღეობას.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებსა და ღირებულებებს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას უმუშევრობისა და სიღარიბის დასაძლევად, უნარიანი და მშრომელი მოქალაქეებისათვის შექმნის ღირსეულ პირობებს; ამისათვის მიმდინარეობს და გაგრძელდება წვრილი და საშუალო ბიზნესისა და სოფლის მეურნეობის უპრეცედენტო განვითარება; სახელმწიფო გააგრძელებს კერძო საკუთრებისა და შრომითი უფლებების დაცვის გაძლიერებას; უზრუნველყოფს მსოფლიო ეკონომიკურ სისტემაში ქვეყნის ინტეგრირებას; შრომისუუნარო მოქალაქეებისათვის გააგრძელებს ცხოვრების ღირსეული პირობების უზრუნველყოფას, რისთვისაც დაამკვიდრებს უსაფრთხო სოციალურ გარემოს და განავითარებს სოციალური სოლიდარობის სისტემას; კვლავ იზრუნებს ქვეყნის კულტურულ მემკვიდრეობაზე და ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკურ მოდერნიზებას.

უკვე გადაიდა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები მედიის დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად და მთავრობა აგრძელებს ეფექტიან მუშაობს ამ მიმართულებით. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ავტორობით მომზადდა საკანონმდებლო პაკეტი, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლისთვის საჭირო რეფორმების გატარებას. აღნიშნული საკანონმდებლო ცვლილებებით მოხდება გამოხატვის თავისუფლებისა და მედია პლურალიზმის ხელშეწყობა, ასევე, სამაუწყებლო ბაზრის, საქართველოში წარმოებული სამაუწყებლო კონტენტის განვითარების წახალისება, საეთერო სამაუწყებლო ბაზარზე შესვლის დაბრკოლების მინიმუმამდე დაყვანა და მრავალფეროვან და მაღალხარისხიან საეთერო სამაუწყებლო კონტენტზე მომხმარებელთა წვდომის უზრუნველყოფა.

პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების სისტემა უზრუნველყოფს სათანადო რესურსების გამოყოფას იმისათვის, რომ პარტიებმა შეძლონ ეფექტიანად საქმიანობა და საარჩევნო კამპანიის სრულფასოვნად წარმართვა. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანი ცვლილებები უკვე შეტანილია კანონმდებლობაში.

მთავრობის პოლიტიკა ეფუძნება საქართველოს მოსახლეობის მიერ მკაფიოდ გამოხატულ ინტერესებს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად, რაც სამთავრობო პოლიტიკის დაგეგმვისა და რეალიზაციის პროცესის უმთავრესი საფუძველი იქნება.

პროგრამული მიმართულებები

საქართველოს სახელმწიფოს კონსტიტუციური მოწყობა

საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების შემდეგ ამოქმედდა საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებები, რომლებიც საქართველოს საპრეზიდენტო რესპუბლიკიდან უპირატესად საპარლამენტო რესპუბლიკად გარდაქმნის. თუმცა, ამ ახალ მოდელში ბევრი ისეთი ხარვეზი და ბუნდოვანი ნორმაა, რომლებიც გამოსწორებას და გაუმჯობესებას მოითხოვს, რათა ქვეყანაში ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს შორის სამართლებრივი სახელმწიფოსათვის დამახასიათებელი რეალური ბალანსი ჩამოყალიბდეს. სწორედ ამ მიზნით, 2013 წლის ოქტომბერში საქართველოს პარლამენტმა შექმნა სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისია, რომელიც მუშაობს საქართველოს კონსტიტუციის ახალ რედაქციაზე.

ახალი კონსტიტუციით დადგინდება მმართველობის ისეთი მოდელი, რომელიც, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს მთავრობის სტაბილურობას, ხოლო, მეორე მხრივ, საკანონმდებლო ორგანოსა და საზოგადოებას მისცემს რეალურ ბერკეტებს ხელისუფლების საქმიანობის ქმედითი და ეფექტიანი კონტროლის განსახორციელებლად.

სასამართლო ხელისუფლება

სასამართლო რეფორმის კონცეფცია გახდა ხელისუფლების პოლიტიკური ზემოქმედებისაგან სასამართლოს გათავისუფლების საფუძველი; მართლმსაჯულება დღითი დღე სულ უფრო დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ხდება.

სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზაციულ უზრუნველყოფას თავად სასამართლო ხელისუფლება ახორციელებს; უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოს ინსტიტუციონალური დამოუკიდებლობა, მათ შორის, სასამართლოს ფინანსური დამოუკიდებლობის კუთხითაც.

უკვე გატარდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომელთა შედეგადაც განხორციელდა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული დეპოლიტიზაცია, შემოღებულ იქნა საბჭოს წევრების არჩევის ახალი, დემოკრატიული წესები და, შესაბამისად, პირველად ჩატარდა საბჭოს მოსამართლე წევრების არჩევა ამ წესების შესაბამისად. შემოღებულ იქნა მკაფიო კრიტერიუმები და გამჭვირვალე, სანდო სისტემა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ იმ ახლად დანიშნულ მოსამართლეთა საქმიანობის შესაფასებლად, რომლებიც სამწლიანი გამოსაცდელი პერიოდის შემდეგ, თანამდებობაზე უვადოდ უნდა განწესდნენ. მთავრობის მიზანია, კიდევ უფრო გაიზარდოს მოსამართლეთა მონაწილეობა და ჩართულობა საკანონმდებლო გამოწვევებთან დაკავშირებულ დისკუსიებში, რასაც ახლახან პარლამენტის მიერ სასამართლო ხელისუფლების ახალი ხელმძღვანელის არჩევა მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს. გაგრძელდება მუშაობა იმისათვის, რომ სათანადოდ უზრუნველყოფილ იქნეს სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

მოსამართლეები თანამდებობაზე განწესდებიან მხოლოდ კონკურსის საფუძველზე, რომელშიც თანაბარ საწყისებზე მიიღებენ მონაწილეობას როგორც იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კურსდამთავრებულები, ისე იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სწავლისგან გათავისუფლებული პირები; საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრება მოსამართლეობის კანდიდატთა შერჩევის კრიტერიუმები და მათი მახასიათებლები. დადგინდება მოსამართლეობის კანდიდატის თაობაზე სანდო ინფორმაციის მოძიების წესი, ინტერესთა შეუთავსებლობის შემთხვევები და მოსამართლის თანამდებობაზე განწესებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობა.

მოწესრიგდება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის მსმენელთა მისაღები კონკურსის პროცედურა და ამ პროცესში ერთმანეთისაგან გაიმიჯნება საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსა და იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კომპეტენცია, დაწესდება კონკურსის ობიექტურად და თანასწორად წარმართვისა და

იუსტიციის უმაღლესი სკოლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებულება; უზრუნველყოფილი იქნება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის საქმიანობის გამჭვირვალობა და შესაძლებელი იქნება მისი მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების გასაჩივრება.

ახლად შერჩეული მოსამართლეები თანამდებობებზე უვადოდ განწესდებიან სამწლიანი გამოსაცდელი ვადის წარმატებით გავლის შედეგად. გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოსამართლეთა შეფასების სისტემა იქნება მიუკერძოებელი, შეფასება მოხდება ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად, საერთაშორისო გამოცდილებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

შემოდებული იქნება საქმეთა ავტომატური განაწილების პრინციპი; გაიზრდება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის გამჭვირვალობის ხარისხი.

დაიხვეწება დისციპლინური სამართალწარმოების პროცედურები. მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების უფლებამოსილება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდი იქნება; მიმდინარეობს მოსამართლეთა დაწინაურებისა და სხვა სასამართლოში მივლინების ღია და გამჭვირვალე წესების შემუშავება. მოსამართლის თანხმობის გარეშე მივლინება დასაშვებია იქნება მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში, თუ ამას მოითხოვს მართლმსაჯულების ინტერესები.

გაფართოვდება საკასაციო სასამართლოში საჩივრის დასაშვებობის კრიტერიუმები, მათ შორის, იმ კუთხით, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ დასაშვებად ცნოს საჩივარი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე, თუ იგი ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, სისხლის სამართლის საქმეზე საკასაციო საჩივარი დასაშვებია იქნება ნებისმერ შემთხვევაში, თუ საქმე არასრულწლოვნის მიერ დანაშაულის ჩადენას ეხება. გაიზრდება უზენაეს სასამართლოში მოსამართლეთა რიცხვი და მათი რაოდენობა განისაზღვრება კანონით.

მთავრობა მუშაობს რიგითი მოსამართლის დამოუკიდებლობის ხარისხის ასამაღლებლად. სასამართლოს თავმჯდომარეებს აირჩევენ თავად სასამართლოს წევრი მოსამართლეები; დადგინდება მოსამართლის დამოუკიდებლობისა და საქმის განხილვის პროცესში ჩარევის დაუშვებლობის დამატებითი გარანტიები.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

დანაშაულის გამოვლენისა და გამოძიებისათვის მიმდინარეობს საგამოძიებო საქმიანობის ხარისხის ამაღლება. დაიწყო სამართლიანი და ჩადენილი ქმედების თანაზომიერი სასჯელის პოლიტიკის განხორციელება; პატიმრობის, როგორც აღკვეთის ღონისძიების, ისევე როგორც სასჯელის მოხდის რეჟიმი უახლოვდება საერთაშორისო სტანდარტებს, რითაც უფრო მეტად იქნება დაცული ადამიანის უფლებები. საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტმა შეიძინა სწრაფი, ეფექტიანი და ამასთან სამართლიანი მართლმსაჯულების მექანიზმის თვისებები; საერთაშორისო სტანდარტებისა და ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მოთხოვნების შესაბამისად გაიზარდა დაზარალებულთა უფლებები.

მთავრობამ მოამზადა წინასწარი პატიმრობის შეფარდებისა და გადასინჯვის საკანონმდებლო რეფორმა, რომლის მიღების შედეგადაც მოქალაქე ბოლომდე იქნება დაცული ნებისმიერი თვითნებობისგან, როგორც ამას ევროპული სამართლებრივი სტანდარტები ითვალისწინებს.

აქტიურად მიმდინარეობს სისხლის სამართლის კოდექსის გადასინჯვა და დახვეწა მისი ლიბერალიზაციისა და მოდერნიზაციის მიზნით.

პირველად შემუშავდა არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი მნიშვნელოვანი სამართლებრივი დოკუმენტია და მიზნად ისახავს მართლმსაჯულების პროცესში მონაწილე არასრულწლოვანთა - როგორც ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა, ასევე მოწმეთა და დაზარალებულთა - საუკეთესო ინტერესების დაცვას. ეს კოდექსი ნოვაციაა ჩვენს სამართლებრივ სივრცეში და მთავრობის მიზანს ამჟამად მისი სრული და ეფექტიანი იმპლემენტაცია წარმოადგენს.

დანაშაულთან ეფექტიანი ბრძოლის პარალელურად, ეფექტიანად მიმდინარეობს და გაგრძელდება ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაციის პოლიტიკის განხორციელება.

მიმდინარეობს ნარკომანიასთან ბრძოლის პოლიტიკის რეფორმა, რომელიც მიზნად ისახავს დაბალანსებული, ადამიანის უფლებების დაცვასა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ანტინარკოტიკული პოლიტიკის ჩამოყალიბებას. ასევე, სისხლის სამართლის კოდექსში ნარკოტიკული საშუალებების შეძენის, შენახვის, გადაზიდვის, გადაგზავნისა და გასაღების ერთმანეთისაგან გამიჯვნა.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის რეფორმა

მიმდინარეობს საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების კოდექსის სისტემურად ახალი პროექტის შემუშავება; ადმინისტრაციული პატიმრობის ვადა შემცირდა 15 დღემდე ვადით, რაც შეესაბამება საერთაშორისო ნორმებს.

პროკურატურის რეფორმა

მთავრობა აქტიურად მუშაობს იმისათვის, რომ გაიზარდოს პროკურატურისადმი საზოგადოების ნდობა. პროკურატურის ფუნქცია გარდაიქმნა და მისი მთავარი ამოცანაა საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამოძიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

პროკურატურა დეპოლიტიზებულია და ეს კურსი გაგრძელდება. იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში პროკურატურა ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელ სამართალდამცავ ორგანოდ. მთავრობა ახორციელებს მნიშვნელოვან ღონისძიებებს პროკურატურის სისტემაში მომუშავე პირთა პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების კუთხით, რათა პროკურორებს შეეძლოთ ღირსეულად მიიღონ ახალი გამოწვევები სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და სისხლის სამართლის პროცესში მხარეთა რეალური თანასწორობის პირობებში.

საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმწიფოთა პრაქტიკის კვლევაზე დაყრდნობით შემუშავდა პროკურატურის სისტემის რეფორმის კონცეფცია და შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები. რეფორმის შედეგად, მოქმედი კონსტიტუციური ნორმების გათვალისწინებით, მთლიანად გარდაიქმნება საქართველოს მთავარი პროკურორის შერჩევისა და დანიშვნის წესი და ამ პროცესში, უზრუნველყოფილი იქნება როგორც მთავრობის, ასევე პარლამენტისა და საზოგადოების მონაწილეობა. ჩვენი მიზანია, მივიღოთ ისეთი მოდელი, რომლის ფარგლებშიც პროკურატურა იქნება გახსნილი და ანგარიშვალდებული სისტემა და, ამავე დროს, შეძლებს დანაშაულთან ეფექტიან ბრძოლას საზოგადოების დაცულობის უზრუნველსაყოფად.

მთავარი პროკურატურისთვის, ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად რჩება სამართლიანობის აღდგენა და მოქალაქეებისათვის 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნება. საქართველოს მთავარ პროკურატურაში ჩამოყალიბდა სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულების გამოძიების დეპარტამენტი. შემუშავდება უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნებისა და დაზარალებულის დარღვეული უფლების სწრაფად და ეფექტურად აღდგენის სამართლებრივი მექანიზმები.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის რეფორმა

2012 წლის ნოემბრიდან შს სამინისტრო გათავისუფლდა პოლიტიკური წნეხისგან და ჩამოყალიბდა როგორც საზოგადოებაზე ორიენტირებული უწყება. მისი ძირითადი მიზანია მოქალაქეთა უფლებებისა და უსაფრთხოების დაცვა. შინაგან საქმეთა სამინისტრო დეპოლიტიზებულია და ამ კურსიდან გადახვევა არ მოხდება. უცვლელია შსს-ს სისტემაში 2013 წელს დამკვიდრებული მიუკერძოებლობისა და ნეიტრალობის პრაქტიკა საარჩევნო პროცესებთან მიმართებით. პოლიცია თავის საქმიანობას წარმართავს კანონის, დემოკრატიული სტანდარტებისა და ეთიკის ნორმების სრული დაცვით.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმის ფარგლებში, იგეგმება სამინისტროს სისტემის გაყოფა. ცალკე უწყებად დარჩება შინაგან საქმეთა სამინისტრო და შეიქმნება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური საკუთარი ამოცანებითა და სტრუქტურით. აღნიშნული წარმოადგენს იმ რეფორმის ლოგიკურ

გაგრძელებას, რომელიც შინაგან საქმეთა სამინისტროში დაწყებულია 2012 წლიდან. მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებების შემდეგ საჭიროა სამართალდამცავი და უსაფრთხოების უწყებების იმგვარი ინსტიტუციური მოდელის განსაზღვრა, რომელიც უზრუნველყოფს ახალი, უფრო დემოკრატიული და საზოგადოების წინაშე უფრო მეტად ანგარიშვალდებული სისტემის ჩამოყალიბებას. პოლიციის ორგანოების ძირითად ფუნქციად დანაშაულის თავიდან აცილება და აღკვეთა დარჩება, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის კი სახელმწიფო უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული საფრთხეების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება და დამუშავება, ასევე სპეციფიკური დანაშაულების წინააღმდეგ ბრძოლა. გათვალისწინებული იქნება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ანგარიშვალდებულების მაღალი სტანდარტი. აღნიშნული გამოიხატება, ერთი მხრივ, ხელმძღვანელის დანიშვნის წესში და, მეორე მხრივ, საპარლამენტო კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრაში.

აღნიშნული ცვლილებების შედეგად უზრუნველყოფილი იქნება სისტემის ფარგლებში მოქცეული ჭარბი ძალაუფლების დეკონცენტრაცია, რაც დადებითად აისახება ადამიანის უფლებათა დაცვის ეფექტიანობაზე.

ახალი ორგანიზაციული მოწყობის მიხედვით, შინაგან საქმეთა სამინისტრო განახორციელებს საპოლიციო და არასაპოლიციო ფუნქციებს, მათ შორის, მიგრაციის, საზღვრის, საგანგებო სიტუაციების მართვისა და მომსახურების სფეროებში. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საზოგადოებაზე ორიენტირებული პოლიციისა და ანალიზზე დაფუძნებული პოლიციის მიდგომების დანერგვას. საზოგადოებაზე ორიენტირებული პოლიცია ეს არის პოლიციასა და საზოგადოებას შორის თანამშრომლობა, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულთან და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევებთან დაკავშირებულ პრობლემათა გადაჭრაში საზოგადოების მონაწილეობას.

პრიორიტეტებს განეკუთვნება სამინისტროს სისტემაში პოლიციის საქმიანობის არსებული სტანდარტების შემდგომი დახვეწა საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით. დაინერგება პოლიციელთა საქმიანობის შეფასების ობიექტური სისტემა, რაც უზრუნველყოფს პოლიციელთა პროფესიონალიზმის ამაღლებას, უნარ-ჩვევების დახვეწასა და თანამშრომელთა მუშაობის ეფექტიანობის გაზრდას; აღნიშნული მიმართულებით სამინისტრო მჭიდროდ თანამშრომლობს ამერიკელ პარტნიორებთან.

პოლიცია გააგრძელებს საზოგადოებასა და მის საჭიროებებზე ორიენტირებას. სწორედ აქედან გამომდინარე, კვლავ პრიორიტეტად რჩება პოლიციასა და საზოგადოებას შორის ნდობისა და თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება. პოლიციის საქმიანობაში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ადამიანის უფლებების პატივისცემას, კანონიერების, პროპორციულობის, თანასწორობისა და ნეიტრალულობის პრინციპების დაცვას. შსს-ს ერთ-ერთ პრიორიტეტს აკადემიის საგანმანათლებლო პროგრამებში ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების სწავლება წარმოადგენს.

გაიზრდება საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფის შესაძლებლობები. გაგრძელდება პოლიციის ახალი შენობების მშენებლობა, ასევე არსებულის რეაბილიტაცია, შსს-ს ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება. იზრდება და იხვეწება შსს-ს კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის შესაძლებლობები.

დაგეგმილია თანამედროვე სტანდარტების დროებითი მოთავსების იზოლატორების (დმი) მშენებლობა. ასევე, არსებული იზოლატორების რეაბილიტაცია და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება. დაკავებულთა სამედიცინო მომსახურების გასაუმჯობესებლად, დროებითი მოთავსების ყველა იზოლატორში დასაქმდებიან ექიმები.

გაგრძელდება ბრძოლა ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა პრევენციული ღონისძიებების განხორციელებას, მათ შორის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას.

ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტად რჩება ნარკოტიკულ საშუალებათა არალეგალურ ბრუნვასთან ბრძოლა, ასევე, ნარკოდანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მიღწეული წარმატების შენარჩუნება. შსს გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის მიმართულებით. გაძლიერდება ბრძოლა ტრეფიკინგის წინააღმდეგ. აღნიშნული მიმართულებით იგეგმება სამართალდამცავთა პროფესიული უნარ-ჩვევების შემდგომი განვითარება.

სამინისტროსთვის მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს ქვეყნის მასშტაბით ძალადობის ფაქტების შემცირება და ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება, როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში. დაიხვეწება პოლიციელთა მიერ ოჯახში ძალადობის ფაქტებზე რეაგირების მექანიზმები. დიდი ყურადღება დაეთმოდა ოჯახში ძალადობის, აგრეთვე არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული ძალადობის, ნარკომანიის, ტრეფიკინგის, საგზაო უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის საკითხებზე საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას.

პრიორიტეტებს განეკუთვნება მიგრაციული პროცესების ეფექტიანი მართვა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში 2014 წლის სექტემბერში შეიქმნა მიგრაციის დეპარტამენტი, რომელიც პასუხისმგებელია ქვეყანაში კანონიერი საფუძვლის გარეშე მყოფ პირთა გამოვლენასა და მათ მიერ ქვეყნის დატოვების უზრუნველყოფაზე. ადამიანის უფლებების დაცვის ევროპული სტანდარტების შესაბამისად აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა უკანონოდ მყოფ პირთა დროებითი განთავსების ცენტრი. ამოქმედდა არალეგალ მიგრანტთა გამოვლენის ელექტრონული პროგრამა. უმჯობესდება სასაზღვრო უსაფრთხოება. დაგეგმილია სასაზღვრო ინფრასტრუქტურის (მათ შორის სანაპირო დაცვის ინფრასტრუქტურის) მშენებლობა/რეაბილიტაცია, ასევე სანაპირო დაცვის ფლოტის მოდერნიზაცია. გაუმჯობესდება მესაზღვრეთა სამუშაო პირობები.

საგანგებო სიტუაციების ეფექტიანი მართვისა და ერთიანი ორგანიზების მიზნით განხორციელდა საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების სისტემის რეფორმა. შსს-ს საგანგებო სიტუაციების მართვის დეპარტამენტი გარდაიქმნა საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოდ და მასში გაერთიანდა რეგიონალური და მუნიციპალური სამაშველო და სახანძრო-სამაშველო დანაყოფები. უმჯობესდება შსს-ს საგანგებო სიტუაციებზე, მათ შორის, ქიმიურ, ბიოლოგიურ, რადიაციულ და ბირთვულ (ქბრბ) საფრთხეებზე რეაგირების შესაძლებლობები. დაგეგმილია საგანგებო სიტუაციების სამსახურების სტანდარტების დაახლოება ევროკავშირის ერთიანი სამოქალაქო თავდაცვის მექანიზმთან.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ სფეროდ რჩება ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული უსაფრთხოების პოლიტიკა. შემუშავდა და დამტკიცდა ქბრბ საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.

შსს დიდ ყურადღებას დაუთმობს ნორმატიული ბაზის დახვეწას, მომსახურების ხარისხის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას. გაიზრდება შსს-ს შესაძლებლობები, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლებისა და პერსონალის პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების გზით. სამინისტროს საჭიროებების შესაბამისად გადამუშავდება არსებული და შემუშავდება ახალი სპეციალური პროფესიული სასწავლო პროგრამები. შსს-ს აკადემიაში 2015 წლის სექტემბრიდან სწავლება დაიწყება საბაკალავრო პროგრამაზე.

შს სამინისტრო განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს თანამშრომელთა სოციალურ დაცვას. გაიზრდება პოლიციელთა სოციალური დაცვის გარანტიები და სამხედრო პირების სოციალური დაცვის გარანტიასთან გათანაბრდება.

სასჯელაღსრულების სისტემის რეფორმა

სასჯელაღსრულების სისტემის პრიორიტეტია მსჯავრდებულთა და ბრალდებულთა უფლებების დაცვა. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში შეუქცევადად გაგრძელდება საცხოვრებელი ფართობით, კვების რაციონით, სამედიცინო პროგრამებით, ჰიგიენური და სანიტარიული პირობებითა და პატიმართა მიმართ მოპყრობის ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოების პროცესი. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სასჯელაღსრულების სისტემაში არასათანადო მოპყრობის პრევენციას, ადამიანის უფლებათა შიდა მონიტორინგის გაძლიერებასა და სისტემის გამჭვირვალობისთვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმას.

სასჯელაღსრულების სისტემის განვითარების მნიშვნელოვანი მიმართულებაა მსჯავრდებულთა რისკებად დაყოფა, მათი შესაბამის დაწესებულებებში რისკების მიხედვით გადანაწილების მექანიზმის შექმნა და პრაქტიკაში სრულყოფილად დანერგვა, რაც ამ სფეროში თვისობრივად ახალი მიდგომაა. თავად დაწესებულებების კლასიფიკაციაც მოხდება რისკების მიხედვით. გაიხსნება განსაკუთრებული რისკისა და დაბალი რისკის დაწესებულებები.

აქტიურად დაინერგება სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვა, რომელიც წარმატებით ხორციელდება არასრულწლოვანთა დაწესებულებებში. სრულწლოვან მსჯავრდებულებში პირველ ეტაპზე სასჯელის

ინდივიდუალური დაგეგმვა განხორციელდება ქალ მსჯავრდებულთა დაწესებულებაში, დაბალი რისკისა და განსაკუთრებული რისკის დაწესებულებებში. საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით, განხორციელდება პირობით ვადამდე გათავისუფლების არსებული მოდელის გადახედვა. პირობით ვადამდე გათავისუფლების ახალი მოდელი, სასჯელის ინდივიდუალურ დაგეგმვასთან ერთად, გახდება მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციისა და რეაბილიტაციის პროგრამების წარმატებული განხორციელების ეფექტური ინსტრუმენტი.

მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ხორციელდება სასჯელაღსრულების სისტემის ინსტიტუციური რეფორმის მიზნით: ჩამოყალიბდება ერთიანი უწყება; გაიმიჯნება სამოქალაქო და სპეციალური თანამდებობები; დაინერგება თანამშრომელთა წინასწარი მომზადებისა და სერტიფიცირების წესი; მოწესრიგდება თანამშრომელთა სტატუსთან, სოციალურ და სამართლებრივ დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები; უსაფრთხოების სამსახურებისა და სოციალური სამსახურის საქმიანობაში დაინერგება ახალი მიდგომები და მუშაობის თანამედროვე მეთოდები; ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, დაინერგება ახალი სტანდარტები პერსონალურ მონაცემთა დაცვის კუთხით.

გაგრძელდება პენიტენციური ჯანდაცვის კუთხით მიმდინარე მთელი რიგი მნიშვნელოვანი რეფორმები, რომელთაც შედეგად უკვე მოჰყვა დაფინანსების, ადმინისტრირების, ინფრასტრუქტურის, პროგრამებისა და სერვისების კომპონენტების არსებითი გაუმჯობესება, მსჯავრდებულთა სიკვდილიანობის შემცირება.

დაინერგა პირველადი ჯანდაცვის მოდელი, დამტკიცდა პენიტენციური ჯანდაცვის სტანდარტი და ბაზისური მედიკამენტების ნუსხა, მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვისა და საჭიროებებზე ორიენტირებული მოვლის სისტემის განსავითარებლად. წარმატებით მიმდინარეობს C ჰეპატიტის, ტუბერკულოზის, აივ ინფექცია-/შიდსის პროგრამები. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა პენიტენციური ჯანდაცვის სამოქალაქო ჯანდაცვაში ინტეგრაციისა და პენიტენციური ჯანდაცვის შემდგომი განვითარების კუთხით. იგეგმება სუიციდის პრევენციისა და მეთადონით დეტოკსიკაციის პროგრამების შემდგომი გაფართოება.

პენიტენციურ ჯანდაცვის სისტემაში გაგრძელდება მუშაობა შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებებით: სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობების განვითარება და ადმინისტრირების შემდგომი დახვეწა, სამედიცინო სერვისების გაფართოება და ხარისხის შენარჩუნება, ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და სხვა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვის მუდმივი განვითარება.

მუშაობა გაგრძელდება მსჯავრდებულთა რისკების შეფასებისა და სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვის ინსტრუმენტის გასაუმჯობესებლად, რომელიც ამ ეტაპზე აქტიურად ამოქმედდა.

იგეგმება პრობაციის სისტემის შესაძლებლობის განვითარება სხვადასხვა სახის არასაპატიმრო სასჯელთა ეფექტური გამოყენების თვალსაზრისით, დაინერგება არასრულწლოვან და სრულწლოვან მსჯავრდებულთა ელექტრონული მონიტორინგის სისტემა.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების ფარგლებში ამოქმედდება წინასასამართლო ანგარიშის სისტემა, რაც ხელს შეუწყობს არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე ბავშვთა საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებას და გაზრდის სასამართლო გადაწყვეტილების ხარისხს.

საჯარო მმართველობის და საჯარო სამსახურის რეფორმა

ეფექტური საჯარო ადმინისტრირების სისტემა დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს. 2012 წლის შემდეგ, საქართველოს მთავრობამ საჯარო მმართველობის რეფორმის განხორციელება დაიწყო, აღნიშნული, ერთი მხრივ, მიზნად ისახავს მთავრობის მიერ კარგი მმართველობის და დემოკრატიის განხორციელებას, ხოლო, მეორე მხრივ, ევროკავშირის საჯარო სივრცესთან დაახლოებას. აღნიშნული რეფორმა გავრცელდება შემდეგ სფეროებზე: პოლიტიკის დაგეგმვის სისტემა, ადამიანური რესურსების მართვა საჯარო სამსახურში, ანგარიშვალდებულება, საჯარო ფინანსების მართვა, სახელმწიფო სერვისების მიწოდება და ადგილობრივი თვითმმართველობა.

რეფორმის განხორციელების შედეგად შეიქმნება პოლიტიკის დაგეგმვის ისეთი სისტემა, რომელიც გააძლიერებს კავშირს პოლიტიკისა და ბიუჯეტის დაგეგმვას შორის. ამასთან ერთად შეიქმნება პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგის, შეფასებისა და ანგარიშგების ძლიერი მექანიზმები.

საჯარო მმართველობის რეფორმა გრძელვადიან პერსპექტივაში სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური გარემოს მუდმივ გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად, რაც საბოლოო ჯამში ეფექტური პოლიტიკის პროცესს განაპირობებს.

საჯარო რეფორმის განუყოფელი ნაწილი საჯარო სამსახურის რეფორმაა. ქმედითი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება მნიშვნელოვანია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციისათვის. კერძოდ, საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის შედეგად ხდება პოლიტიკისაგან თავისუფალი, ღია და ეფექტური საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება; იქმნება საჯარო სამსახური, რომელსაც საფუძვლად ექნება თანამიმდევრული და მკაფიო სამართლებრივი ჩარჩო; ყალიბდება კარიერულ წინსვლაზე დაფუძნებული პროფესიული საჯარო მოხელის ინსტიტუტი, საჯარო მოხელეს მუდმივი განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების საშუალება ეძლევა. ეს ყოველივე კი კარიერულ წინსვლაზე, დამსახურებასა და პროფესიულ განვითარებაზე დაფუძნებული საჯარო სამსახურის არსებობის საწინდარია.

აღნიშნული პროცესის საფუძველს წარმოადგენს მთავრობის ერთობლივი ძალისხმევის შედეგად შემუშავებული საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფცია, რომელსაც დაეყრდნობა ახალი კანონი საჯარო სამსახურის შესახებ.

საჯარო სექტორში შემავალი თითოეული უწყების ჩართულობისა და საჯარო სამსახურის სისტემის ერთიანობის უზრუნველყოფის, ასევე საჯარო უწყებების თანამედროვე ინსტიტუციური მოწყობის მიზნით, მიმდინარეობს ცენტრალური საჯარო უწყებების ფუნქციური ანალიზი.

საჯარო სამსახურის ეფექტურობისა და გადახალისების შესაძლებლობის გაზრდისა და საჯარო სამსახურში კვალიფიციური კადრების მოზიდვის მიზნით გაგრძელდება ისეთი ინიციატივები, როგორიცაა საჯარო უწყებებში სტაჟირების მიმდინარე პროგრამა.

ამასთანავე, საჯარო სამსახურის რეფორმის კონტექსტში გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებული საჯარო სამსახურის ფორმირების ხელშეწყობის მიზნით, უკვე ამუშავდა მამხილებელთა დაცვის ინსტიტუტი, იგეგმება საჯარო მოხელეთა ეთიკის კოდექსის შემუშავება და ინერგება კორუფციასთან ბრძოლის ისეთი ძლიერი და ქმედითი მექანიზმი, როგორიცაა თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემა.

ადამიანის უფლებების დაცვა

ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოება მთავრობის უმთავრესი პრიორიტეტია. ადამიანის უფლებათა სფეროში სხვადასხვა სექტორში საქმიანობის ეფექტიანობის კიდევ უფრო გაზრდისა და კოორდინაციისათვის საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა და პარლამენტმა დაამტკიცა „ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგია 2014-2020“.

„ადამიანის უფლებათა სტრატეგიაში“ გაწერილია სახელმწიფოს გრძელვადიანი ხედვა და პრიორიტეტები ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში, მათ შორის, ნებისმიერი უმცირესობის უფლებების დაცვის კუთხით. ამ სტრატეგიის წარმატებულად განხორციელების მიზნით, მთავრობამ შეიმუშავა და დაამტკიცა 2-წლიანი სამოქმედო გეგმა, რომელიც მოიცავს ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში ქვეყნის წინაშე მდგარ ძირითად გამოწვევებს და მუდმივად განახლდება. შექმნილია სამოქმედო გეგმის იმპლემენტაციის მონიტორინგის მექანიზმი.

განათლება და მეცნიერება

განათლებისა და მეცნიერების სისტემის განვითარება-სრულყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია. საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს მთელ საგანმანათლებლო სივრცეში გარანტირებულ სასწავლო-აკადემიურ თავისუფლებასა და ადმინისტრაციული თუ ფინანსური მართვის ავტონომიურობის მაღალ დონეს.

განათლების მდგრადი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის საფუძველზე, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები: მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის სისტემის განვითარება; განათლების სისტემაში თანასწორობის, ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიის უზრუნველყოფა; განათლებისა და მეცნიერების ხარისხის გაუმჯობესება, შედეგზე ორიენტირებული ხარისხის მართვისა და მხარდაჭერის სისტემების სრულყოფა; განათლების სისტემის დაწესებულებების ავტონომიურობისა და ინსტიტუციონალური განვითარების უზრუნველყოფა; საგანმანათლებლო და სამეცნიერო სისტემის ყველა დონეზე ჩართული ადამიანური რესურსების განვითარება; საზოგადოების ჩართულობისა და სოციალური პარტნიორობის გაძლიერება; განათლებისა და მეცნიერების მართვის სისტემის სრულყოფა და განათლებისა და მეცნიერების სისტემის დაფინანსების მექანიზმების დახვეწა.

განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით გაგრძელდება ყველა ის პროექტი, რომელიც 2013 წელს დაიწყო: მოსწავლეებისათვის უფასო სასკოლო სახელმძღვანელოების გადაცემა; მათი ტრანსპორტით მომსახურება; უსაფრთხო სასკოლო გარემოს კონცეფციის განხორციელება; ფსიქოლოგის, სპეციალური მასწავლებლის, ექიმის მომსახურება; კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობა; ინკლუზიური განათლების პროგრამებისა და რესურსების განვითარება; საუნივერსიტეტო უფასო პროგრამების განხორციელება; სახელმწიფოს მიერ პროფესიული განათლების დაფინანსება; დოქტორანტების დაფინანსება და სხვა სოციალური თუ საგანმანათლებლო პროგრამები.

შემუშავებული სტრატეგიის შესაბამისად, განათლების სისტემის სხვადასხვა დონეზე განხორციელდება ცვლილებები. 2015-2016 სასწავლო წლიდან ამოქმედდება მასწავლებელთა პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემა. მომზადდება კვალიფიციური კადრები განახლებული საუნივერსიტეტო პროგრამით, ხელს შეუწყობთ მოქმედი მასწავლებლების პროფესიულ განვითარებას, დაინერგება სრულყოფილი შეფასების სისტემა, მოწესრიგდება პედაგოგთა სახელფასო პოლიტიკა და გაუმჯობესდება მოსწავლეთა სასწავლო შედეგები.

2015 წლიდან მილენიუმის კორპორაციის მეორე კომპაქტის ფარგლებში თანამედროვე მეთოდოლოგიით გადამზადდება ზუსტი და საბუნებისმეტყველო საგნების ყველა მასწავლებელი საქართველოს მასშტაბით. ასევე კომპაქტის ფარგლებში დამტკიცდება საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიების სტანდარტი და სკოლები აღიჭურვება თანამედროვე ლაბორატორიებით.

დამტკიცდება გრიფირების ახალი წესი, რომლის ფარგლებშიც განახლებული სასწავლო გეგმის მიხედვით შეიქმნება ახალი სახელმძღვანელოები. დაიწყება სკოლამდელი განათლების კომპონენტის დანერგვა სკოლამდელ დაწესებულებებში. ეთნიკური უმცირესობების განათლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად დასრულდება მუშაობა პოლიტიკისა და სტრატეგიის დოკუმენტზე და ამოქმედდება შესაბამისი პროგრამები. გაგრძელდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და ახალი სკოლების მშენებლობა.

პროფესიულ განათლებაზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფუძნება/განვითარება.

ინიცირებული საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად დამტკიცდება ევროპული მეთოდოლოგიითა და კერძო სექტორის მონაწილეობით დამუშავებული პროფესიული სტანდარტების პროექტები და დაინერგება მომზადებული მოდულური პროგრამები. კერძო სექტორთან თანამშრომლობით გადაიხედება საწარმოო პრაქტიკის კომპონენტი და შემუშავდება პრაქტიკაზე დაფუძნებული სწავლების მოდელი. შრომის ბაზრის სისტემური კვლევის შედეგების მიხედვით შემდგომში გადახალისდება პროფესიული პროგრამები. ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში ამოქმედდება პროფესიულ განათლებაში კრედიტების დაგროვებისა და ტრანსფერის სისტემა. აღმოიფხვრება საგანმანათლებლო ჩიხი, რაც გზას გაუხსნის პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტებს უმაღლესი განათლებისაკენ. გაგრძელდება მუშაობა სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლების რეაბილიტაციაზე/მშენებლობაზე.

ეტაპობრივად განხორციელდება განათლების სისტემის ყველა დონის ინსტიტუციონალური აკრედიტაციის კონცეფცია, რომელიც გულისხმობს შედეგზე ორიენტირებულ შეფასებასა და ხარისხის მონიტორინგის ქმედითი მექანიზმების დანერგვას. განხორციელდება აკრედიტაციის პროცესის ინტერნაციონალიზაცია, განსაკუთრებით უმაღლესი განათლების ნაწილში, რაც გაზრდის სანდოობას და ხელს შეუწყობს საქართველოში გაცემული ხარისხის დამადასტურებელი დოკუმენტების

საერთაშორისოდ ცნობასა და აღიარებას. იგეგმება საგამოცდო სისტემის გადახედვა ოპტიმიზაციის თვალსაზრისით და პარალელურად დაიწყება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვისა და დაფინანსების ახალი მექანიზმების დანერგვა.

ბოლონის პროცესში საქართველოს გაწევრიანების კონტექსტში მთავრობა აქტიურად მუშაობს ევროპული განათლების სივრცეში ქვეყნის ინტეგრაციისათვის. ამ მხრივ მიმდინარეობს ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს, უმაღლესი განათლების სფეროში შეფასების მექანიზმებისა და სტანდარტების გადახედვა.

ქვეყნის მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში მეცნიერების როლისა და ეფექტიანობის გაზრდის უზრუნველსაყოფად შეიქმნა კვლევისა და ინოვაციების საბჭო საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანელობით. აღნიშნული საბჭო უზრუნველყოფს სამეცნიერო დარგების განვითარების ხელშეწყობას, რათა მაქსიმალურად რეალიზებულ იქნეს ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალი და მოხდეს მისი კომერციალიზაციის ხელშეწყობა. მეცნიერების დაფინანსების, მათ შორის მეცნიერთა ხელფასის ზრდის პარალელურად, შემუშავდება შედეგზე ორიენტირებული შეფასების სისტემა, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება მეცნიერების განვითარების შემდგომი ეტაპები. მომზადდება საკანონდებლო ცვლილებები კვლევითი დაწესებულებების საქმიანობისა და მეცნიერთა ხელშეწყობის მიზნით. დაიწყება მუშაობა კვლევითი დაწესებულებების ინსტიტუციური მოწყობის საკითხებზე.

ევროკავშირთან სრულფასოვანი ინტეგრაციის გზაზე გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები. გაღრმავდება ურთიერთობები საერთაშორისო კვლევით ცენტრებთან, დასრულდება მოლაპარაკებები ინფაქტვაქტორიანი სამეცნიერო ჟურნალების გამოცემაზე. საქართველოს გაუჩნდება ახალი შესაძლებლობები საბუნებისმეტყველო, ზუსტი და საინჟინრო მიმართულებების განვითარებისა და საერთაშორისო კვლევებში ჩართვისათვის. გაგრძელდება მოლაპარაკება ევროკავშირის უმსხვილეს სამეცნიერო პროგრამაში „ჰორიზონტი 20/20“ საქართველოს სრულფასოვან ჩართვაზე.

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლები კვლავაც აქტიურად ჩართუნი არიან ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებსა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში; ეროვნულ უმცირესობებთან დაკავშირებული ყველა სახელმწიფო პროგრამა განხორციელდება მათი წარმომადგენლების მონაწილეობით.

სახელმწიფოს უმთავრესი პრიორიტეტი იქნება სახელმწიფო ენის სწავლების ეფექტიანი პროგრამების განხორციელება, რაც სამოქალაქო ინტეგრაციის აუცილებელი წინაპირობაა. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს სახელმწიფო ენის შესწავლის პროცესს, აგრეთვე, უზრუნველყოფს ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთათვის ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას.

ხელი შეეწყობა როგორც ქართულ მედიაში ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემების, მიღწევების, კულტურისა და სხვა მნიშვნელოვანი თემების რეგულარულად გაშუქებას, ასევე ეროვნული უმცირესობების წვდომის გაუმჯობესებას მედიასა და ინფორმაციაზე. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ეროვნული უმცირესობების კულტურის, ენის, ტრადიციებისა და ღირებულებების დაცვას. ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შესანარჩუნებლად, განხორციელდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საზოგადოების ცოდნის გაღრმავებას ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ღირებულებების, კულტურის, ისტორიისა და რელიგიის მიმართულებით, აგრეთვე, საზოგადოებაში ტოლერანტობისა და კულტურული პლურალიზმის დამკვიდრებას და კულტურათაშორისი და რელიგიათაშორისი დიალოგისა და კავშირების განვითარებას.

წინა წლებში განხორციელებული პოლიტიკის შეფასების საფუძველზე, შემუშავდება სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის ახალი სტრატეგია და 2015-2020 წწ. სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანი იქნება მიღებული გამოცდილების გათვალისწინებით, ერთი მხრივ, ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და, მეორე მხრივ, საქართველოს საზოგადოებაში მათი სრულფასოვანი ინტეგრაციის უზრუნველყოფა.

საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტები

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია: ქვეყნის უსაფრთხოებისა და სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, მათ შორის საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის გაგრძელება; ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება; მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან ურთიერთობების განმტკიცება; რუსეთის ფედერაციასთან დამაბული ურთიერთობების დეესკალაცია და საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და მისი საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე ურთიერთობის ნორმალიზაცია; ევროპის ქვეყნებთან მჭიდრო, ურთიერთსასარგებლო პარტნიორული თანამშრომლობის გაღრმავება.

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებებია საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა და საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებთან კონტაქტების განმტკიცება. გარდა ამისა, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მრავალმხრივი და ორმხრივი საერთაშორისო სახელშეკრულებო ბაზის განვრცობას და საერთაშორისო ორგანიზაციების ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმებში საქართველოს სახელმწიფო პერიოდული ანგარიშების მომზადებისა და წარდგენის კოორდინაციას.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უპირველესი ამოცანაა ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. ამ კუთხით, საგარეო უწყების ძალისხმევა მიმართული იქნება ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენის პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდისა და არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცებისკენ; ომით გაყოფილ და საოკუპაციო ხაზებით დაშორიშორებულ საქართველოს მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ურთიერთობების გაღრმავებისკენ. რუსეთ-საქართველოს შორის არსებული კონფლიქტის მოგვარების მიზნით, საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს კონსტრუქციულ მონაწილეობას ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატში, რომელიც შეიქმნა 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების უზრუნველსაყოფად.

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული ოთხი მიმართულების გათვალისწინებით, რომელიც მოიცავს უსაფრთხოებასა და თავდაცვას; ეკონომიკას, ვაჭრობასა და ენერგეტიკას; დემოკრატიულ მმართველობასა და სამოქალაქო საზოგადოებას; ხალხთაშორის და კულტურულ კონტაქტებს. ქარტიას საქართველო განიხილავს როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას. საქართველო მიმართავს სერიოზულ ძალისხმევას შეერთებულ შტატებთან სავაჭრო და საინვესტიციო სფეროში მაღალი დონის დიალოგის გაღრმავებისაკენ, ორ ქვეყანას შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების დადების შესაძლებლობის ჩათვლით, რაც კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის განმტკიცებას.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკა ითვალისწინებს მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან მჭიდრო პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას. მაქსიმალურ ძალისხმევას გამოვიჩენთ, რათა კიდევ უფრო გაღრმავდეს თანამშრომლობა რეგიონში მიმდინარე ეკონომიკური და ენერგეტიკული პროექტების განხორციელებისათვის, რაც რეგიონს ეკონომიკურად უფრო მიმზიდველს გახდის და გაზრდის მის უსაფრთხოებას.

საქართველოს, მისი სტრატეგიული გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, თავისი წვლილი შეაქვს ისტორიული აბრეშუმის გზის გააქტიურებასა და მისი პოტენციალის სრულად ათვისებაში. ამ მხრივ, საყურადღებოა, რომ 2015 წლის 9 მარტს პეკინში ხელი მოეწერა ჩინეთსა და საქართველოს შორის „ახალი აბრეშუმის გზის - ეკონომიკური სარტყელის“ განვითარებისთვის თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმებას. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით, 2015 წლის 15-16 ოქტომბერს საქართველოში გაიმართება „თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმი“, მაღალი დონის დიალოგი დაინტერესებული სახელმწიფოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლების მონაწილეობით, რომელზეც განიხილება აბრეშუმის გზის მარშრუტზე ტრანსპორტის, ენერგეტიკისა და

ვაჭრობის სფეროებში, ასევე ადამიანებს შორის კონტაქტების კუთხით პარტნიორობის განმტკიცების შესაძლებლობები.

უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობების ნორმალიზება, რისი საწინდარიც უნდა გახდეს რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიის დეოკუპაცია და ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის აღიარების გაუქმება.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება, რომელსაც ქვეყნისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, მათ შორის, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტების - ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის, საქართველოს დემოკრატიული განვითარების შეუქცევადობის, მშვიდობიანი გზით ქვეყნის დეოკუპაციის უზრუნველყოფისა და ტერიტორიული მთლიანობის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.

დიდი ყურადღება დაეთმობა, ასევე, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის, ახლო აღმოსავლეთის, არაბული სამყაროს, აფრიკის, ჩრდილოეთ ამერიკის, აზიისა და ოკეანეთის რეგიონებთან ურთიერთსასარგებლო ორმხრივი თუ მრავალმხრივი ურთიერთობების განვითარებას გლობალური პარტნიორობის კონტექსტში. ამ კუთხით, წარმატებულად მიმდინარეობს ორმხრივი და მრავალმხრივი საერთაშორისო სახელშეკრულებო ბაზის განვრცობა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ფინანსურ, სოციალურ და კულტურულ სფეროებში.

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და მათ ფარგლებში არსებულ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, ქვეყნის შიგნით მიმდინარე დემოკრატიული რეფორმების წარმატების უზრუნველყოფის, კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციათა როლის გაზრდის, ომით გაყოფილ საქართველოს მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმების შექმნის მიმართულებებით.

გაგრძელდება შესაბამისი ძალისხმევა მმართველობის დემოკრატიული სისტემის შემდგომი განვითარების მიმართულებით. მნიშვნელოვანი იქნება ეკონომიკური დიპლომატიის განხორციელება, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების, მათ შორის, უცხოურ ინვესტიციათა მოზიდვისა და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვანი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად.

ინტეგრაცია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია. ეს არის ქართული საზოგადოების თავისუფალი და ურყევი არჩევანი, რომელსაც საქართველოს მოსახლეობა განვითარების მთავარ ორიენტირად მიიჩნევს და რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს, როგორც ევროპული ტიპის ლიბერალურ-დემოკრატიული სახელმწიფოს, აღმშენებლობასა და ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას.

ამ მხრივ საქართველოს მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს წარმატებით დაწყებულ ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის განხორციელებას ყოველწლიური ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად. ჩვენი ამოცანაა, საქართველოს მოსახლეობამ დროულად მიიღოს ევროკავშირის სტანდარტებსა და ფასეულობებთან დაახლოების სარგებელი.

მნიშვნელოვანი პროგრესია სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის მიმართულებით. განხორციელდა შესაბამისი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული კომპლექსური რეფორმები.

მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს „აღმოსავლეთ პარტნიორობისა“ და „მობილურობა პარტნიორობისათვის“ ფარგლებში თანამშრომლობას ევროკავშირსა და პარტნიორ ქვეყნებთან.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას სამოქალაქო საზოგადოებასთან ევროინტეგრაციის საკითხებზე.

გაგრძელდება ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში პროექტების განხორციელება საქართველოში მიმდინარე რეფორმების მხარდასაჭერად, მათ შორის ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად

საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციისა და ეროვნული სტანდარტების ევროკავშირის სტანდარტებთან და ნორმებთან დაახლოების მიზნით. 2014-2017 წლებში ევროკავშირის მიერ გამოყოფილი 410 მლნ. ევრომდე ფინანსური დახმარება მიზნად ისახავს მხარდაჭერას შემდეგ პრიორიტეტულ სფეროებში: საჯარო სექტორის რეფორმა, სოფლის მეურნეობა, კანონის უზენაესობა და სხვა, ასევე საექსპერტო მხარდაჭერა ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების განხორციელებისათვის.

იგეგმება საქართველოს აქტიური მონაწილეობა ევროკავშირის დაფინანსებით მიმდინარე ეროვნულ, რეგიონულ და თემატურ პროგრამებში, რაც ხელს შეუწყობს როგორც საქართველოს სახელმწიფო უწყებების ინსტიტუციონალურ გაძლიერებას, ისევე რეგიონული თანამშრომლობის განვითარებას ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, გარემოს დაცვის, ტურიზმის, განათლების, კულტურისა და სხვა პრიორიტეტულ სფეროებში.

მიმდინარე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას ნატოს უელსის სამიტზე მიღებული „არსებითი პაკეტის“ (Substantial Package) განხორციელებისთვის, რომლის მთავარი მიზანია საქართველოსთვის ალიანსში გაწევრიანებისთვის მზადებაში დახმარება. 2015 წლის ბოლომდე გაიხსნება და ამუშავდება ნატო-საქართველოს ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრი.

საქართველომ მიაღწია ნატოსთან ურთიერთობის იმ ეტაპს, როდესაც შემდგომი ინტეგრაციული ნაბიჯები მნიშვნელოვანწილად წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაზეა დამოკიდებული. 2015 წლის განმავლობაში ქართული მხარისთვის პრიორიტეტული იქნება მომავალ წელს ვარშავაში გასამართი ნატოს სამიტისთვის სათანადოდ მომზადება. შესაბამისად, საქართველო განაგრძობს აქტიურ მუშაობას ნატოს წევრი ქვეყნების დედაქალაქებთან, რათა ვარშავის სამიტზე მოხდეს ნატოში გაწევრიანების გზაზე ქვეყნის მიერ მიღწეული პროგრესის ჯეროვანი ასახვა. საქართველო, ნატოს ასპირანტი ქვეყნის სტატუსით, კვლავ გააგრძელებს მუშაობას ნატოში ინტეგრაციის მექანიზმების - წლიური ეროვნული პროგრამის შესრულებისა და ნატო-საქართველოს კომისიის დღის წესრიგის ეფექტიანი განხორციელების მიმართულებით.

აღნიშნულის გარდა, საქართველო მაქსიმალურად გამოიყენებს თავისებდობის პლატფორმის ფარგლებში, შვედეთთან, ავსტრალიასთან, ფინეთსა და იორდანიასთან ერთად გაძლიერებული შესაძლებლობების პარტნიორობის ჩგუფში გაწევრიანებით მიღებულ შესაძლებლობებს.

საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გლობალური უსაფრთხოებისა და მშვიდობის განმტკიცების საქმეში. ჩვენი ქვეყანა კვლავაც რჩება ჩართული ავღანეთში ნატო-ს ეგიდით მიმდინარე „მტკიცე მხარდაჭერის“ (Resolute Support) მისიაში. მიმდინარე წლიდან 2018 წლის ჩათვლით საქართველო ასევე მონაწილეობას მიიღებს ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NATO Response Force/NRF).

საქართველოს ასევე დიდი წვლილი შეაქვს ევროკავშირის მიერ წარმოებულ სამშვიდობო ოპერაციებში. 2014-2015 წლებში შეიარაღებული ძალების ასეულმა წარმატებით დაასრულა მონაწილეობა ევროკავშირის მისიაში ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში (EUFOR/EUMAM RCA). იგეგმება ქართველი სამხედროების წარგზავნა ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ახალ სამხედრო მრჩეველთა მისიასა და ძალიში, ევროკავშირის საწვრთნელ მისიაში (EUTM MALI).

აქვე აღსანიშნავია, რომ საქართველო აქტიურად თანამშრომლობს გლობალური კოალიციის ფარგლებში, რომლის მთავარ ამოცანას ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა წარმოადგენს.

საქართველო მომავალშიც განაგრძობს საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე არსებულ გამოწვევებთან, მათ შორის, საერთაშორისო ტერორიზმთან და ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ დანაშაულთან აქტიურ ბრძოლას და ასევე ენერგეტიკული უსაფრთხოების, შეიარაღებაზე კონტროლისა და გაუვრცელებლობის უზრუნველყოფის სფეროში საკუთარი წვლილის შეტანას. გადაიდგმება ნაბიჯები საერთაშორისო არენაზე საქართველოსა და მისი პოტენციალის, მათ შორის, ქვეყნის რეფორმატორული გამოცდილების გარე სამყაროსათვის ობიექტურად და პოზიტიურად წარმოჩენის მიმართულებით.

2015 წელს საქართველოს მთავრობა გააქტიურებს ძალისხმევას, რათა შენარჩუნდეს და გამყარდეს ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციისადმი საქართველოს მოსახლეობის მხარდაჭერა. ეფექტიანად გაგრძელდება „ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ 2014-

2017 წლებისთვის საქართველოს მთავრობის სტრატეგიის“, 2015 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელება. მოხდება სამთავრობო უწყებებისა და სტრატეგიულ კომუნიკაციაში ჩართული სხვა ორგანიზაციების ძალისხმევით კონსოლიდაცია, რომლის მიზანია ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებული არასწორი გზავნილებისა და მითების გაქარწყლება და თითოეული მოქალაქისთვის ინტეგრაციის სარგებლის შესახებ დეტალური და ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება. სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებაში აქტიურადაა ჩართული საინფორმაციო ცენტრი ევროკავშირისა და ნატოს შესახებ.

მიგრაცია

უკანასკნელი წლების განმავლობაში მიგრაციის სფეროში განხორციელებულმა ინსტიტუციურმა და საკანონმდებლო რეფორმებმა მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელებაში.

ამჟამად მოქმედი მიგრაციის სტრატეგიის (2013-2015 წ.წ.) განხორციელების შეფასებისას გამოვლენილი საჭიროებების საფუძველზე, მთავრობა გეგმავს საქართველოს 2016-2020 წლების მიგრაციის სტრატეგიის შემუშავებას, რომელიც გაითვალისწინებს მიგრაციის სფეროში დღეისათვის არსებულ გამოწვევებს და განსაზღვრავს მომავალი 5 წლის განმავლობაში ამ მიმართულებით ქვეყნის პრიორიტეტულ მიზნებსა და ამოცანებს.

მიმდინარეობს მუშაობა მიგრაციის ერთიანი ანალიტიკური სისტემის შექმნაზე, რომელიც სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოში არსებული მონაცემთა ბაზებიდან მოახდენს მიგრაციასთან დაკავშირებული სტატისტიკური ინფორმაციის მოგროვებას და დამუშავებას, რაც ხელს შეუწყობს პროგნოზირებად მახასიათებლებზე დაყრდნობით მიგრაციის სფეროში სიღრმისეული ანალიტიკის წარმოებას.

მიმდინარეობს საქართველოს 2015 წლის მიგრაციის პროფილის ახალი ფორმატით შემუშავება, რომლის მიზანია, თავი მოუყაროს და გააანალიზოს მიგრაციის სფეროში არსებული ყოვლისმომცველი ინფორმაცია.

მიგრაციის მართვის სისტემის კიდევ უფრო გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის ინსტიტუციურად გაძლიერება, კომისიის სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების განვითარების მეშვეობით.

ეკონომიკური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარი მიზანია ქვეყნის მოსახლეობის კეთილდღეობის დონის ამაღლება, რაც მიიღწევა მდგრადი და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდის პირობებში, როდესაც ყველა მოქალაქე სარგებლობს ეკონომიკური ზრდით მოტანილი სიკეთით და, ამავე დროს, უზრუნველყოფილია მოსახლეობის საყოველთაო ჩართულობა ეკონომიკური განვითარების პროცესში.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა როგორც ინკლუზიური ზრდის, ისე ეკონომიკური პოლიტიკით განსაზღვრული ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელებისთვის. საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებს, რაც გულისხმობს საკუთრების უფლების განუხრელ დაცვას, ბაზარზე თავისუფალ კონკურენციას და კერძო სექტორის თავისუფლებას მცირე, ეფექტიანი და გამჭვირვალე მთავრობის პირობებში.

საქართველოს მთავრობის მიერ ეკონომიკური პოლიტიკის წარმატებით განხორციელებისათვის უმნიშვნელოვანესია კერძო სექტორის, როგორც ინკლუზიური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის განვითარებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია.

ეკონომიკური პოლიტიკის მიმართულებები იქნება: სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს

გაუმჯობესება; მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება, რათა გაიზარდოს ამ უკანასკნელის როლი და წილი ეკონომიკაში; კერძო სექტორისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების განვითარების გზით; საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ამაღლება ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გონივრული გამოყენების გზით; საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების შემდგომი განვითარება, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს საქონლისა და მომსახურების ექსპორტის ზრდას; ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოება და მაღალი დამატებული ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა, რაც არის დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის, ასევე, თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის წყარო; აგრეთვე, მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, ფართო მასებისათვის სამუშაო ადგილების შექმნას და მოსახლეობის ფართო ჩართულობას ეკონომიკური განვითარების პროცესებში. ასევე, მნიშვნელოვანია მწვანე ეკონომიკის პრინციპების დანერგვისა და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობა.

ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელების ღონისძიებები:

ბაზარზე თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის უზრუნველსაყოფად, საქართველოს მთავრობა განავითარებს აღსრულების ეფექტიან მექანიზმებს, მათ შორის, დამოუკიდებელი ინსტიტუტის გაძლიერების გზით. ამასთან, ხელს შეუწყობს კომპანიების ზრდისა და განვითარებისათვის ხელშემშლელი ხელოვნური ბარიერების აღმოფხვრას. საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და ინვესტორთა ნდობის ასამაღლებლად, განახლდება საინვესტიციო კანონმდებლობა.

ბიზნესის ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს კომერციული დავების გადაწყვეტაში მედიაციის განვითარებას მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს მათ დამოუკიდებლობას.

ბიზნესის განვითარებისათვის სტაბილური და პროგნოზირებადი გარემოს შესაქმნელად, ბიზნესთან დაკავშირებული კანონმდებლობის შემუშავების პროცესში უზრუნველყოფილი იქნება მაქსიმალური გამჭვირვალობა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა. ამასთან, ბიზნესისათვის დამატებითი ტვირთის მოხსნის მიზნით ვითარდება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) სისტემა, რომლის მიზანია არის როგორც ახალი საკანონმდებლო ინიციატივების, ისე არსებული საკანონმდებლო აქტების გავლენის შეფასება ბიზნესგარემოსა და ეკონომიკაზე.

ღია ბაზრის პირობებში კონკურენტული გარემოს უზრუნველსაყოფად, საქართველოს მთავრობა ნერგავს საერთაშორისოდ აღიარებულ ვაჭრობის დაცვის ინსტრუმენტებს, რაც ხელს შეუწყობს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას და შესაბამისად - დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდას.

სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის შემდგომი განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის (PPP) მექანიზმის ეფექტიანი გამოყენების მიზნით, დონორთა დახმარებით, დაწყებულია და მიმდინარეობს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გაზიარება. საქართველოში არსებული სპეციფიკისა და რეალობის გათვალისწინებით, საერთაშორისო პარტნიორობთან მჭიდრო თანამშრომლობით, შემუშავდება საჯარო-კერძო პარტნიორობის ეფექტიანი მექანიზმი.

საინვესტიციო გარემოს შემდგომი სრულყოფისთვის, საქართველოს მთავრობა ევროპის რეკონსტრუქტუციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) თანამშრომლობით ქმნის ინვესტორთა საბჭოს, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ მთავრობის, ბიზნესისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. აღნიშნული საბჭო იქნება დიალოგის ერთგვარი პლატფორმა მთავრობასა და ბიზნესს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესებისა და ინიციატივებისა და იდეების გაცვლისთვის.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სახელმწიფო ქონების რაციონალური გამოყენება და ასევე გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ საქმიანობაში ჩართვა, მისი კერძო საკუთრებაში მოქცევის გზით. ამ მიზნით, აქტიურად გაგრძელდება პრივატიზება, დასრულდება სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული ქონების სრულმასშტაბიანი ინვენტარიზაციის პროცესი, განხორციელდება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების ოპტიმიზაცია. მთავრობა უზრუნველყოფს სახელმწიფო ქონების მართვისა და პრივატიზების პროცესის გამჭვირვალედ და ეფექტურად წარმართვას.

მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე და საშუალო და დამწყები ბიზნესის დასახმარებლად სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო მეწარმეთა უნარების ამაღლებას, ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობას, დამწყები ბიზნესის, ასევე მეწარმეთა საექსპორტო პოტენციალის გაძლიერებას და ინოვაციებთან და ტექნოლოგიებთან წვდომას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობის და საქართველოში ამ კუთხით საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და პოლიტიკის დანერგვის მიზნით, მუშავდება მცირე და საშუალო ბიზნესის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა. ყოველივე ეს დადებითად აისახება როგორც დასაქმების შესაძლებლობების, ისე თვითდასაქმების ზრდაზე. ყურადღება მიექცევა მთიან რეგიონებში მცირე მეწარმეობის განვითარებას.

მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით, 2014 წლის თებერვალში შეიქმნა მეწარმეობის განვითარების სააგენტო, რომლის მთავარ მიზანს კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა წარმოადგენს. სააგენტო სხვადასხვა ფინანსური და არაფინანსური ინსტრუმენტების საშუალებით ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო, ასევე დამწყები ბიზნესის განვითარებას. სააგენტოს საქმიანობის მთავარი მიმართულებებია ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა, სამეწარმეო უნარების ამაღლება, ექსპორტის წახალისება და განვითარება, DCFTA-ს მოთხოვნებთან ბიზნესის ადაპტაციის ხელშეწყობა, კონსულტაციების გაწევა როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზრებზე არსებულ მოთხოვნებთან და რეგულაციებთან მიმართებით და სხვა.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით, მეწარმეობის განვითარების სააგენტო გააგრძელებს სამთავრობო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ეფექტიან იმპლემენტაციას, რომელიც ითვალისწინებს როგორც ბიზნესის დაწყებისა და განვითარების მსურველთათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას, ასევე ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფას და ტექნიკურ დახმარებას კონსულტირების, ინოვაციებსა და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე ხელმისაწვდომობის და სხვა მიმართულებებით. რეგიონებში, განსაკუთრებით კი ეკონომიკურად მოწყვლად რეგიონებში, ეკონომიკური აქტიურობის წასახალისებლად, „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში დაიწყო მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მიკრო და მცირე სამეწარმეო აქტივობების ხელშეწყობას ფინანსური მხარდაჭერის და სამეწარმეო უნარების ამაღლების კუთხით.

საინვესტიციო სახსრების მოზიდვის ალტერნატიული გზების დანერგვისა და ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ქვეყანაში კაპიტალის ბაზრის განვითარებას. მიმდინარეობს მუშაობა კაპიტალის ბაზრის რეფორმაზე, რომლის მიზანია კაპიტალის ბაზრის განვითარებისა და მისი ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

დანაზოგების ზრდის ხელშესაწყობად, რომელიც ასევე მნიშვნელოვანია გრძელვადიან საინვესტიციო რესურსებზე ხელმისაწვდომობისთვის, მიმდინარეობს მუშაობა დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის რეფორმაზე. მიმდინარეობს მუშაობა ისეთი სისტემის შემუშავებაზე, რომელიც უზრუნველყოფს, ერთი მხრივ, დეპოზიტების დაზღვევას, ხოლო, მეორე მხრივ, სტიმულს მისცემს დამატებითი ფინანსური რესურსების აკუმულირებას ფინანსურ ინსტიტუტებში.

ექსპორტის განსავითარებლად და წასახალისებლად მნიშვნელოვანია დამატებითი ფინანსური მხარდაჭერის შესაძლებლობების განვითარება. ამ მიზნით მიმდინარეობს მუშაობა ექსპორტის დაკრედიტების ინსტიტუტის ჩამოსაყალიბებლად, რომლის მთავარი მიზანი იქნება ექსპორტის პოტენციალის მქონე კომპანიების ხელშეწყობა. საერთაშორისო პარტნიორთან მჭიდრო თანამშრომლობით დაინერგება ექსპორტის დაკრედიტების საქართველოსთვის მორგებული მოდელი, როგორც პროდუქტების, ასევე სერვისების კუთხით.

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციის, ექსპორტის ხელშეწყობისა და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაციისთვის, საქართველოს მთავრობა გააღრმავებს თანამშრომლობას არსებულ და პოტენციურ სავაჭრო პარტნიორებთან.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმების განვითარებას ორმხრივ, მრავალმხრივ და რეგიონალურ ფორმატებში.

გააქტიურდება მოლაპარაკებები აშშ-თან სავაჭრო და საინვესტიციო ურთიერთობების გაღრმავების საკითხებზე.

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ, საქართველოს მთავრობის მიზანია

ევროკავშირის ბაზარზე ინტეგრაცია, რისი წინაპირობაცაა თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ ღრმა და ყოვლისმომცველ შეთანხმების (DCFTA) იმპლემენტაცია. DCFTA-ის წარმატებით განხორციელების მიზნით შემუშავდა 2014-2017 წლების სამოქმედო გეგმა. გეგმის თანახმად, განხორციელდება კანონმდებლობის დაახლოება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან და შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს ქართული პროდუქციის თავისუფალ განთავსებას ევროკავშირის ბაზარზე. ამასთან, მთავრობა ევროკავშირთან და სხვა საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ხელს შეუწყობს კერძო სექტორის DCFTA-ის მოთხოვნებთან ადაპტაციას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია ყველა მეზობელ და რეგიონის ქვეყანასთან, მათ შორის რუსეთის ფედერაციასთან, სტაბილური სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს საექსპორტო და საინვესტიციო ნაკადების ზრდას.

საქართველოს მთავრობის მიზანია, ქვეყნის ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, ჩამოაყალიბოს ერთიანი სატრანსპორტო სისტემა, სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენებისა და რეგიონში ვაჭრობასა და ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვაში მისი როლის შესრულებისთვის. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გადრმავდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონალური თანამშრომლობა. აზიის განვითარების ბანკთან მჭიდრო თანამშრომლობით მუშავდება ტრანსპორტის პოლიტიკის დოკუმენტი.

საქართველოს მთავრობის მიზანია სატრანსპორტო სისტემების სრულყოფა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის, მულტიმოდალური და ინტერმოდალური გადაზიდვებისა და ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების ხელშეწყობის გზით. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საქართველოს მთავრობა ხელს უწყობს „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარებას. მთავრობა უზრუნველყოფს „ევროგაერთიანებასა და მის წევრ სახელმწიფოებს და საქართველოს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ შეთანხმების იმპლემენტაციას, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ფრენის უსაფრთხოების, საავიაციო უშიშროების, გარემოს დაცვის, მომხმარებელთა უფლებების დაცვისა და სხვა მიმართულებების ევროპულ დონეზე განვითარებას და საქართველოს საავიაციო სივრცის ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციას.

საქართველოს მთავრობა განავითარებს მცირე ავიაციას და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურას მთიან რეგიონებში, რაც ხელს შეუწყობს ამ რეგიონების ეკონომიკურ განვითარებას.

საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში, მთავრობის პრიორიტეტს სანავსადგურე ინფრასტრუქტურის განვითარება წარმოადგენს. აღნიშნული მიზნით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ანაკლიაში ახალი ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობის საკითხს. ნავსადგური აშენდება რამდენიმე ეტაპად და საბოლოოდ მისი წლიური გამტარუნარიანობა 100 მილიონ ტონა ტვირთს მიაღწევს. ანაკლიის პორტის მშენებლობა არა მარტო მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის ამაღლებაზე, არამედ გაზრდის საქართველოს როლს რეგიონში და აქცევს მას ლოგისტიკურ ჰაბად.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს საქართველოს კანონმდებლობის, დაახლოებას ტრანსპორტის სფეროში ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან, რაც ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო ოპერაციების უსაფრთხოებისა და უშიშროების ზრდას.

ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის სრულად რეალიზების მიზნით, რეგიონული თანამშრომლობის განვითარება მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა. საქართველო აქტიურად მონაწილეობს სხვადასხვა რეგიონალურ პროგრამებსა, პროექტებსა და საპროექტო ინიციატივებში („ტრასეკა, „ვიკინგი“, „სილქ ვინდი“, „ლაპის ლაზური“). განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ბაქო-თბილი-ყარსის რკინიგზის პროექტს, რომელიც მნიშვნელოვნად ამცირებს აზიასა და ევროპიას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს და ჩვენი ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთნაკადების მოზიდვის საწინდარია. საქართველოს მონაკვეთზე მშენებლობის დასრულება მიმდინარე წლის ბოლოსთვის იგეგმება.

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება ქვეყნისთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია, რადგან ამ დარგის განვითარება ყველაზე მოკლე პერიოდში შექმნის მაღალანაზღაურებად სამუშაო ადგილებს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკის სხვა დარგების განვითარებას.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია, რომ ქვეყანამ, როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში, მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავოს რეგიონში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა (ICT) და ინოვაციების ექსპორტის კუთხით; ქვეყანაში ცოდნასა და ინოვაციებზე დაფუძნებული ეკონომიკის მშენებლობის, ინტელექტუალური პროდუქტების, ინოვაციების და ტექნოლოგიების საექსპორტო პროდუქციად ქცევის, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინოვაციების საქართველოს მეცნიერებისა და ეკონომიკის ყველა სფეროში შეღწევის და აღნიშნული ინსტრუმენტებით მათი კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად, ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოსაყალიბებლად ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის და მისგან გამომდინარე სტრატეგიის და მიზნობრივი პროგრამების განხორციელების მიზნით, 2014 წლის თებერვალში შეიქმნა საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო.

მნიშვნელოვნად გაიზარდება როგორც საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) სპეციალისტთა რაოდენობა, ისე ამ სფეროდან მიღებული შემოსავლები.

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ინტერნეტიზაციის საკითხებს. ქვეყნის დასახლებული პუნქტები უზრუნველყოფილი იქნება მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურით, რომლის მისაღწევადც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ გამოცხადდა ინტერესთა გამოხატვა.

გაგრძელდება რეგიონების კომპიუტერიზაციის პროცესი და ცოდნის დონის ამაღლება კომპიუტერული ტექნოლოგიების მიმართულებით.

კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გამოყენებითი კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა მათი სახელმწიფო დაფინანსების ეფექტიანობის ზრდით.

სახელმწიფო ინოვაციების და ტექნოლოგიების მიმართულების განვითარების, ასევე საინოვაციო საქმიანობის ხელშეწყობისათვის, მოხდება შესაბამისი ინფრასტრუქტურის - ტექნოლოგიური პარკების, აქსელერატორების, ICT ინკუბატორების, სამრეწველო- ინოვაციების ლაბორატორიების (FabLab) ფორმირება. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს საქართველოში პირველი ტექნოპარკის მშენებლობა.

საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ტურიზმის განვითარებას, რაც ეკონომიკური აღმავლობის, ასევე შემოსავლებისა და დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წყაროა. ხელი შეეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ახალი ტურისტული პროდუქტების განვითარებას, ისევე როგორც არსებულის დივერსიფიკაციას. ჩატარდება რეგულარული კვლევები ტურიზმის განვითარების, მომსახურების ხარისხისა და ზრდის ძირითადი შემაფერხებელი ფაქტორების იდენტიფიკაციისა და დაძლევის მიზნით.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა რეგიონულ დონეზე ტურიზმის განვითარებას, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას, მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის წახალისებას; ასევე ხელი შეეწყობა საქართველოში საშუალოფასიანი და საოჯახო სასტუმროების განვითარებას. ინვესტიციების მოზიდვისა და ექსპორტის წახალისების მიმართულებით საქართველოს მთავრობა ინტენსიურად ითანამშრომლებს ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან, რაც გამოიხატება დიასპორული ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობაში, დიასპორის დახმარებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში, ასევე თანამემამულეების ადგილსამყოფელ ქვეყნებში ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციასა და ექსპორტის ზრდაში. ეს ხელს შეუწყობს როგორც ეკონომიკური ზრდის წახალისებას, ისე ქართული დიასპორის საქართველოსთან კავშირის შენარჩუნებასა და გაძლიერებას.

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკა

ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციის გზით.

მზარდი და კონკურენტული ეკონომიკის პირობებში ქვეყანაში ცხოვრების დონის ამაღლების აუცილებელი წინაპირობაა ენერგომატარებლების ხელმისაწვდომობა. ამ ამოცანის უზრუნველსაყოფად

მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებით, როგორიცაა ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური გამოყენება, რომელიც საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში ეტაპობრივად ჩაანაცვლებს იმპორტს და გაზრდის ექსპორტის პოტენციალს, ამასთან, უზრუნველყოფს ენერგეტიკული სექტორის მზადყოფნას ეკონომიკის ენერგოტევადი დარგების განვითარების შემთხვევაშიც.

ენერგეტიკის სექტორში საინვესტიციო პოლიტიკა დაეფუძნება დამატებითი გენერაციის სიმძლავრეების შექმნას და საჭირო მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას. ამასთან, საინვესტიციო პოლიტიკამ უნდა უზრუნველყოს გრძელვადიან პერსპექტივაში, განსაკუთრებით კი ელექტროენერგეტიკის დარგში, სტაბილური სატარიფო პოლიტიკის განხორციელების შესაძლებლობა. სახელმწიფოს მხრიდან უზრუნველყოფილი იქნება ხელსაყრელი და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა ენერგეტიკაში კერძო ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით. უფრო ეფექტიანი გახდება სახელმწიფოს მხრიდან ინვესტიციების ხელშეწყობი ღონისძიებების გატარება, გამარტივებული და გამჭვირვალე პროცედურების დანერგვა.

ადგილობრივი რესურსების ათვისების კუთხით, პრიორიტეტად რჩება განახლებადი ენერგიის წყაროების ოპტიმალურად ათვისება ტექნიკური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

ზემოაღნიშნული პრიორიტეტების პარალელურად, განხორციელდება ენერგოდამოკიდებული და ენერგოეფექტური პოლიტიკა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებისა და შესაბამისი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის გზით.

ადგილობრივი და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ასევე იქნება ენერგეტიკული პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება. მაგისტრალური გაზსადენებისა და მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია უზრუნველყოფს სტაბილურ და საიმედო ენერგომომარაგებას.

ადგილობრივი მომხმარებლებისათვის მომსახურების გასაუმჯობესებლად, დასრულდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროგრამა, ხოლო რეგიონების გაზიფიცირება განხორციელდება ტექნიკური და ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გათვალისწინებით.

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ფარგლებში ასევე პრიორიტეტულია ევროკავშირის ენერგეტიკულ კანონმდებლობასთან დაახლოება. შესაბამისი რეფორმებისა და რეგულაციების ცვლილებებით მოხდება ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ხელშეწყობა, ბაზრის ლიბერალიზაცია და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს რეგიონალური ვაჭრობის განვითარებას, სატრანზიტო და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა

მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა. შრომის ბაზრის ფორმირების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიზნებია: ქვეყნის ადამიანური რესურსების რაციონალური გამოყენება; ეფექტიანი დასაქმების ხელშეწყობა; უმუშევრობის თანამიმდევრული შემცირება და სამუშაო ძალის ხარისხობრივი სრულყოფა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, 2014 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა: საქართველოს შრომის ბაზრის ფორმირების სახელმწიფო სტრატეგიისა და რეალიზაციის 2015-2018 წლების სამოქმედო გეგმა; „შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის დანერგვისა და განვითარების კონცეფცია და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმა“; „საქართველოში უწყვეტი პროფესიული კონსულტირებისა და კარიერის დაგეგმვის საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების განვითარების კონცეფცია და 2015-2017 წლების სამოქმედო გეგმა“.

მიმდინარე წელს მიღებულ იქნა საქართველოს კანონი „შრომითი მიგრაციის შესახებ“, რომელიც ადგენს შრომითი მიგრაციის სფეროში სახელმწიფო მმართველობის განხორციელების მექანიზმებს.

მიმდინარე და მომდევნო წელს საჯარო სამსახურების დამმობილების ევროკავშირის პროგრამის (Twinning) „დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურების (ESS) შესაძლებლობათა განვითარება საქართველოში“ მხარდაჭერით, მოხდება საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების განვითარების

უზრუნველყოფა, რაც მოქალაქეებს მისცემს პროფესიული და კარიერული განვითარების შესაძლებლობას.

ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, გადაიდგა აქტიური ნაბიჯები ისეთი მექანიზმის შესაქმნელად, რომელიც შეამოწმებს შრომის პირობებს, აღჭურვილი იქნება შესაბამისი ადმინისტრაციული და აღმასრულებელი უფლებამოსილებით და ეტაპობრივად დანერგავს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის სტანდარტებს.

შრომის უსაფრთხოების არსებული პირობების შემოწმების მიზნით, შეიქმნა შრომის პირობების ინსპექტირების სამსახური, რომელიც შეიმუშავებს/სრულყოფს შესაბამის სამართლებრივ ბაზას, უზრუნველყოფს შემუშავებული/განახლებული ტექნიკური რეგლამენტების/სტანდარტების დანერგვას და შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან ერთად შეიმუშავებს საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის შესაბამის მექანიზმებს.

ინსპექტირების სისტემის დანერგვისთვის აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელების მიზნით, ამოქმედდა „შრომის პირობების მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა“, რომელიც უზრუნველყოფს სისტემური დარღვევების გამოვლენას, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვას და საკანონმდებლო წინადადებების მომზადებას.

შრომისა და დასაქმების ხელშეწყობის მიმართულებით საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა გაგრძელდება.

ჯანმრთელობის დაცვა

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციისა და გაეროს გენერალური ასამბლეის რეზოლუციების თანახმად, ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობის ზრდის თვალსაზრისით, უმნიშვნელოვანესი მიღწევა იყო 2013 წელს საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის დანერგვა, რომელმაც საქართველოს ყველა მოქალაქე უზრუნველყო სამედიცინო მომსახურების საბაზისო პაკეტით.

ჯანდაცვის სფეროს პოლიტიკისა და პროგრამების, მათ შორის, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის შემდგომი განვითარება მიზნად ისახავს მოსახლეობის სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. საქართველოს მოსახლეობა უფრო მეტად არის დაცული ჯანდაცვის გამო კატასტროფული დანახარჯებისა და გაღარიბების რისკებისაგან. გრძელდება მუშაობა ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურებისა და სამკურნალო საშუალებების გაუმჯობესებისა და მეტი ხელმისაწვდომობისთვის.

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგის შესაბამისად ყურადღება გამახვილდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავება/გაუმჯობესებაზე, ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებებით, როგორიცაა გადამდები ინფექციური დაავადებების კონტროლი, ნარკომანია და ფსიქიკური ჯანმრთელობა, სისხლისა და ორგანოთა დონაცია, თამბაქოს კონტროლი და რეგულაციები ჯანდაცვის სერვისების ხარისხის გაუმჯობესების კუთხით.

გაიზრდება საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის ეფექტიანობა ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ადმინისტრირების გაუმჯობესებისა და პირველადი ჯანდაცვის დონეზე მეტი ძალისხმევის მიმართვის გზით. ჯანდაცვის სფეროში დაფინანსების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განიხილება სამედიცინო მომსახურების მსოფლიოში აპრობირებული დაფინანსების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა, რომელიც უფრო ეფექტიანს გახდის სამედიცინო სერვისზე სახელმწიფო დანახარჯებს. პროგრამული გამოსავლებისა და სახელმწიფო რესურსების ხარჯთეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, მიმდინარეობს ჯანდაცვის პროგრამული დაფინანსების (ინდივიდუალურ დაავადებებზე ორიენტირებული ჯანდაცვის 20 პროგრამის, მათ შორის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენის, დიაბეტის, იშვიათი დაავადებების) შემდგომი გაუმჯობესება, სამეცნიერო მტკიცებულებებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება სამედიცინო მომსახურების ხარისხის მართვის სისტემების შემუშავება/დანერგვაზე, როგორც საყოველთაო ჯანდაცვის, ისე კერძო სადაზღვევო სქემებით

მიწოდებული მომსახურების ფარგლებში; შემუშავდება და ეტაპობრივად დაინერგება ხარისხის მართვის მექანიზმები (ხარისხის ინდიკატორების სისტემური მონიტორინგის, შიდა აუდიტის, აკრედიტაციისა და ანგარიშგების) როგორც ამბულატორიული, ისე ჰოსპიტალური და ლაბორატორიული სერვისების ფარგლებში; განხორციელდება სამედიცინო განათლებისა და სერტიფიცირების ძირეული რეფორმები როგორც დიპლომამდელ, ისე დიპლომისშემდგომ და უწყვეტი სამედიცინო სწავლების ეტაპზე.

ჯანდაცვის სექტორში არსებული ინფრასტრუქტურის ანალიზის, სამედიცინო სერვისების დონეების განსაზღვრისა და მოსახლეობის განსაკუთრებული საჭიროებების (მაგ., მაღალმთიან რაიონებში და კონფლიქტის ზონების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის) შესაბამისად, მთავრობა ხელს შეუწყობს ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის შემდგომ განვითარებას როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო ინვესტიციების ხელშეწყობით. პირველ ეტაპზე რეგიონალიზაციის, რეფერალისა და ხარისხის მართვის გაუმჯობესების სისტემები დედათა და ბავშვთა სამსახურებს შეეხება, ხოლო ეტაპობრივად გაფართოვდება სხვა ამბულატორიულ, სტაციონარულ თუ სასწრაფო სამედიცინო სამსახურების მასშტაბით.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების შეფასების შედეგად დაიწყო რეფორმა, რომლის შედეგადაც მთელი საქართველოს მასშტაბით სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურებას სახელმწიფო მიაწვდის. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების გაუმჯობესებისათვის მიმდინარეობს კადრების სწავლების პროგრამა, იგეგმება ავტოპარკის განახლება ქვეყნის მასშტაბით და დისპეტჩერიზაციის სერვისების სისტემური გაუმჯობესება.

2015 წლის 21 აპრილს ხელი მოეწერა ურთიერთგაგების მემორანდუმს საქართველოს მთავრობასა და კომპანია "გილედს" შორის, რომლის მეშვეობითაც საფუძველი ჩაეყარა მსოფლიოში უნიკალურ პროექტს საქართველოში C ჰეპატიტის ელიმინაციას. პროექტი ხელს შეუწყობს ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირებას, ახალი შემთხვევების აღმოცენების პრევენციას.

საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური პოლიტიკა

შემცირდება მოსახლეობის სიღარიბითა და ხანდაზმულობით გამოწვეული სოციალური რისკები. ხელი შეეწყობა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს და სხვა მოწყვლად ჯგუფებს, მონაწილეობა მიიღონ ქვეყნის სოციალურ და ეკონომიკურ ცხოვრებაში. ჩამოყალიბდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის ძირითადი პრინციპები, რომლითაც მოქალაქის მიერ პენსიის მიღების საფუძველი იქნება მისი საპენსიო შენატანებით დაგროვებული სახსრები.

საპენსიო სისტემის არსებითი რეფორმა, რომელიც ამ სისტემის დაგროვებით პრინციპზე გადასვლას ითვალისწინებს, დაეფუძნება სავალდებულო საპენსიო დაზღვევას. რეფორმის შედეგად, სისტემაში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებენ კერძო საპენსიო ინსტიტუტები. პენსიის ოდენობა დამოკიდებული იქნება მხოლოდ სადაზღვევო სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის რაოდენობაზე. სახელმწიფოს ექნება გამოკვეთილი მარეგულირებელი ფუნქცია, რათა სისტემამ შეინარჩუნოს სტაბილურობა. გარდა ამისა, არასრული სტაჟისა და სადაზღვევო შენატანის მქონე მოქალაქეებს დაენიშნებათ (ან შეეცემათ) სოციალური პენსია. რაც შეეხება იმ პენსიონერებს, რომლებიც რეფორმის საწყის ეტაპზე იმყოფებიან ან მიაღწევენ საპენსიო ასაკს, სახელმწიფოსგან მიიღებენ სოციალურ პენსიას არანაკლებ საარსებო მინიმუმისა.

სოციალური პოლიტიკის კუთხით სოციალური დახმარების პროგრამის მიზნობრიობა იზრდება. შეიცვალა ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგია, სუბიექტური შეფასების მინიმუზაციის, კრიტერიუმების გადახედვის, სოციალური ინფორმაციის მენეჯმენტის სისტემის გაძლიერების და ადმინისტრირების სქემის გაუმჯობესების გზით. ახალი მეთოდოლოგია უკეთ ასახავს ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების საჭიროებებს. შემოღებული იქნება სოციალური დახმარების დიფერენცირებული სისტემა, შესაბამისად, სახელმწიფოს მხრიდან უფრო მეტ დახმარებას მიიღებენ ის ოჯახები, რომლებიც მეტად საჭიროებენ დახმარებას.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა) ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის მიზნით გათვალისწინებული ღონისძიებები განხორციელდება გაგრძელდება „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა თანაბარი შესაძლებლობის უზრუნველყოფის 2014-2016 წლების სამთავრობო სამოქმედო გეგმის“ შესაბამისად.

გაგრძელდება, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების გაეროს კონვენციის პრინციპებისა და ვალდებულებების პროგრესული რეალიზება. ეტაპობრივად განხორციელდება შშმ პირთა შეფასების სისტემის „სამედიცინო“ მოდელიდან „სოციალურ“ მოდელზე გადასვლა; სოციალური მომსახურების განვითარება დაემყარება ბენეფიციართა ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული ხარისხიანი მომსახურების ხელმისაწვდომობის პრინციპს.

გაგრძელდება ბავშვზე ზრუნვის სისტემის რეფორმა, დეინსტიტუციონალიზაციის, ოჯახების გაძლიერებისა და ბავშვის ოჯახურ გარემოში აღზრდის ხელშეწყობის მიმართულებით.

ადგილობრივი თვითმმართველობა

ძლიერი ადგილობრივი თვითმმართველობა დემოკრატიის, სამოქალაქო საზოგადოებისა და ქვეყნის სოციალ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმთავრესი ინსტრუმენტია. მისი დანიშნულებაა მართოს ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხები დამოუკიდებლად, საკუთარი პასუხისმგებლობით და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით.

2014 წლის თებერვალში საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ დეცენტრალიზაციის, სუბსიდიარობისა და მართვის ეფექტიანობის პრინციპების გათვალისწინებით ქმნის სათანადო სამართლებრივ საფუძვლებს თვითმმართველობის შემდგომი განვითარებისთვის - მუნიციპალიტეტების ტერიტორიული ოპტიმიზაციის, ადგილობრივი თვითმმართველობების ინსტიტუციური და რესურსული გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურებების გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიმართულებით. გაგრძელდება რეფორმირებული სისტემის შემდგომი სრულყოფა, ინსტიტუციური, საფინანსო-ეკონომიკური და მართვის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის კუთხით, მათ შორის, ფისკალური დეცენტრალიზაციისა და მუნიციპალიტეტების მატერიალურ-ქონებრივი უზრუნველყოფის მიმართულებით.

ჩამოყალიბდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების ეფექტიანი სისტემა. ამასთან, სულ უფრო მეტ მუნიციპალიტეტში გაიხსნება მომსახურების ცენტრები, რომელსაც ექნება მოქალაქისათვის საჯარო მომსახურების გაწევის ფუნქციები. ადგილობრივი თვითმმართველობის ტერიტორიული რეორგანიზაციის პროცესში მაქსიმალურად იქნება შესწავლილი ადგილობრივი ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სოფლების ურთიერთთავსებადობა სათემო მუნიციპალიტეტების შესაქმნელად და სხვა სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები.

მოხდება ქალაქების ურბანული განვითარება; მუნიციპალიტეტებში გაჩნდება ახალი მიზიდულობის ცენტრები; მუნიციპალიტეტში შემავალ ყოველ დასახლებას (სოფელს, დაბას, ქალაქს) კანონით ექნება გარანტირებული ამ დასახლებასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები;

რეგიონალური განვითარების პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობა ადასტურებს, რომ რეგიონალური განვითარების პოლიტიკა არის მისი ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტი, რომელიც მოწოდებულია გადამწყვეტი როლი ითამაშოს მდგრადი ეკონომიკური ზრდისა და საერთო ეროვნული წარმატების მიღწევაში. იგი მიზნად ისახავს, რომ კომპლექსური და ქმედითი რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შედეგად დაკმაყოფილდეს მოქალაქეთა მისწრაფებები როგორც ტრადიციული გათანაბრებითი მიდგომების გამოყენებით, ასევე მაღალეფექტიანი ეკონომიკური პროცესების ადგილებზე ხელშეწყობისა და რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ზრდის საფუძველზე. საქართველოს მთავრობა ეფექტიანი რეგიონული პოლიტიკის განხორციელების პირობად განიხილავს კონკრეტული რეგიონების შედარებითი უპირატესობების, მათი სტრუქტურული სპეციფიკის, სხვადასხვა სექტორების გრძელვადიანი განვითარების შესაძლებლობების, არსებული რესურსების გარდაქმნის პოტენციალის გამოვლენასა და ოპტიმალურ გამოყენებას. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ მუშაობას „2015-2017 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამის“ და სხვადასხვა რეგიონის განვითარების არსებული სტრატეგიების სრულფასოვანი, თანამიმდევრული და ინკლუზიური განხორციელებისათვის,

რაც, პირველ რიგში, გულისხმობს სათანადო წესით შემუშავებული სამოქმედო გეგმების განხორციელებას და შესაბამისი მონიტორინგის ქმედითი ინსტრუმენტების დანერგვას.

საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს რეგიონული განვითარების მარეგულირებელ ჩარჩო კანონს, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის მდგრადი რეგიონული განვითარების ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების უზრუნველყოფის ინსტიტუციურ მექანიზმებს, გეგმარებითი რეგიონებისა და განვითარების დაგეგმვის დოკუმენტების შექმნის წესს, რეგიონალური განვითარების დაგეგმვის, ფინანსური უზრუნველყოფისა და განხორციელების საერთო პროცესს.

გარდა ამისა, საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად იგეგმება სპეციალური სტიმულირების ინსტრუმენტების შექმნა, რისთვისაც შემუშავებული იქნება მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ საქართველოს ახალი კანონი.

ასევე, შეიქმნება რეგიონალური მნიშვნელობის პროექტებში მუნიციპალიტეტების ინტერესების ასახვისა და მათი მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები. მოხდება ცალკეული სოციალურ-ეკონომიკური და ინფრასტრუქტურული განვითარების საკითხების და შესაბამისი დაგეგმვისა და განხორციელების მხარდაჭერი ინსტიტუციონალური მექანიზმების შექმნისა და სრულყოფის ხელშეწყობა რეგიონულ დონეზე.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საჯარო ინფრასტრუქტურის განვითარება რეგიონალური განვითარებისა და სიღარიბის შემცირების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაცაა. ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ქმედითი ხელშეწყობა, - სათანადო პირობების შექმნა ამ მიმართულებით არსებული სუსტი ადგილების დაძლევისა და აღმოფხვრისათვის.

გეოპოლიტიკური ფაქტორის გათვალისწინებით, უნდა მოხდეს საქართველოს მაქსიმალური ინტეგრირება საერთაშორისო პროექტებში. გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე გაგრძელდება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია სატრანსპორტო-საექსპლუატაციო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება.

ინფრასტრუქტურის განვითარების სხვა პრიორიტეტული მიმართულებებია: ქვეყნის მასშტაბით ნარჩენების განთავსება და დახარისხება ევროპული სტანდარტების მიხედვით; საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა; საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების, წყალარინების სისტემის მოწყობა-რეკონსტრუქცია და ზოგადად სისტემის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოება.

საქართველოს მოსახლეობის სტიქიური მოვლენების - მეწყრების, წყალმოვარდნებისაგან დაცვის მიზნით, გაგრძელდება პრევენციული ღონისძიებების (ნაპირდაცვითი და მეწყერსაწინააღმდეგო სამუშაოები, ზვავსაწინააღმდეგო ღონისძიებები) შემდგომი გატარება.

ამასთან, პროექტების ოპტიმალური კოორდინაციისა და თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მიდგომების დასაწერად, უფრო ეფექტიანად გამოვიყენებთ დონორებთან მრავალწლიან ურთიერთობებს.

სოფლის მეურნეობის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია სოფლის მეურნეობის განვითარება, რისი უპირველესი გარანტია იქნება მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორში ფინანსური რესურსების მნიშვნელოვნად გაზრდა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიული ხედვა ითვალისწინებს მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობაში კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების სტაბილურ ზრდას, სურსათის უვნებლობის და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და სოფლად სიღარიბის დაძლევას.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესში რეფორმები გატარდება კომპლექსურად ყველა მიმართულებით, განსაკუთრებით სურსათის უვნებლობის სფეროში. ქართველ მეწარმეებს ექნებათ საშუალება ეტაპობრივად დაწერონ საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტები. შედეგად გაიზრდება ხარისხიანი პროდუქციის წარმოებისა და მიწოდების მასშტაბები, რაც ხელს შეუწყობს პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას ევროპულ ბაზარზე.

სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტი, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ცალკეული დონორი ქვეყნების მიერ გაცემული სესხები, გრანტები და კერძო ინვესტიციები (ადგილობრივი და უცხოური).

აგრარული პოლიტიკის განხორციელების ფარგლებში ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო მიწის ბაზრის განვითარებას; შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი; სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით; გაძლიერდება და განვითარდება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო, სალიზინგო და სადაზღვევო სისტემა; მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით; გაგრძელდება ფერმერული კოოპერატივების/ასოციაციების აქტიური განვითარება. დაგეგმილია სასოფლო-სამეურნეო გადამამუშავებელი საწარმოების, შემნახველი, დამახარისხებელი, შემფუთავი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარება. გაძლიერდება აგრარულ სექტორში დასაქმებულთა საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურება და სამეცნიერო-კვლევითი უზრუნველყოფა. მოხდება ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება; უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება. გაგრძელდება რეგიონალური და სასოფლო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც თავისთავად მოიცავს სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაციას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ხარისხიანი კონდიციური თესლისა და ნერგის წარმოების განვითარებას.

აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, გაიზრდება აგრარულ სექტორში წარმოების მასშტაბები, რენტაბელობა, კონკურენტუნარიანობა, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები და გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უახლოეს წლებში აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება ახალი სამუშაო ადგილები, გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა, შემცირდება უმუშევრობა სოფლად. საქართველოში წარმოებული აგროსასურსათო პროდუქცია დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზარზე.

საგადასახადო პოლიტიკა

მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა უზრუნველყოფს კერძო სექტორისა და უცხოური ინვესტიციებისათვის, ასევე ბიზნესის დაწყებისა და განვითარებისათვის მიმზიდველი და სტაბილური საგადასახადო გარემოს შექმნას.

მუშავდება არაერთი სხვა საკანონმდებლო ინიციატივა. საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ფარგლებში, განხორციელდება საბაჟო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება

ვაჭრობის ხელშეწყობის მიზნით განხორციელდება ეფექტური საბაჟო კონტროლის პროცედურები.

განხორციელდება საგადასახადო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება არაპირდაპირი გადასახადების (დღგ, აქციზი) ნაწილში.

სახელმწიფო გადასახადის გადამხდელს განიხილავს როგორც პარტნიორს ქვეყნის აღმშენებლობასა და მოსახლეობისათვის გაუმჯობესებული სახელმწიფო სერვისის მიწოდებაში. აქედან გამომდინარე, გაგრძელდება მუშაობა ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ საგადასახადო ვადლებულებების შესრულების მიმართულებით. გაგრძელდება დიალოგი ბიზნესის წარმომადგენლებთან, იმისათვის, რომ მათი ობიექტური, პრაქტიკული პრობლემები გათვალისწინებული იყოს საკანონმდებლო დონეზე. შემოსავლების სამსახურში შეიქმნება ინფორმაციული ბაზა (ნორმატიული აქტები, საგადასახადო და სასამართლო დავების შედეგად ჩამოყალიბებული პრაქტიკა), რაც შესაძლებელს გახდის გადამხდელთან სისტემურ ერთიან მიდგომას, რომლის საფუძველზეც გამოიცემა საჯარო გადაწყვეტილებები. გაგრძელდება მუშაობა გადასახადის ადმინისტრირების გამარტივებისა და საგადასახადო სანქციების

ოპტიმიზაციის მიმართულებით. ბიზნესის ინტერესების გათვალისწინებით, დაიხვეწება საგადასახადო კონტროლის პროცედურებისა და საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების მარეგულირებელი ნორმები. განხორციელდება საგადასახადო დავების განხილვის არსებული სისტემის სრულყოფა. გაგრძელდება ადგილობრივი წარმოების განვითარებისა და საქონლის/მომსახურების ექსპორტის ხელშეწყობისათვის შესაბამისი საგადასახადო მექანიზმების შემუშავება და დანერგვა.

მონეტარული პოლიტიკა

საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით, მონეტარულ პოლიტიკას ახორციელებს ეროვნული ბანკი, რომელიც დამოუკიდებელია მის საქმიანობაში. საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ეროვნულ ბანკს - მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებაში. ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტები განისაზღვრება პარლამენტის დადგენილების შესაბამისად;

რეგიონში მიმდინარე პროცესებისა და ლარის გაცლითი კურსის ცვლილებიდან გამომდინარე, წარმოქმნილი გამოწვევების ფონზე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკის ურთიერთშეთანხმებული განხორციელება და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა ადეკვატური პოლიტიკის ჩამოსაყალიბებლად. მიუხედავად აღნიშნული გამოწვევებისა, საქართველოს მთავრობა შეინარჩუნებს ლარის მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმს, რომელიც ყველაზე შესაფერისია საქართველოსთვის.

ხელი შეეწყობა კომერციულ ბანკებს შორის ჯანსაღ კონკურენციას; დაინერგება დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა, რომელიც დანაზოგების ზრდისა და დაბანდების სტიმულირების საიმედო მექანიზმი გახდება.

ფისკალური პოლიტიკა

სახელმწიფო განაგრძობს საჯარო ფინანსების მართვის სრულყოფას იმისათვის, რომ ბიუჯეტით, ერთი მხრივ, დაფინანსდეს პრიორიტეტული სფეროები და სოციალური ხარჯები, ხოლო, მეორე მხრივ, ხელი შეეწყოს ქვეყნის ეკონომიკის სტიმულირებას და ამავე დროს შენარჩუნებულ იქნეს ქვეყნის ფისკალური სტაბილურობა.

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის ფარგლებში, ბიუჯეტირების მიმართულებით დასახული და განხორციელებული ღონისძიებები უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების ეფექტიან მართვას და გამჭვირვალობას, სხვადასხვა სექტორის განვითარების მიზნით დასახული პოლიტიკის განხორციელებისათვის საჭირო რესურსების მობილიზებას ფისკალური მდგრადობის შენარჩუნების პირობებში და სოციალური ვალდებულებების დაფარვის პარალელურად ეკონომიკის ზრდის ხელშეწყობი ფისკალური პოლიტიკის გატარებას.

მუშაობა გრძელდება დაგეგმვის ერთიან სტანდარტებზე, რომელიც დაუკავშირდება, როგორც ეროვნულ, ისე დარგის და სხვა სექტორულ საშუალოვადიან სტრატეგიულ დოკუმენტებს. საშუალოვადიანი გეგმები გამოყენებული იქნება როგორც ეფექტიანი ინსტრუმენტი ფისკალური სტაბილურობის მისაღწევად. ეკონომიკის სტიმულირების მიზნით, ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ზრდის პარალელურად, შესაძლებელია კონკრეტულ პერიოდში გაიზარდოს საბიუჯეტო დეფიციტი, თუმცა, საშუალოვადიან პერიოდში შენარჩუნებული იქნება მისი დაბალი მაჩვენებელი. რეგიონში მიმდინარე მოვლენებიდან გამომდინარე, მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების სწორი პროგნოზირება და სტაბილურობა განსაკუთრებულ გამოწვევას წარმოადგენს. საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერიოდში მნიშვნელოვანია ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების ისეთ მაჩვენებლებში შენარჩუნება, რომლებითაც შესაძლებელი იქნება გაუმჯობესდეს სარეიტინგო კომპანიების შეფასებები და ქვეყანა იყოს მიმზიდველი საინვესტიციო კლიმატის თვალსაზრისით.

გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების მიმართულებით. საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესის გასაუმჯობესებლად გაუმჯობესდება სახელმწიფო და ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საშუალოვადიანი

პროგნოზირების პროცესი; მოხდება პროგნოზების არეალის გაფართოება იმისათვის, რომ ეკონომიკის სექტორები უფრო ფართოდ იყოს მოცული; გაიზრდება პროგნოზების დროითი არეალი, რაც გაზრდის ფისკალური სექტორის გრძელვადიანი დაგეგმვის შესაძლებლობას.

ფისკალური პოლიტიკა წარიმართება გონივრულად, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სახელმწიფო ვალის მდგრადობა. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ ლარის გაცვლითმა კურსმა უარყოფითად იმოქმედა მშპ-თან მიმართებაში სახელმწიფო ვალის მოცულობაზე, საერთაშორისოდ აღირებული სტრანდარტების მიხედვით, მისი მაჩვენებელი მაინც რჩება დაბალ ნიშნულზე, შეესაბამება საშუალოვადიანი სტრატეგიით განსაზღვრულ სამიზნე მაჩვენებელს და ბევრად ნაკლებია კანონმდებლობით დაშვებულ ნორმასთან შედარებით. აღნიშნული პოზიტიურად მოქმედებს საქართველოს სუვერენულ რეიტინგზე და ამარტივებს საკრედიტო რესურსის მოზიდვის შესაძლებლობას. მთავრობა განაგრძობს სელექციურ მიდგომას საინვესტიციო/ინფრასტრუქტურული პროექტების შესარჩევად, რომლებიც მაქსიმალურად შეღავათიანი ფინანსური რესურსით ფინანსდება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სახელმწიფო ვალის პორტფელის მდგრადობა. მთავრობა ასევე გააგრძელებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებას და საშინაო საკრედიტო რესურსის გამოყენებას, რაც მათ შორის, ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას.

გაგრძელდება მუშაობა პროგრამული ბიუჯეტის დანერგვისა და შესაბამისი მეთოდოლოგიის დახვეწის მიმართულებით, მათ შორის, შემუშავდება მეთოდოლოგიური მითითებები მხარჯავი დაწესებულებებისათვის, რაც მათ პროგრამული ბიუჯეტის მომზადების შიდა პროცესის ეფექტიანად მართვის უზრუნველყოფაში დაეხმარება. უზრუნველყოფილი იქნება შედეგზე ორიენტირებული ბიუჯეტირების სრულყოფილად დანერგვა. ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამებისა და ქვეპროგრამების, აგრეთვე მათი მოსალოდნელი შედეგების წარმოდგენის მექანიზმები მიუახლოვდება საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს. გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და ინფორმაციულობის გაზრდის მიზნით და უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისათვის ყველა საინტერესო და საჭირო ინფორმაციის მარტივი ფორმით მიწოდება.

ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის (eBudget) ფუნქციონალური შესაძლებლობების გაფართოების და მასში საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ფორმირების პროცესის სრულად მოქცევის ფონზე კვლავ გაგრძელდება მუშაობა საჯარო ფინანსების მართვის ელექტრონული სისტემის ფუნქციონალურობის დახვეწის მიმართულებით, რაც გააუმჯობესებს საჯარო ფინანსების კონსოლიდირების პროცესს და შესაბამისად საჯარო ფინანსების მართვის ინსტრუმენტებს. დასრულდება საჯარო ფინანსების სახაზინო სისტემაში მოქცევის პროცესი იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისთვის, რომელთა სახაზინო მომომსახურებაზე გადასვლა საბიუჯეტო კანონმდებლობით არის განსაზღვრული. საჯარო ფინანსების მთლიანად ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში მოქცევით უზრუნველყოფილი იქნება ყველა დონის ბიუჯეტის, ასევე საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ბიუჯეტების, სრული და დროული ანგარიშგება. საჯარო სექტორში ამალდება ფინანსური ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების ხარისხი.

ეტაპობრივად დაინერგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო დარიცხვის სტანდარტები, რომელთაგანაც სრული შესაბამისობის მიღწევის შემდეგ, ყოველწლიურად გამოქვეყნდება მთავრობის ფინანსური ანგარიშგება, დაფუძნებული დარიცხვის მეთოდზე.

შემუშავდება ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის დანერგვის ერთიანი მიდგომა და ინსტრუქცია, რომლის შედეგადაც მხარჯავ დაწესებულებებში გაუმჯობესდება მენეჯერული ანგარიშვალდებულება, მენეჯერული და ფინანსური კონტროლის მექანიზმები და ჩამოყალიბდება ფინანსური მართვის ელემენტები. გაიზრდება შიდა აუდიტორთა კვალიფიკაცია და საქმიანობის ეფექტიანობა. შესაბამისად, დაიხვეწება როგორც შიდა, ისე გარე კონტროლისა და აუდიტის მექანიზმები საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში. საბიუჯეტო პროცესის გასაუმჯობესებლად უზრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ შემუშავებული დასკვნებისა და რეკომენდაციების გამოყენების ეფექტიანი მექანიზმი.

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება საქართველოს მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა. მთავრობის მიზანია დანერგოს „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპები და ხელი შეუწყოს „მწვანე ბიზნესის“ განვითარებას.

ქვეყანაში გარემოს მართვის ხარისხის გასაუმჯობესებლად, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, ეტაპობრივად დაინერგება ევროპული გარემოსდაცვითი პრინციპები და სტანდარტები. საქართველო გააგრძელებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

დაიხვეწება და განახლდება გარემოსდაცვითი სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ისეთი მიმართულებებით, როგორიცაა: ნარჩენების მართვა, წყლის რესურსების მართვა, ატმოსფერული ჰაერის დაცვა, ტყის მართვა, ბუნებრივი და ანთროპოგენური საფრთხეების რისკების შემცირება, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება, ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა, სანებართვო და სალიცენზიო საქმიანობა, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება.

მოხდება გარემოს მონიტორინგის სისტემის ეტაპობრივი გაფართოება და მოდერნიზება.

გატარდება სატყეო სექტორის რეფორმა, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის ტყეების მდგრადი მართვის სისტემის დანერგვისა და მათი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებისკენ. გაძლიერდება ტყის მართვისთვის პასუხისმგებელი ინსტიტუციები.

ეტაპობრივად დაინერგება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემა, რომელიც დაეფუძნება სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს.

ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად, ეტაპობრივად გამკაცრდება თხევადი საწვავის ხარისხობრივი ნორმები. გაუმჯობესდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების/ემისიების აღრიცხვის სისტემა. მოხდება ჰაერის ხარისხობრივი ნორმების ევროსტანდარტებთან შესაბამისობა.

გაუმჯობესდება გარემოზე ზემოქმედების არსებული სანებართვო სისტემა და შეიქმნება ევროსტანდარტებთან დაახლოებული ახალი სანებართვო რეგულაციები. დაინერგება სექტორული სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემა.

ბუნებრივი რესურსების მართვისა და რაციონალური გამოყენების მიზნით, გაუმჯობესდება ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზირების სისტემა.

გაეროს გაუდაბნობასთან ბრძოლის კონვენციის ვალდებულებებიდან გამომდინარე, ნიადაგის ეროზიების შემცირების, გაუდაბნოების თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შესანარჩუნებლად, შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები.

„ბიომრავალფეროვნების სტრატეგიისა და მოქმედებათა გეგმის“ (2014-2020) შესაბამისად, გატარდება ბიომრავალფეროვნების დაცვისათვის საჭირო ღონისძიებები. შემუშავდება ქვეყანაში ბიოუსაფრთხოების ეროვნული სისტემა.

გაფართოვდება დაცული ტერიტორიების ქსელი და გაუმჯობესდება მათი მართვა. განხორციელდება ღონისძიებები დაცული ტერიტორიებისა და მასთან დაკავშირებული ეკოტურიზმის განვითარების ხელშესაწყობად.

შეიქმნება და დაინერგება ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემა. დამტკიცდება ნარჩენების მართვის სტრატეგია და ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც მიმართული იქნება ნარჩენების მართვის ევროპული მეთოდების გამოყენებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ.

სამრეწველო ავარიების პრევენციისა და კონტროლის სფეროში დაინერგება ევროკავშირის მიდგომები; გაუმჯობესდება ბუნებრივი სტიქიური მოვლენების რისკების შეფასების მექანიზმები; ჩამოყალიბდება/გაუმჯობესდება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა და მოსახლეობის ადრეული გაფრთხილების სისტემა.

გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის შესაბამისად, მომზადდება კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული „ეკონომიკის დარგებისა და ეკოსისტემების ადაპტაციის ეროვნული გეგმა“ და „დაბალემისიანი განვითარების ეროვნული სტრატეგია“. განხორციელდება კლიმატის ცვლილების

შემარბილებელი და საადაპტაციო ღონისძიებები.

გაუმჯობესდება გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას.

გამდიერდება ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის რეჟიმი, შემცირდება ბირთვული და რადიოლოგიური საფრთხეების რისკები, მოხდება მოსახლეობის დაცვა მაიონებელი გამოსხივების მავნე ზემოქმედებისგან. შემუშავდება რადიოაქტიური ნარჩების მართვის სამართლებრივი ბაზა. მოხდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს ინსტიტუციური გაძლიერება.

ხელი შეეწყობა ქვეყანაში მდგრადი განვითარებისა და „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპების დანერგვას.

შემუშავდება/დაიხვეწება გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის მექანიზმები. გატარდება ღონისძიებები გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების ამაღლების ხელშესაწყობად.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა უფლებების დაცვა და მხარდაჭერა

სახელმწიფო პასუხს აგებს თითოეული დევნილი და ომით დაზარალებული მოქალაქის წინაშე - მის სიცოცხლეზე, ჯანმრთელობაზე, უსაფრთხოებაზე, სოციალურ ინტეგრაციაზე, საცხოვრებელ პირობებზე, დასაქმებაზე, საკუთრების დაცვასა და შინ დაბრუნებაზე. სახელმწიფო, იძულებით გადაადგილებით გამოწვეული სპეციფიკური საჭიროებების გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს დევნილთა უფლებების დაცვას იძულებით გადაადგილების მთელ პერიოდში და ყველა ღონეს იხმარს დევნილთა პრობლემების გრძელვადიანი გადაწყვეტისთვის, მათი ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში განსახლების, შემოსავლის წყაროების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის, სოციალური ინტეგრაციისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის, რათა დევნილთათვის შეიქმნას უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობები. დევნილი მოსახლეობის ჩართულობის უზრუნველსაყოფად მათ მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნებამდე ქვეყნის სხვა ნაწილში ინტეგრაციის პროცესში, სახელმწიფო უზრუნველყოფს დევნილთა ჩართვას სასოფლო სამეურნეო პროგრამებში, სოფლის მეურნეობაში ჩართული დევნილების მხარდაჭერას სათანადო ინფრასტრუქტურით, ძირითადი საშუალებებით აგრობიზნესის ინკუბატორების შექმნასა და არსებულ(ებ)ის წახალისება, სოფლის მეურნეობის შერეული კოოპერატივების განვითარებას. სახელმწიფო აღიარებს მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დატოვებული უძრავი ქონების რესტიტუციის უფლებას, რაც მემკვიდრეობით გადადის. ეს უფლება შენარჩუნდება დევნილთათვის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის შემთხვევაშიც. სახელმწიფო განსაკუთრებულ ძალისხმევას მიმართავს დევნილთა დაბრუნების, დასახლებისა და რეინტეგრაციის დაგეგმვისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად. დევნილთა დაბრუნების წინაპირობად იქცევა ომებით დაშორიშორებულ ქართულ-აფხაზურ და ქართულ-ოსურ საზოგადოებებს შორის ურთიერთნდობის აღდგენა, ფართო საერთაშორისო ჩართულობა, პოლიტიკურ მოლაპარაკებებზე დაფუძნებული კონფლიქტების მოგვარების სტრატეგიის რეალიზაცია.

კონფლიქტების მოგვარება

კონფლიქტების მოგვარების საკითხი მთავრობის საგარეო და საშინაო დღის წესრიგის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. აქტუალური გამოწვევების ფონზე, განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა საერთაშორისო რეაქციის მობილიზებას რუსეთის საოკუპაციო პოლიტიკისა და ანექსიისაკენ მიმართული ნაბიჯების საპასუხოდ, ასევე აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში, განსაკუთრებით ყველაზე მოწყვლად, გალისა და ახალგორის რაიონებში, ადამიანის უფლებების დაცვისა და მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შექმნას, საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით.

ქენევის საერთაშორისო დისკუსიების, როგორც საერთაშორისო ჩართულობით საქართველოსა და რუსეთს შორის არსებული მნიშვნელოვანი პლატფორმის, მხარდაჭერასთან ერთად, გაგრძელდება

მზადყოფნა და მუშაობა აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებასთან პირდაპირი დიალოგისათვის. კონფლიქტების პოლიტიკური მოგვარების საკითხებთან დაკავშირებულ პოზიციათა პრინციპული განსხვავების მიუხედავად, ქართველმა, აფხაზმა და ოსმა საზოგადოებებმა ერთად უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა როგორც რეგიონის, ისე მომავალი თაობების უსაფრთხოებისათვის. საჭიროა მოლაპარაკებების დაწყება უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომლის მექანიზმი უნდა შეიქმნას საერთაშორისო ორგანიზაციების/პარტნიორების ფორმატში (მაგ., ევროკავშირი, ეუთო ან გაერო). ამასთან, მნიშვნელოვანია ჰუმანიტარული საკითხების გადაწყვეტა და ნდობის აღდგენისათვის შემდგომი ნაბიჯების გადადგმა. შესაბამისად, გაგრძელდება მხარდაჭერა სახალხო დიპლომატიის, სოციალური და ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და ბიზნესპროექტების განხორციელების მიმართულებით. კვლავაც წახალისდება ოჯახური, ნათესაური და პირადი ურთიერთობები, რომლებსაც ინარჩუნებს „გამყოფი ხაზის“ ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობა.

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით, მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეებს შორის დიალოგს პოლიტიკური ექსპერტების დონეზე, ასევე ბიზნესმენების, ჟურნალისტების, ქალების, ფერმერების, ეკოლოგების, მედიცინის მუშაკების, სტუდენტებისა და სხვა „ინტერესთა ჯგუფების“ შექმნას.

მთავრობის სტრატეგიული ამოცანაა, გამყოფი ხაზების მიმდებარე, კონფლიქტით დაზარალებული ოჯახების ადგილზე დამაგრების მიზნით, აღნიშნული რეგიონებისა და სოფლების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, რისთვისაც ამოქმედდება უკვე შემუშავებული შესაბამისი სტრატეგია. აღნიშნული სტრატეგია, თავის მხრივ, ეფუძნება უკვე განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებს სასმელი და სარწყავი წყლის სისტემების აღდგენის, სკოლების რეაბილიტაციის, ამბულატორიების მოწყობის, გაზიფიკაციის, უმაღლესი განათლების დაფინანსების, ადგილობრივი მოსახლეობის მიზნობრივი მატერიალური დახმარებისა და სხვა მიმართულებებით. გაგრძელდება დონორებსა და პარტნიორებთან მუშაობა გამყოფი ხაზების მიმდებარე რეგიონების დახმარებისა და განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობის გაგრძელების მიმართულებით.

შემუშავებისა და განხილვის პროცესშია კონფლიქტების მოგვარების სახელმწიფო სტრატეგიის ახალი სამშვიდობო ხედვა და მიდგომები, რაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პრინციპის დაცვის პირობებში, შერიგების, პირდაპირი დიალოგისა და ნდობის აღდგენის თანამედროვე მიდგომებს დაეფუძნება. გაგრძელდება დაწყებული სამუშაო ისეთი სამართლებრივ-ინსტიტუციური მექანიზმების შესაქმნელად, რომლებიც აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობას შესაძლებლობას მისცემს, თავისუფლად ისარგებლოს საქართველოს მოქალაქეებისთვის სხვადასხვა სფეროში დაწესებული ნებისმიერი შეღავათითა და მომსახურებით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე. ეს შეეხება ასევე საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით საქართველოს მოქალაქეებისათვის გათვალისწინებულ სარგებელსა და შესაძლებლობებს სხვადასხვა სფეროში და საქართველოს ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლის თაობაზე დიალოგიდან გამომდინარე პერსპექტივებს.

შესაბამისად, მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანა იქნება, აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებს სრულფასოვნად მიაწოდოს ინფორმაცია საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესის შესახებ, მათ შორის როგორც კონკრეტული სარგებლის, ისე იმ ღირებულებების თაობაზე, რასაც საქართველოს ევროპული განვითარების გზა გულისხმობს ადამიანის უფლებების, თავისუფლებების, იდენტობისა და თვითმყოფადობის დაცვის თვალსაზრისით; გააცნოს ასოცირების შეთანხმების, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებისა (DCFTA) და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლის თაობაზე დიალოგიდან გამომდინარე პერსპექტივები. კონფლიქტების მოგვარების წარმატებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების მოგვარების დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები უნდა დაარწმუნოს ერთიან, ევროპულ სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში.

თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები

თავდაცვის სფეროში საქართველოს მთავრობის ძირითადი მიზანია ინსტიტუციონალურად გამართული და დემოკრატიულ პრინციპებზე დაფუძნებული თავდაცვის სისტემის შექმნა და ნატოსთან თავსებადი, პროფესიონალი, ღირსეული და ქვეყნის წინაშე არსებული საფრთხეების ადეკვატური შეიარაღებული ძალების ჩამოყალიბება. თავდაცვის უწყებას ნატოში გაწევრიანების გზაზე ერთ-ერთი წამყვანი როლი ეკისრება. შესაბამისად, მისი განსაკუთრებული პრიორიტეტი ალიანსში გაწევრიანების ყველა წინაპირობის დაკმაყოფილება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში ქმედითი წვლილის შეტანაა.

დასახული მიზნების მისაღწევად თავდაცვის სფეროში არაერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადაიდგა, რასაც როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის გარეთ პოზიტიური შეფასებები მოჰყვა. 2014-15 წლებში ნატოს ხელმძღვანელობის და ექსპერტების მიერ არაერთხელ აღინიშნა თავდაცვის სამინისტროს მიღწევები გამჭვირვალობის გაზრდის, კორუფციის რისკების შემცირების და ინსტიტუციონალური რეფორმების განხორციელების კუთხით.

თავდაცვის სისტემის სამომავლო გეგმები და პრიორიტეტები დეტალურად არის გაწერილი უწყების სტრატეგიულ და კონცეპტუალურ დოკუმენტებში.

თითოეული ახალი ინიციატივა ეფუძნება მიღებული გამოცდილების, არსებული საჭიროებებისა და შესაძლებლობებისა და წარმატებული საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზს. არსებული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, რეგიონალური საფრთხეებისა და რისკების და შეზღუდული რესურსების პირობებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოს შეიარაღებული ძალების პრიორიტეტების სწორად განსაზღვრა, განხორციელების ოპტიმალური ვადების დადგენა, პრიორიტეტული მიმართულებების დაბალანსებულად განვითარება და საერთაშორისო დახმარების მაქსიმალურად ეფექტიანად გამოყენება.

მიმდინარე და დაგეგმილ ინსტიტუციონალურ რეფორმებს შორის მნიშვნელოვანია თავდაცვის სისტემის გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფა, თავდაცვის მართვის სრულყოფა, თავდაცვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება, ნატოსთან თავსებადობის ამაღლება და საერთაშორისო თანამშრომლობა.

გამჭვირვალობის მაღალი დონის შენარჩუნების და კორუფციის პრევენციის მიზნით საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო 2013 წლიდან აქტიურად არის ჩართული ნატოს „კეთილსინდისიერების ამაღლების“ პროგრამაში, რომლის მიზანია ნატოს წევრი და პარტნიორი ქვეყნების თავდაცვისა და უსაფრთხოების სისტემების გამჭვირვალობის და ეფექტიანობის გაზრდა. 2015 წელს თავდაცვის სამინისტროში შეიქმნა თავდაცვის სამინისტროს კეთილსინდისიერების ამაღლებისა და ანტიკორუფციული გარემოს მონიტორინგის საბჭო.

უფლებების დაცვის ნაწილში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სამხედრო მოსამსახურეთა ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას, სამხედრო-სამოქალაქო ურთიერთობების გამყარებას და გენდერული დისკრიმინაციის ნებისმიერი ფორმის აღმოფხვრა-პრევენციას, რისთვისაც შემუშავდა და დამტკიცდა „თავდაცვის სამინისტროს გენდერული თანასწორობის სტრატეგია“.

მართვის სისტემის გასაუმჯობესებლად ამოქმედდა გადაწყვეტილებების მიღების სამდონიანი სისტემა. ეს სისტემა თავდაცვის უწყების თითოეული სტრუქტურული ერთეულის სხვადასხვა რანგის თანამშრომელს საშუალებას აძლევს, აქტიური მონაწილეობა მიიღოს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

თავდაცვის სფეროსთვის მიკუთვნებული საკითხების უკეთ რეგულირებისთვის გრძელდება მუშაობა მარეგულირებელი კანონმდებლობისა და პროცედურების გადახედვა-განახლებაზე. ასევე ორგანიზაციული უზრუნველყოფის სისტემების დანერგვა. მიმდინარეობს მუშაობა საკადრო მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის ელექტრონული სისტემის (HRMS) დანერგვაზე.

სამინისტროს მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია პროგრამული ბიუჯეტის, რესურსების მართვის და შესყიდვების დაგეგმვის სისტემების შემდგომი განვითარება. აღნიშნული მიმართულებით მიმდინარეობს პარტნიორი ქვეყნების, ექსპერტების და მრჩეველთა ინსტიტუტების გამოცდილების გაზიარება. ყურადღება დაეთმობა ფინანსური გამჭვირვალობის კიდევ უფრო გაზრდას.

რესურსების მართვის სისტემის სამოქმედო და ეკონომიური ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით დაგეგმილია სტანდარტიზაციის და კოდიფიკაციის დანაყოფების შექმნა. ერთი მხრივ, მოხდება თავდაცვის სისტემის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სტანდარტებში მოქცევა, რაც ხელს შეუწყობს ხარისხის ამაღლებას და ხარჯების შემცირებას, ხოლო, მეორე მხრივ, განხორციელდება მატერიალურ ტექნიკური ბაზის აღრიცხვის ნატოს სტანდარტებთან თავსებადობის უზრუნველყოფა. განხორციელდება ლოგისტიკის მართვის ელექტრონული სისტემის შექმნა შეიარაღებული ძალებისთვის.

შიდა კონტროლის მექანიზმების დასახვეწად განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა შიდა აუდიტის დეპარტამენტის სრულად ამოქმედებასა და სხვა შიდა მაკონტროლებელი სტრუქტურების ეფექტიანობის ამაღლებას.

თავდაცვის შესაძლებლობების გაუმჯობესების თვალსაზრისით, პრიორიტეტულია შემდეგი მიმართულებები: განათლება, სამხედრო წვრთნები, სამხედრო დოქტრინები, მართვა და კონტროლი, მობილურობა და კონტრმობილურობა, სამხედრო დაზვერვის სისტემა, საარტილერიო შესაძლებლობები, ჯავშანსაწინააღმდეგო შესაძლებლობები, საჰაერო თავდაცვის შესაძლებლობები, სპეციალური ოპერაციების ძალები, სამხედრო პოლიციის შესაძლებლობები, ლოგისტიკის სისტემა, რეზერვის სისტემის განვითარება, კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, სამხედრო ინფრასტრუქტურა.

გრძელდება მუშაობა ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა-განხორციელებაზე, კერძოდ, სამხედრო ბაზების, ყაზარმების და სასადილოების აშენება-კეთილმოწყობაზე, რაც სამხედრო მოსამსახურეებს მისცემს შესაძლებლობას, მათზე დაკისრებული მოვალებები ადეკვატურ და ღირსეულ პირობებში შეასრულონ.

წვრთნებისა და განათლების სისტემის შემდგომი რეფორმირება ფოკუსირებული იქნება ამოცანებზე ორიენტირებული და რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული, და ერთობლივი საერთაშორისო წვრთნების ჩატარებაზე, ასევე, სამხედრო მოსამსახურეთა განათლების პროგრამების და შესაბამისი სასწავლო პროცესების დახვეწაზე. უახლოეს მომავალში საქართველოს სამხედრო განათლების სისტემა მოიცავს აბსოლუტურად ყველა საფეხურს სამხედრო მოსამსახურის საკარიერო ზრდის პროცესის უზრუნველსაყოფად. ასევე, დიდი ყურადღება ეთმობა პროფესიული განვითარების და სასწავლო ცენტრების ჩამოყალიბებას და არსებულის განვითარებას.

სამხედრო მოსამსახურეთა სოციალური უფლებების დაცვის მიზნით გრძელდება მუშაობა დაჭრილი სამხედრო მოსამსახურეების მხარდაჭერის პროგრამებზე, დაჭრილი და დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახების დახმარებაზე, სამხედრო მოსამსახურეების სამედიცინო და კვებითი უზრუნველყოფის ხარისხის ამაღლებაზე და საპენსიო სისტემის რეფორმაზე.

თავდაცვის უწყების საქმიანობის ერთ-ერთი მთავარი ორიენტირი სამომავლოდაც იქნება ნატოს, ევროკავშირისა და სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება ნატოსა და ევროკავშირთან აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე, მნიშვნელოვანი რესურსები მიემართება ნატოს უელსის სამიტზე მინიჭებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის დროული და ეფექტიანი განხორციელებისკენ. საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობებისა და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განსამტკიცებლად, თავდაცვის უწყება გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას თავდაცვის სფეროში ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში. აქტიურად წარმართავს თანამშრომლობას როგორც ორმხრივ ისე მრავალმხრივ ფორმატში პარტნიორ ქვეყნებთან და განავითარებს თანამშრომლობას ახალ პარტნიორებთან. გააგრძელებს რეგიონში უსაფრთხოების განმტკიცების ხელშეწყობას რეგიონის ქვეყნებთან ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატში თანამშრომლობის გაღრმავების გზით.

თავდაცვის სამინისტრო განაგრძობს აქტიურ თანამშრომლობას პარტნიორ ქვეყნებთან, ნატოსთან, ევროკავშირისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებში. აღსანიშნავია, რომ მნიშვნელოვნად გაღრმავდა ალიანსთან თანამშრომლობა. საქართველო ნატოს სხვა ასპირანტ ქვეყნებს შორის ერთ-ერთ ყველაზე თავსებად პარტნიორად არის აღიარებული. ნატოს უელსის სამიტზე ალიანსის წევრმა ქვეყნებმა საქართველოს „გამდიერებული შესაძლებლობების პარტნიორი“ ქვეყნის სტატუსი მიანიჭეს და ნატოში გაწევრიანების დაჩქარების მიზნით მხარდაჭერის არსებითი

პაკეტი (Substantial NATO-Georgia Package) შესთავაზეს, რომელიც განამტკიცებს ქვეყნის უსაფრთხოებას, გააძლიერებს თავდაცვისუნარიანობას და კიდევ უფრო აამაღლებს ნატოსთან თავსებადობას, რაც თავისთავად დააჩქარებს ალიანსში გაწევრიანების პროცესს.

შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტროს მთავარ ამოცანას არსებითი პაკეტით განსაზღვრული ინიციატივების წარმატებით განხორციელება წარმოადგენს.

გარდა ამისა, თავდაცვის სამინისტრო აგრძელებს ალიანსთან ეფექტურ თანამშრომლობას ნატო-საქართველოს კომისიის, ყოველწლიური ეროვნული პროგრამის, დაგეგმვისა და მიმოხილვის პროცესის, ნატო-საქართველოს სამხედრო თანამშრომლობის სამუშაო გეგმის, ნატოს ნდობის ფონდის, პროფესიული განვითარების პროგრამის, სამხედრო განათლების განვითარების პროგრამის, გონივრული თავდაცვის ინიციატივისა და სხვა თანამშრომლობის ინსტრუმენტების ფარგლებში.

საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გლობალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში და მომავალშიც გააგრძელებს ნატოსა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობას.

აღსანიშნავია, რომ საქართველო 2016 წლამდე ალიანსთან ერთად ავღანეთში მტკიცე მხარდაჭერის (Resolute Support Mission) მისიაში იქნება ჩართული. 2015 წლიდან 900-მდე ქართველი მოსამსახურე აშშ-ისა და გერმანიის სარდლობის ქვეშ წარმატებით ასრულებს დაკისრებულ ამოცანებს.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო მონაწილეობს ნატოს შეკავშირებული ძალების ინიციატივაში ნატოსთან თავსებადობის ამაღლების მიზნით. 2015 წლიდან საქართველოს ერთი ქვეითი ასეული ჩართულია ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში.

საქართველო გააგრძელებს ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში (CSDP) მიმდინარე კრიზისების მართვის ოპერაციებში მონაწილეობას, კერძოდ, ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ეგიდით მიმდინარე მისიაში (EUMAM RCA) და ევროკავშირის საწვრთნელ მისია მალიში (EUTM Mali) ქართველი სამხედროების მონაწილეობას.

თავდაცვის სამინისტრო წარმატებით შეასრულებს ევროკავშირის ასოცირების განრიგის ფარგლებში განსაზღვრულ თავდაცვის ვალდებულებებს.

გაგრძელდება ეუთოსა და გაეროს წინაშე აღებული ვალდებულებებისა და შესაბამისი რეკომენდაციების შესრულება.

დღევანდელ მსოფლიოში თავდაცვის დიპლომატია სულ უფრო მზარდ მნიშვნელობას იძენს.

საქართველოს თავდაცვის უწყება ამ მიმართულებითაც გამორჩეულად აქტიური იქნება. მომავალში საქართველო საერთაშორისო ასპარეზზე წარმოდგენილი იქნება არა მხოლოდ საერთაშორისო მისიებში ჩართული სამხედრო ძალით, არამედ როგორც თავდაცვის ინსტიტუციონალურ განვითარებაში განსაკუთრებული პოზიტიური გამოცდილების ექსპორტიორი ქვეყანა.

დიასპორაზე ზრუნვა

მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებს, მათ ჩართულობას ქართულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ურთიერთობებში, აგრეთვე კავშირების განმტკიცებას საქართველოსა და იმ ქვეყნებს შორის, სადაც საქმიანობენ ჩვენი თანამემამულეები.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებში, განსაკუთრებით კი, სასკოლო ასაკის ბავშვებში ქართული ენის ცოდნის და ქართული ცნობიერების ამაღლებაზე. უცხოეთში მოქმედი ქართული ეთნოკულტურული კომპონენტის მქონე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის გაგრძელდება ადგილსამყოფელი სახელმწიფოს საგანმანათლებლო სტანდარტების გათვალისწინებით სასწავლო პროგრამების შექმნა და პედაგოგთა გადამზადება. თურქეთში მცხოვრები ქართველებისათვის მომზადდა ქართული ენის სასწავლო პროგრამა, რომელიც დამტკიცდა თურქეთის რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს მიერ.

მთავრობა გააგრძელებს, აგრეთვე, უცხოეთში ქართულენოვანი სკოლების, ქართული საკვირაო სკოლების, ანსამბლების, სპორტული გუნდების და უცხოეთში არსებული სხვა ტიპის დიასპორული ორგანიზაციების ტრადიციულ მხარდაჭერასა და დახმარებას. საზღვარგარეთ მცხოვრები

თანამემამულეებისათვის ქართული ენის დისტანციური მეთოდით სწავლების მიზნით მიმდინარეობს მუშაობა პროექტზე „ქართული ონლაინ სკოლა“, რომლის პროგრამული ნაწილი დასრულებულია და მიმდინარეობს მუშაობა ტექნიკური უზრუნველყოფის საკითხზე.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მდებარე ქართული ისტორიულ-კულტურული ობიექტების მოძიებისათვის, მოვლა-პატრონობისთვის, რესტავრაციისა და შესაძლებლობის შემთხვევაში – საქართველოსთვის გადმოცემისთვის. მიმდინარეობს ლევილის მამულის საქართველოსთვის გადმოცემასთან დაკავშირებით შექმნილი პარიტეტული კომისიის მუშაობის პროცესი.

მთავრობა შეუწყობს ხელს უცხოეთში ქართული დიასპორული ორგანიზაციების (პროფესიული, სამეცნიერო, კულტურული, ახალგაზრდული და სხვ.) დაფუძნებასა და მათ საქმიანობას. დიასპორული ორგანიზაციების სათანადო აღრიცხვის, მათთან ოპერატიული კომუნიკაციის და დიასპორული ღონისძიებების მასშტაბურად დაგეგმვა-განხორციელების მიზნით შეიქმნება დიასპორული ორგანიზაციების რეესტრი, სადაც თავს მოიყრის ინფორმაცია საზღვარგარეთ არსებული ქართული დიასპორული ორგანიზაციების, მათი დამფუძნებლებისა და ხელმძღვანელების, ორგანიზაციის მიზნებისა და განხორციელებული საქმიანობის შესახებ. პერსპექტიული დასავლური განათლების მქონე ახალგაზრდებისათვის ხორციელდება დიასპორული სტაჟირების პროექტი, რომლის ფარგლებში ამ ეტაპზე საქართველოს სახელმწიფო უწყებებში სტაჟირება გაიარა 40-მდე სტუდენტმა.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მთავრობა ეტაპობრივად უზრუნველყოფს ემიგრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებას. მთავრობა გააგრძელებს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების ინფორმირების მიმართულებით.

კულტურა

სახელმწიფოს კულტურის პოლიტიკა მიმართულია ქვეყნის ეროვნული და კულტურული იდენტობის შენარჩუნებისაკენ. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, მიმდინარეობს ინტენსიური თანამშრომლობა ევროკავშირთან, რათა შემუშავდეს და დაინერგოს ინკლუზიური კულტურის პოლიტიკა. ამასთან, მიმდინარეობს მუშაობა რომ უზრუნველყოფილი იყოს „კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ“ იუნესკოს 2005 წლის კონვენციის განხორციელება.

გაგრძელდება ქართული კულტურის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაცია საერთაშორისო ინსტრუმენტების მხარდაჭერის გზით. მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება, რათა კულტურის სფერო ინტეგრირებული იყოს ქვეყნის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პროცესში. ქართული კულტურის განვითარების, პოპულარიზაციისა და მისი ევროპულ სივრცეში ინტეგრაციის მიზნით, მიმდინარე წლის 24 თებერვალს, ბრიუსელში ხელი მოეწერა შეთანხმებას, რომლის თანახმადაც საქართველო ევროკავშირის პროგრამა - “Creative Europe”-ის („შემოქმედებითი ევროპა“) წევრი გახდა. დაიწყო საქართველოში „შემოქმედებითი ევროპის“ ოფისის შექმნა და მიმდინარეობს შესაბამისი პროცედურების შეთანხმება ევროკომისიასთან.

არსებითი ღონისძიებები გატარდება კულტურის სფეროში მოქმედი საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესებისა და მისი ევროპის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით. ამისათვის, საერთო ჯამში შემუშავდება ცვლილებები და დამატებები მთელ რიგ საკანონმდებლო აქტებში.

ამასთანავე, დაწყებულია და მიმდინარე წლის ბოლომდე დასრულდება „კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსის“ შემუშავება. კოდექსით გაერთიანდება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში მოქმედი ყველა საკანონმდებლო აქტი და იმავდროულად დაიხვეწება კულტურული მემკვიდრეობის მართვის მექანიზმები, მათ შორის პროფესიული რეგულირების საკითხები კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში. მიმდინარეობს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და მასში შემავალი საქვეუწყებო ორგანიზაციების ინსტიტუციური რეფორმები. ICCROM-თან თანამშრომლობით დაწყებულია რეგიონული სასწავლო პროგრამის შემუშავება და სასწავლო ცენტრის (ტრენინგ პლატფორმის) ჩამოყალიბება საქართველოში.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და რეაბილიტაციის პროცესი წარიმართება საერთაშორისო კონვენციების, მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით. გაგრძელდება 2014-15 წლებში დაწყებული კომპლექსური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების: მუცოს არქიტექტურული კომპლექსის, ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული კომპლექსის, სოფ. ჩაჟაშის, ნოქალაქევის არქიტექტურული კომპლექსის, გრაკლიანი გორის მუზეუმ-საიტის მოწყობის, გეგუთის სასახლის (არქეოლოგია-კონსერვაცია), ასევე სქურის ეკლესიის რეაბილიტაცია, ბებრის-ციხის გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ნოღას ციხის რეაბილიტაცია, ბაგინეთის არქეოლოგია, დაგეგმილია მთელი რიგი ძეგლების სარეაბილიტაციო სამუშაოები. ხორციელდება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის სისტემისა და კულტურული მემკვიდრეობის გეოინფორმაციული სისტემის (GIS) განვითარება;

გაგრძელდება კულტურის სფეროს ფინანსური გაძლიერების და კაპიტალური დანახარჯების პროგრამა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სსიპ-ების (84 ორგანიზაცია) ინფრასტრუქტურული სახის საჭიროებების შესწავლა.

მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება სახელოვნებო განათლების სასწავლებლების სახელმწიფო ხელშეწყობას, სახელოვნებო განათლებას. სახელმწიფოს ხელშეწყობით მაგისტრანტები ეუფლებიან სამაგისტრო პროგრამას, ხორციელდება პროფესიული პროგრამები, რეგიონებიდან შერჩეული განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული მოზარდები ეუფლებიან სამუსიკო ხელოვნებას. ხელი ეწყობა საქართველოს მოქალაქეების სწავლას უცხოეთის უმაღლეს სახელოვნებო სასწავლებლებსა და კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებზე. ხელი შეეწყობა მოსწავლეებისა და სტუდენტების მონაწილეობას საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში, დიპლომანტი რეჟისორების სადიპლომო სპექტაკლების განხორციელებას რეგიონების სახელმწიფო თეატრებში.

თანამედროვე ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, პრიორიტეტების შესაბამისად, ხდება საუკეთესო პროექტების შერჩევა და განხორციელება: ქართული წიგნისა და ლიტერატურის, მუსიკალური, სახვითი, თეატრალური და კინოხელოვნების მიმართულებებით, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის მხარდაჭერა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ინტეგრირება ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა 2018 წელს ფრანკფურტის წიგნის საერთაშორისო ბაზრობაზე საქართველოს სტუმარი ქვეყნის სტატუსით წარდგენასთან დაკავშირებულ მზადებას.

გაგრძელდება რეგიონებში კულტურული ცხოვრების აღორძინება და განვითარება, რაც გამოიხატება რეგიონების კინოთეატრების აღჭურვილობით, მუნიციპალიტეტებთან ერთად კულტურისა და დასვენების პარკების რეაბილიტაციით, კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციით, სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და მოსწავლეთა მეთოდური დახმარების ღონისძიებებით, ფოლკლორული ანსამბლების ტექნიკური მხარდაჭერით, თეატრალური დასებისა და სტუდიების საქმიანობის ხელშეწყობითა და პოპულარიზაციით.

კვლავაც უზურუნველყოფილი იქნება ისეთი პრინციპების გატარება, როგორიცაა, საქართველოს მოქალაქეების თავისუფალი საქმიანობა კულტურის სფეროში და ხელისუფლების ჩაურევლობა შემოქმედებით პროცესში.

საგანგებო ღონისძიებები გატარდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო ენის, დასაცავად. სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა. „ქართული ანბანის სამი უძველესი სახეობის ცოცხალ კულტურას“ მიენიჭა არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი და განესაზღვრა ეროვნული კატეგორია. მომზადდა შესაბამისი ნომინაცია და წარედგინა იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის კომიტეტს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში აღიარებისთვის.

დასახული ამოცანების შესასრულებლად, ფართო კონსულტაციებისა და საზოგადოების ჩართულობით მუშავდება კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგია 2025 წლამდე და კულტურის სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმა 2016-2017 წლისათვის.

სპორტი და ახალგაზრდობა

საქართველოს მთავრობა კვლავაც განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ახალგაზრდებში ჯანმრთელი ცხოვრების წესის დანერგავასა და პოლულარიზაციას. სპორტში არსებული ვითარების შესწავლის, კვლევისა და ანალიზის საფუძველზე შემუშავდა და დამტკიცდა სპორტის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტი 2014-2020, შემუშავების პროცესშია სპორტის განვითარების სტრატეგიული, კონკრეტული გეგმა, რომლის ძირითადი მიმართულებაა ხელმისაწვდომობა. პენტიენციარულ სისტემაში ხელმისაწვდომი ხდება სხვადასხვა სპორტის სახეობის დაუფლება და არაფორმალური განათლების მიღება, რაც თავის მხრივ, ხელს უწყობს საზოგადოებაში მათი შემდგომი ინტეგრაციისა და ადაპტაციის პროცესს.

პრაქტიკული გამოცდილების გათვალისწინებით შემუშავებული და მიღებული იქნება საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი სპორტის პოპულარიზაციისა და ქვეყანაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დასამკვიდრებლად. მთელი ქვეყნის მასშტაბით გაგრძელდება არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის ეტაპობრივი რეაბილიტაცია და მშენებლობა, რეგიონებში სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრების შექმნა და მათი აღჭურვა მოდერნიზებული ინვენტარით. გაგრძელდება გრძელვადიანი სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების დაფინანსება. სამომავლოდ საქართველო უმასპინძლებს არაერთ საერთაშორისო სპორტულ ფორუმს.

გაგრძელდება სპორტული ფედერაციებისა და ახალგაზრდული ორგანიზაციების საქმიანობაში ჩაურევლობის პოლიტიკა.

ახლად დაფუძნებული ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი იმუშავებს თანამედროვე ევროპული სტანდარტების შესაბამისი საგანმანათლებლო სისტემით სასპორტო განათლების რეგიონალურ ცენტრად ჩამოყალიბების მიზნით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სპორტის მეცნიერების, მათ შორის, სპორტის მედიცინისა და სპორტის სამართლის განვითარებას. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მინიჭებული პროფესიული სპორტული განათლების მიღებას.

საქართველოს მთავრობა აგრძელებს ახალგაზრდების და ახალგაზრდული ორგანიზაციების მიერ პროექტების ინიცირებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას და მათ მიერ ინიცირებული პროექტების მხარდაჭერა და დაფინანსებას. ამ მიზნით სხვა და სხვა უკვე დანერგილი პროგრამების საშუალებით სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო დაეხმარება ახალგაზრდებს პროექტების მართვისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევებისა და შესაძლებლობების განვითარებაში და დაეხმარება მათი ინოვაციური პროექტების მართვის მდგრად განვითარებაში.

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით განხორციელდა ახალგაზრდობის პრობლემებისა და გამოწვევების კვლევა, რომელიც საფუძვლად დაედო ქვეყნის ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების რეფორმირებულ სამოქმედო გეგმას. კანონმდებლობით მოწესრიგდება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ახალგაზრდობის მონაწილეობა ადგილობრივი და ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე, განისაზღვრება მათი საქმიანობის ფორმები. შემუშავდება სტრატეგია არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის და შესაბამისი სტანდარტები არაფორმალური განათლების სფეროში; მხარდაჭერილი იქნება მოხალისეობა.

ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარებისა და ახალგაზრდული პოლიტიკის მიზნებისა და ამოცანების ეფექტური განხორციელების უზრუნველსაყოფად, შეიქმნა სპორტსმენთა ხელშეწყობის მიზნობრივი პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს ოლიმპიური თამაშებისა და სხვა საერთაშორისო შეჯიბრებებისთვის საქართველოს სპორტსმენთა მაღალ დონეზე მომზადებას და წარმატებით ასპარეზობას

ქვეყნის ყველა რეგიონში გაგრძელდება ახალგაზრდული ცენტრების ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობა; ცენტრების ფუნქციონირებისათვის შემუშავდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები. სახელმწიფოებრივი აზროვნების, ევროპული, დემოკრატიული და სამოქალაქო ღირებულებების პოპულარიზაციისთვის დაიხვეწება ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციების მხარდაჭერის პროგრამა.

რეგიონებში მცხოვრები ახალგაზრდების დასაქმების, ასევე ადგილობრივი ახალგაზრდული არასამთავრობო სექტორის წახალისების მიზნით, გაგრძელდება მასშტაბური რეგიონალური საგრანტო

კონკურსები სხვადასხვა პროგრამული პრიორიტეტის შესაბამისად. რეგიონში მცხოვრები, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ახალგაზრდების გააქტიურებისა და ინტეგრირების მიზნით განხორციელდება სპეციალური ადაპტირებული პროგრამები. ახალგაზრდობის თვითრეალიზაციისა და ნიჭის გამოსავლენად განხორციელდება შესაბამისი კულტურულ-შემოქმედებითი, სამეცნიერო და სპორტული ღონისძიებები. ქვეყნის ახალგაზრდობის ევროატლანტიკურ სივრცესთან დაახლოების მიზნით, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საფუძველზე განხორციელდება შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის დონის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები ცხრილი1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსალ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	3.3	4.6	2.8	3.0	5.5	5.5	5.5	5.5
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	26,847.4	29,150.5	31,691.6	34,437.6	38,148.3	42,057.5	46,145.5	50,630.9
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	3,596.6	3,676.2	3,743.1	4,014.7	4,447.3	4,903.0	5,379.6	5,902.5
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	-0.5	3.1	4.0	5.5	5.0	4.5	4.0	4.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-5.8	-10.6	-11.7	-11.0	-10.0	-8.8	-7.6	-6.3

მშპ

2016 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა 3.0 პროცენტის ფარგლებშია მოსალოდნელი. საშუალოვადიან პერიოდში ეკონომიკური ზრდა პოტენციური ზრდის ფარგლებში ჩამოყალიბდება და 2017-2020 წლებში 5.5 პროცენტის დონეზე იქნება. 2020 წელს ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 50.6 მილიარდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2015 წელთან შედარებით 5.1 ათასი ლარით გაიზრდება და 13 576 ლარს გაუტოლდება.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარებისათვის არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის

განსაზღვრას და მის მიღწევას. 2016-2017 წლებისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი, შესაბამისად 5-4 პროცენტს შეადგენს, ხოლო გრძელვადიან პერიოდში ნავარაუდევია ამ მაჩვენებლის კლება.

არსებული ტენდენციებიდან გამომდინარე, 2017 წელს ინფლაციის პროგნოზირებული მაჩვენებელი 5.0 პროცენტს შეადგენს, ხოლო 2019-2020 წლებში საშუალოდ 4.0 პროცენტის დონეზე იქნება.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2015 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა მშპ-ს 11.7 პროცენტი შეადგინა. 2016 წელს პროგნოზირებულია მიმდინარე დეფიციტის შემცირება, ხოლო 2017-2020 წლებში ნავარაუდევია მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის თანმიმდევრული კლება და 2020 წელს მშპ-ს 6.3 პროცენტი იქნება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2015 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ 2.8 პროცენტი შეადგინა. პირველ კვარტალში - 3.3%, მეორე კვარტალში - 2.5%, მესამე კვარტალში - 2.5%, ხოლო მეოთხე კვარტალში - 2.9%. 2015 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 31 692 მლნ ლარით განისაზღვრა, რაც 8.7 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. მთლიანმა შიდა პროდუქტმა ერთ სულ მოსახლეზე 8 534 ლარი (3 759 აშშ დოლარი) შეადგინა.

2016 წლის პირველი ხუთი თვის საშუალო რეალურმა ზრდამ 2.9 პროცენტი შეადგინა. ხოლო 2016 წლის I კვარტალის საშუალო რეალური ზრდა 2.6 პროცენტს შეადგენს. 2016 წლის I კვარტალის მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 7 351 მლნ ლარით განისაზღვრა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2015 წლის მონაცემებით ყველაზე მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზრდა დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: მშენებლობა (15.2%), საფინანსო საქმიანობა (9.4%), სასტუმროები და რესტორნები (7.4%), ოპერაციები უძრავი ქონებით (6.9%), კავშირგაბმულობა (5.0%), ტრანსპორტი (2.9%).

2016 წლის პირველ კვარტალში ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდაში წარმართველი როლი მშენებლობას და სასტუმროებს და რესტორნებს უჭირავს. ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურაში ყველაზე სწრაფად გაიზარდა მშენებლობა 25.7 პროცენტით, სასტუმროები და რესტორნები 11.7 პროცენტით, ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომსახურების გაწევა 9.4 პროცენტით, საფინანსო საქმიანობა 8.4 პროცენტით.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2015 წელს ეკონომიკურ ზრდაში წარმართველი როლი ეჭირა კერძო სექტორს. 2015 წელს ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა გაიზარდა 14.6 პროცენტით, ხოლო პროდუქციის გამოშვება 12.8 პროცენტით.

2016 წლის პირველ კვარტალში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა გაიზარდა 15.4 პროცენტით, ხოლო პროდუქციის გამოშვება 15.0 პროცენტით. გაზრდილია ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა 32 ათასი ადამიანით.

უმუშევრობის დონე

2015 წელს უმუშევრობის დონე 2014 წელთან შედარებით 0.4 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 12% შეადგინა. უნდა აღინიშნოს, რომ 2015 წელს უმუშევრობის დონემ ბოლო წლების განმავლობაში ყველაზე დაბალ ნიშნულს მიაღწია.

ფასები

საქართველოს მონეტარული პოლიტიკა მისდევს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას და მიზნობრივი ინფლაციის მაჩვენებელი 2015-2016 წლებისთვის 5 პროცენტით განისაზღვრა. 2015 წელს საშუალო წლიური ინფლაციის მაჩვენებელმა 4.0 პროცენტი შეადგინა. ხოლო 2015 წლის დეკემბერში 2014 წლის დეკემბერთან შედარებით ინფლაცია 4.9 პროცენტს შეადგენს.

2016 წლის მაისში საქართველოში ინფლაციის დონემ წინა წლის შესაბამის თვესთან შედარებით (წლიური ინფლაციის დონე) 2.1 პროცენტი შეადგინა. წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე: ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქოს ჯგუფში ფასები გაიზარდა 12.6%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.77 პროცენტული პუნქტით აისახა. ჯანმრთელობის დაცვა: ფასები გაიზარდა 5.7%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.55 პროცენტული პუნქტით აისახა. საცხოვრებელი სახლი, წყალი, ელექტროენერგია, აირი და სათბობის სხვა სახეები: ჯგუფში დაფიქსირდა ფასების 5.5% მატება, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.46 პროცენტული პუნქტით აისახა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2015 წელს ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში 27.3 პროცენტით გაუფასურდა. აღნიშნული გაუფასურება გამოწვეულია ერთის მხრივ აშშ დოლარის გამყარებით, ხოლო მეორე მხრივ რუსეთში და რუსეთის ეკონომიკასთან მჭიდროდ დაკავშირებული ეკონომიკების ქვეყნებში ეკონომიკური კრიზისით. აღნიშნულ პერიოდში ლარი ევროსთან მიმართებაში 14.2 პროცენტით გაუფასურდა. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების კურსთან გაუფასურდა 2.3 პროცენტით.

2015 წლისგან განსხვავებით, 2016 წელს ლარმა გამყარება დაიწყო. 2016 წლის ექვს თვეში ლარი გამყარდა როგორც აშშ დოლართან, ასევე ევროსთან მიმართებაში, შესაბამისად 3.2 პროცენტით და 1.1 პროცენტით. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების კურსთან გამყარდა 0.8 პროცენტით.

ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები

2015 წელს საგადასახადო შემოსავლები გადაჭარბებით შესრულდა. 2015 წელს ნაერთი ბიუჯეტის ფაქტიურმა საგადასახადო შემოსავლების ზრდამ წინა წელთან 10.6 პროცენტი შეადგინა, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 769.3 მლნ ლარს შეადგენს.

საგადასახადო შემოსავლების ზრდის ტენდენცია გრძელდება 2016 წელსაც. 2016 წლის 6 თვეში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლები 9.0% გაიზარდა, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 343.4 მლნ ლარს შეადგენს.

საგარეო ვაჭრობა

2015 წელს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 9 928 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 13 პროცენტით ნაკლებია; აქედან ექსპორტი 2 204 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (23

პროცენტით ნაკლები), ხოლო იმპორტი 7 724 მლნ. აშშ დოლარს (10 პროცენტით ნაკლები), აქედან 2015 წლის იმპორტში აღრიცხულია C-ჰეპატიტის წამლების ღირებულება, რომელიც 449 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს. 2015 წელს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 5 521 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა.

2016 წლის იანვარ-მაისში საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 4 070 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 3 პროცენტით მეტია. აქედან ექსპორტი 780 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (12 პროცენტით ნაკლები), ხოლო იმპორტი 3 290 მლნ. აშშ დოლარს (8 პროცენტით მეტი), აღსანიშნავია, რომ 2016 წლის ხუთი თვის იმპორტში აღრიცხულია C-ჰეპატიტის წამლების ღირებულება, რომელიც 646 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს. საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2016 წლის იანვარ-მაისში 2 509 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა.

უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორებია თურქეთი (621 მლნ. აშშ დოლარი), კანადა (458 მლნ. აშშ დოლარი) და რუსეთი (322 მლნ. აშშ დოლარი).

2016 წლის იანვარ-მაისში, საექსპორტო საქონელში პირველი ადგილი სპილენძის მადნებმა და კონცენტრატებმა დაიკავა, 127 მლნ. აშშ დოლარი და მთელი ექსპორტის 16% შეადგინა. შემდეგ მოდიან ფეროშენადნობები (8%), მსუბუქი ავტომობილები (8%).

საიმპორტო საქონელში პირველ ადგილზე სამკურნალო საშუალებებია, რომლის იმპორტმა 748 მლნ. აშშ დოლარი და მთელი იმპორტის 23% შეადგინა. შემდეგ მოდიან ნავთობი და ნავთობპროდუქტები (6%), მსუბუქი ავტომობილები (5%).

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2015 წელს, წინასწარი მონაცემებით, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 23 პროცენტით შემცირდა და 1 351 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. აქედან, ინვესტიციები ევროკავშირის ქვეყნებიდან 38 პროცენტით შემცირდა, ხოლო დსთ-ის ქვეყნებიდან 30 პროცენტით გაიზარდა. ქვეყნებს შორის აზერბაიჯანი და გაერთიანებული სამეფო ლიდერობს.

2016 წლის I კვარტალში საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 376 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 103 პროცენტით მეტია 2015 წლის I კვარტალის მონაცემებზე. უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურაში პირველ ადგილზე აზერბაიჯანია 36 პროცენტით, ხოლო მეორე ადგილზე - თურქეთი 15 პროცენტით.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსის მაღალი დეფიციტი საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ მთავარ მოწყვლადობის წყაროს წარმოადგენს. 2015 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 11.8 პროცენტს შეადგენს. თუმცა საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებისაკენ.

სახელმწიფო ვალი

2015 წელს სახელმწიფო ვალი მთლიან ეკონომიკასთან მიმართებაში მშპ-ს 41.5%-ის დონეზეა. აქედან, საგარეო ვალი 32.6, ხოლო საშინაო ვალი 8.9 პროცენტი. აღნიშნული მაჩვენებელი, არ აღემატება ეკონომიკური თავისუფლების აქტით განსაზღვრულ დასაშვებ ნორმას (60% მშპ-სთან მიმართებაში).

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგიაა ფისკალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

2016-2019 წლებისთვის **ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს** წარმოადგენს:

- სახსრების მიმართვა ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე, როგორიცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა განათლება, სოფლის მეურნეობა, ინვესტიციები ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

საქართველოს 2015 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2015 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 8 963.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.2%-ია (ცხრილი 2).

გადასახადების სახით მობილიზებულია 8 010.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.4 %-ია, ხოლო მშპ-თან მიმართებაში 25.3% შეადგინა. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 2 223.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2 233.0 მლნ ლარი) 99.6%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 7.0%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 1 025.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 004.0 მლნ ლარი) 102.1%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 3.2%-ია.
- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 3 505.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 525.0 მლნ ლარი) 99.4%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 11.0%-ია.
- აქციზის სახით მობილიზებულია 870.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (860.0 მლნ ლარი) 101.2%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 2.7%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 69.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (68.0 მლნ ლარი) 101.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 290.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (265.0 მლნ ლარი) 109.5%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.9%-ია.
- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 26.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (25.0 მლნ ლარი) 107.3%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.1%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 318.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 133.4%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 633.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (635.0 მლნ ლარი) 99.8%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

მლნ ლარი

დასახელება	ნაერთი ბიუჯეტი				% შშპ-სთან
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%	
შემოსავლები	8,853.9	8,963.2	109.3	101.2	28.3
გადასახადები	7,980.0	8,010.9	30.9	100.4	25.1
საშემოსავლო გადასახადი	2,233.0	2,223.2	-9.8	99.6	7.0
მოგების გადასახადი	1,004.0	1,025.2	21.2	102.1	3.2
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,525.0	3,505.5	-19.5	99.4	11.0
აქციზი	860.0	870.7	10.7	101.2	2.7
იმპორტის გადასახადი	68.0	69.3	1.3	101.9	0.2
ქონების გადასახადი	265.0	290.1	25.1	109.5	0.9
სხვა გადასახადი	25.0	26.8	1.8	107.3	0.1
გრანტები	238.9	318.8	79.9	133.4	1.0
სხვა შემოსავლები	635.0	633.5	-1.5	99.8	2.0

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 355.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (355.0 მლნ ლარი) 100.0%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 59.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (86.0 მლნ ლარი) 68.7%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2015 წელს მობილიზებულ იქნა 1 379.5 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.4%-ს შეადგენს.

2015 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 2 217.6 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 833.9 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 855.1 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 23.7 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 568.7 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 222.6 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 615.2 მლნ ლარი.*

- 2015 წლის სექტემბრიდან, გაიზარდა ასაკით პენსიის ოდენობა და შეადგინა 160 ლარი. 2015 წლის 1 იანვრიდან 500 ლარით გაიზარდა და განისაზღვრა თითოეულ ოჯახზე 1 000 ლარის ოდენობით საერთაშორისო ოპერაციების ან სხვა სახის სამშვიდობო საქმიანობის განხორციელებისას გარდაცვლილ ან ამ მისიებში მიღებული ჯანმრთელობის დაზიანების გამო გარდაცვლილ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა ოჯახის წევრებზე, ასევე, საქართველოს

ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებზე გასაცემი სახელმწიფო კომპენსაციის თანხა. სულ საანგარიშო პერიოდში საპენსიო უზრუნველყოფის პროგრამული კოდიდან გადარიცხულ იქნა 1 399.0 მლნ ლარამდე.

- სოციალური დახმარებების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული ლატაკი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციური დაწესებულებებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა, ასევე, სოციალური პაკეტის დაფინანსება შშმ პირებისთვის, შშმ ბავშვებისთვის, მარჩენალდაკარგულებისთვის და სხვა მოწყვლადი კატეგორიებისათვის, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ასევე, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების, საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნობრივი პროგრამის ფარგლებში ფულადი დახმარების გაცემა. სოციალური დახმარებების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 611.8 მლნ ლარი, მათ შორის „სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ნაწილობრივი სუბსიდირების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილების შესაბამისად, სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ნაწილობრივი სუბსიდირების მიზნით 1 156.5 ათასი ლარი.

- „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში (სრულად ამოქმედდა 2014 წლის 1 სექტემბრიდან), რომლის მიზანია ჯანმრთელობის დაზღვევის არმქონე საქართველოს მოსახლეობისათვის ფინანსური უზრუნველყოფის შექმნა სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობაზე, საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება გადაუდებელ სტაციონარულ და ამბულატორიულ მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით. პროგრამამ მოიცვა ასევე, გეგმიურ-ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებები (გეგმიური ქირურგული ოპერაციები, მ.შ. კარდიოქირურგიული და ონკოლოგიური ოპერაციები, ონკოლოგიურ პაციენტთა მკურნალობა, მშობიარობა, ლაბორატორიული და ინსტრუმენტული გამოკვლევები და ა.შ.). სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 570.7 მლნ ლარი;

- 2015 წლის სექტემბრიდან მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის ყველა პირისთვის (დაახლოებით 25 ათასამდე პირი) სოციალური პაკეტის ოდენობა გაიზარდა 10 ლარით, ხოლო შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ყველა ბავშვისათვის (დაახლოებით 9 200 შშმ ბავშვი) სოციალური პაკეტის ოდენობა გაიზარდა 60 ლარით;

- 2015 წლის აპრილიდან დაიწყო C ჰეპატიტის მკურნალობა ახალი თაობის მედიკამენტით, რომელიც სრულიად უფასოდ მიეწოდებათ საქართველოს მოქალაქეობის მქონე პაციენტებს. დიაგნოსტიკის კომპონენტით ისარგებლა 6 000 პირმა. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 6 061.3 ათასი ლარი;

- იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (არსებულ უბნებში) შენობების, წყალმომარაგების სისტემის, საკანალიზაციო გამწმენდი ნაგებობის, სანიაღვრე არხების, სასმელი წყლის შიდაკომუნიკაციური

ქსელების, გზებისა და შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე, ახალი საცხოვრებელი უბნის მშენებლობაზე, ასევე საცხოვრებელი სახლებისა და ბინების შეძენისთვის მიმართული იქნა 112.3 მლნ ლარი;

- 2015 წლის 13-14 ივნისს ქალაქ თბილისში მომხდარი სტიქიის შედეგად დაზარალებულ ოჯახთა დახმარებისა და აღდგენითი სამუშაოების დაფინანსების ხელშეწყობის მიზნით საქართველოს მთავრობის სარეზერვო, საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდებიდან მიმართული იქნა 35.0 მლნ ლარამდე;

- ქვეყანაში არსებული 2.0 ათასზე მეტი საჯარო და 300-მდე კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 430.0 მლნ ლარამდე;

- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ უზრუნველყო 1 143 საჯარო სკოლის 64.0 ათასამდე მოსწავლის უფასო ტრანსპორტირება სკოლაში, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტში, სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლა და სკოლამდე მისასვლელი მანძილი შესამჩნევად დიდია. ამ მიზნით სულ მიიმართა 16.8 მლნ ლარი;

- ყველა საჯარო სკოლის მოსწავლეთათვის, სასკოლო სახელმძღვანელოებისა და სამუშაო რვეულების გადასაცემად გაწეული ხარჯების დაფინანსების მიზნით მიიმართა 5.6 მლნ ლარზე მეტი;

- საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე მიიმართა 99.4 მლნ ლარი, მათ შორის ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხაზით - 23.1 მლნ ლარი.

- 2015 წელს ქ. თბილისში გამართული ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისათვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად (მათ შორის თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მულტიფუნქციური სპორტის სასახლისა და საცურაო აუზის ასაშენებლად) მიიმართა 72.6 მლნ ლარი;

- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯული იქნა 488.4 მლნ ლარი. მათ შორის:

- საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის დახარჯულ იქნა 183.9 მლნ ლარი.

- წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციაზე მიმართული იქნა 137.5 მლნ ლარი. მათ შორის:

- სათხილამურო ტრასებისა და მთის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, მოვლა შენახვაზე ზემო სვანეთში მიმართულ იქნა 21.0 მლნ ლარი, ხოლო ჭიათურის საბაგირო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციაზე - 5.6 მლნ ლარი;

- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართა 24.4 მლნ ლარზე მეტი;

- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად მიიმართა 116,3 მლნ ლარი;

- „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში, ხელშეკრულება გაფორმდა 64 ბენეფიციარ კომპანიასთან საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების მიზნით. დამტკიცებული სესხების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 97.3 მლნ ლარი, ხოლო მოსალოდნელმა ინვესტიციამ - 147.1 მლნ ლარი. გარდა ამისა, პროგრამის ინფრასტრუქტურული მხარდაჭერის კომპონენტის ფარგლებში ქონება გადაეცა 21 ბენეფიციარს;

- საანგარიშო პერიოდში 46,0 მლნ ლარი მიიმართა მცირემიწიან ფერმერთა 2015 წლის საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის პროექტის დასაფინანსებლად, 34.5 მლნ ლარი -შელავათიანი

აგროკრედიტებზე, ხოლო 4.8 მლნ ლარი - აგროდაზღვევის ღონისძიებების დაფინანსების უზრუნველსაყოფად;

- 2015 წლის რთვლის ღონისძიებების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, კერძოდ, ყურძნის შესყიდვა-გადამუშავების ხელშეწყობის ღონისძიებების განსახორციელებლად სულ მიიმართა 60.7 მლნ ლარი;

- სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაციისთვის მიიმართა 63.5 მლნ ლარი, მათ შორის: სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის დასაფინანსებლად და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის შეძენის მიზნით 53.5 მლნ ლარი, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ექსპლუატაციის ხარჯების და კომპანიის სხვა მიმდინარე ხარჯების ნაწილობრივი სუბსიდირების მიზნით 10.0 მლნ ლარი.

საქართველოს 2016 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2016 წელს განისაზღვრა 9 590.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 27.9%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 8 685.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.2%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 2 525.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 980.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 802.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 012.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 75.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 266.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 25.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 255.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 0.7%-ს შეადგენს;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 650.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 1.9%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 280.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.8%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 91.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.3%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 1 275,0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 3.7%-ია.

„საქართველოს 2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით 2016 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოსაყოფი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 2 404.0 მლნ ლარი,*
- *განათლება - 1 056.5 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 862.6 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 20.4 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 656.3 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 197.3 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 667.8 მლნ ლარი.*

- მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფისთვის გამოყოფილია 1 570.0 მლნ ლარი, რომლის ფარგლებშიც გათვალისწინებულია მიმდინარე წლის 1 ივლისიდან ასაკით პენსიონერთათვის პენსიის ზრდა 20 ლარის ოდენობით. ასევე, გათვალისწინებულია „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სოციალური ხარჯების დაფინანსება;
- სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციართა სოციალური დახმარებებისთვის გამოყოფილია 680.0 მლნ ლარი;
- მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისათვის გათვალისწინებულია 801,5 მლნ ლარი, მათ შორის საყოველთაო ჯანდაცვისათვის - 570.0 მლნ ლარი.
- 2016 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 526.6 მლნ ლარამდე;
- რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის, აგრეთვე წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციისათვის მიიმართება 416,8 მლნ ლარზე მეტი;
- სხვადასხვა რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართება 230.0 მლნ ლარი, ხოლო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამისთვის გათვალისწინებულია 50.0 მლნ ლარის მიმართვა. ამასთან, მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდისათვის გათვალისწინებულია - 20.0 მლნ ლარი.
- მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობაზე მიმართული იქნება 20.0 მლნ ლარზე მეტი;
- სოფლის მეურნეობის სამინისტროსათვის განსაზღვრულია 321.4 მლნ ლარზე მეტი, საიდანაც სამელიორაციო სისტემის მოდერნიზაციისთვის მიიმართება 63.0 მლნ ლარი, შეღავათიანი აგროკრედიტების გაცემის მიზნით - 41.0 მლნ ლარი, მცირემიწიან ფერმერთა საზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის მიზნით - 48.0 მლნ ლარი, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვისათვის - 23.0 მლნ ლარი, მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარების მიზნით - 32.9 მლნ ლარი.
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 74.0 მლნ ლარზე მეტი;
- სპორტის ინფრასტრუქტურის, რეაბილიტაციისა და სპორტული ინვენტარის განახლებისათვის გათვალისწინებულია 13.1 მლნ ლარი;
- 2016 წლის აპრილიდან მასწავლებელთა საბაზისო ხელფასი გაიზარდა 50 ლარით. სულ ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად მიიმართება 572.8 მლნ ლარი, აღნიშნულ თანხაში ასევე გათვალისწინებულია „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით

მაღალმთიან რეგიონებში მომუშავე პედაგოგებისათვის გათვალისწინებული დანამატების დასაფინანსებლად საჭირო ხარჯები;

- საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე მიიმართება 94.4 მლნ ლარი, მათ შორის ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხაზით - 25.3 მლნ ლარი. ამასთან, ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს პროექტის ფარგლებში ზოგიერთი საჯარო სკოლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებაზე მიმართული იქნება 40.6 მლნ ლარზე მეტი.
- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად გამოყოფილია 103.0 მლნ ლარი;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართება 32.0 მლნ ლარი.

საქართველოს 2016 წლის ბიუჯეტის 5 თვის შესრულების მაჩვენებლები

2016 წლის იანვარ-მაისში, ნაერთ ბიუჯეტში შემოსავლების სახით მობილიზებულია 3 678.6 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 38.4 პროცენტს შეადგენს. ხოლო გადასახადების ფაქტიური მაჩვენებელი წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის 39.3 პროცენტია.

2016 წლის 5 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების შესრულება

მლნ ლარი

	2016 გეგმა	5 თვე ფაქტი	% შესრულება
შემოსავლები	9,590.0	3,678.6	38.4%
გადასახადები	8,685.0	3,409.8	39.3%
გრანტები	255.0	65.8	25.8%
სხვა შემოსავლები	650.0	203.0	31.2%

გრანტების სახით მობილიზებულია 65.8 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (255.0 მლნ ლარი) 25.8%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 203.0 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (650.0 მლნ ლარი) 31.2%-ია.

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 118.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (280.0 მლნ ლარი) 42.4%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 12.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (91.0 მლნ ლარი) 13.7%-ია.

საქართველოს 2017-2020 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში გასატარებელი ღონისძიებებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2017 წლისთვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლის წილი მშპ-სთან 25.6%-ის,

ხოლო გადასახადების წილი 23.2%-ის დონეზე იქნება. 2018-2020 წლების საბიუჯეტო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-ს მიმართ საშუალოდ 24.3%, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი საშუალოდ 22.4%-ის დონეზეა ნავარაუდები.

2017 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.7%-ს გაუტოლდება. ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.4 და 0.2 პროცენტი იქნება.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

დასახელება	2015 წლის ფაქტი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი			2019 წლის პროგნოზი			2020 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები
შემოსავლები	8,964.3	8,170.5	2,038.0	9,590.0	8,555.0	1,955.0	9,760.0	8,730.0	1,990.0	10,410.0	9,360.0	2,030.0	11,220.0	10,110.0	2,090.0	12,110.0	10,930.0	2,160.0
გადასახადები	8,010.8	7,549.6	461.2	8,685.0	7,980.0	705.0	8,850.0	8,150.0	700.0	9,520.0	8,800.0	720.0	10,330.0	9,550.0	780.0	11,220.0	10,370.0	850.0
გრანტები	319.9	315.6	1,245.6	255.0	255.0	920.0	260.0	260.0	960.0	240.0	240.0	980.0	240.0	240.0	980.0	240.0	240.0	980.0
სხვა შემოსავლები	633.6	305.3	331.2	650.0	320.0	330.0	650.0	320.0	330.0	650.0	320.0	330.0	650.0	320.0	330.0	650.0	320.0	330.0
ხარჯები	7,917.1	7,875.0	1,286.3	8,530.0	8,160.0	1,290.0	8,705.0	8,285.0	1,380.0	8,965.0	8,525.0	1,420.0	9,280.0	8,800.0	1,460.0	9,700.0	9,150.0	1,530.0
შრომის ანაზღაურება	1,601.7	1,376.8	224.9	1,670.0	1,440.0	230.0	1,690.0	1,450.0	240.0	1,710.0	1,460.0	250.0	1,740.0	1,480.0	260.0	1,760.0	1,490.0	270.0
საქონელი და მომსახურება	1,203.1	946.2	256.9	1,240.0	990.0	250.0	1,260.0	1,000.0	260.0	1,280.0	1,015.0	265.0	1,320.0	1,040.0	280.0	1,350.0	1,070.0	280.0
პროცენტი	329.9	326.6	6.2	485.0	480.0	5.0	420.0	415.0	5.0	455.0	450.0	5.0	460.0	455.0	5.0	450.0	445.0	5.0
სუბსიდიები	735.8	255.8	480.0	675.0	250.0	425.0	685.0	250.0	435.0	690.0	250.0	440.0	700.0	275.0	425.0	710.0	275.0	435.0
გრანტები	20.0	1,261.3	0.0	40.0	960.0	0.0	70.0	990.0	40.0	80.0	1,020.0	40.0	80.0	1,020.0	40.0	80.0	1,020.0	40.0
სოხილური უზრუნველყოფა	3,036.7	2,802.4	234.3	3,350.0	3,060.0	290.0	3,480.0	3,170.0	310.0	3,640.0	3,320.0	320.0	3,850.0	3,500.0	350.0	4,200.0	3,800.0	400.0
სხვა ხარჯები	989.9	905.9	84.0	1,070.0	980.0	90.0	1,100.0	1,010.0	90.0	1,110.0	1,010.0	100.0	1,130.0	1,030.0	100.0	1,150.0	1,050.0	100.0
საოპერაციო სალდო	1,047.2	295.5	751.7	1,060.0	395.0	665.0	1,055.0	445.0	610.0	1,445.0	835.0	610.0	1,940.0	1,310.0	630.0	2,410.0	1,780.0	630.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	1,421.1	690.3	730.8	1,440.9	939.9	501.0	1,680.0	1,140.0	540.0	2,100.0	1,550.0	550.0	2,475.0	1,915.0	560.0	2,920.0	2,360.0	560.0
ზრდა	1,776.4	977.6	798.8	1,720.9	1,165	556.0	1,850.0	1,250.0	600.0	2,250.0	1,640.0	610.0	2,575.0	1,965.0	610.0	3,000.0	2,400.0	600.0
კლება	355.3	287.3	68.0	280.0	225.0	55.0	170.0	110.0	60.0	150.0	90.0	60.0	100.0	50.0	50.0	80.0	40.0	40.0

დასახელება	2015 წლის ფაქტი			2016 წლის პროგნოზი			2017 წლის პროგნოზი			2018 წლის პროგნოზი			2019 წლის პროგნოზი			2020 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტები
მთლიანი საღდო	-373.9	-394.8	20.9	-380.9	-544.9	164.0	-625.0	-695.0	70.0	-655.0	-715.0	60.0	-535.0	-605.0	70.0	-510.0	-580.0	70.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	592.3	561.2	28.5	444.0	290.0	164.0	365.0	305.0	70.0	400.0	340.0	70.0	480.0	410.0	80.0	585.0	515.0	80.0
ზრდა	694.5	633.1	72.5	535.0	380.0	165.0	455.0	395.0	70.0	490.0	430.0	70.0	570.0	500.0	80.0	675.0	605.0	80.0
კლება	102.2	71.9	44.0	91.0	90.0	1.0	90.0	90.0	0.0	90.0	90.0	0.0	90.0	90.0	0.0	90.0	90.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	966.2	956.0	7.6	825.0	835.0	0.0	990.0	1,000.0	0.0	1,055.0	1,055.0	10.0	1,015.0	1,015.0	10.0	1,095.0	1,095.0	10.0
ზრდა	1,379.5	1,361.4	29.2	1,275.0	1,275.0	20.0	1,410.0	1,410.0	20.0	1,625.0	1,625.0	20.0	1,640.0	1,640.0	20.0	1,650.0	1,650.0	20.0
საგარეო	1,046.7	1,046.7		1,075.0	1,075.0	0.0	1,210.0	1,210.0		1,425.0	1,425.0		1,440.0	1,440.0		1,450.0	1,450.0	
საშინაო	332.8	314.7	29.2	200.0	200.0	20.0	200.0	200.0	20.0	200.0	200.0	20.0	200.0	200.0	20.0	200.0	200.0	20.0
კლება	413.3	405.4	21.6	450.0	440.0	20.0	420.0	410.0	20.0	570.0	570.0	10.0	625.0	625.0	10.0	555.0	555.0	10.0
საგარეო	369.5	369.5	0.0	375.0	375.0		365.0	365.0		515.0	515.0		570.0	570.0		500.0	500.0	
საშინაო	43.8	35.9	21.6	75.0	65.0	20.0	55.0	45.0	20.0	55.0	55.0	10.0	55.0	55.0	10.0	55.0	55.0	10.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,331	60,131.0	62,977.6	65,960.0	69,089.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	150	9,800.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	38	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	262	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	370	14,517.2	14,952.7	15,402.3	15,864.4
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	500	60,500.0	63,377.0	25,475.0	64,527.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	99	3,410.0	3,410.0	3,410.0	3,410.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	184	7,700.0	8,000.0	8,500.0	9,000.0
საერთო სასამართლოები	1,783	55,000.0	58,000.0	60,000.0	61,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	80	2,700.0	2,700.0	2,700.0	2,700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	34	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	32	700.0	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	33	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	33	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	32	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	32	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	32	650.0	650.0	650.0	650.0

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	33	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	33	700.0	700.0	700.0	700.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	60	3,100.0	3,350.0	3,500.0	3,500.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	20	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	31	1,350.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	4,785	90,000.0	90,000.0	90,000.0	90,000.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	804	95,000.0	100,000.0	105,000.0	105,000.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	376	237,000.0	283,500.0	293,500.0	300,500.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	1,753	69,000.0	74,000.0	79,000.0	75,000.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	4,967	152,000.0	155,000.0	160,000.0	160,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	760	110,000.0	115,000.0	115,000.0	120,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	42,257	670,000.0	700,000.0	720,000.0	750,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	29,908	590,000.0	595,000.0	600,000.0	600,000.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	0	15,000.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,816	924,000.0	980,000.0	1,010,000.0	1,050,000.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	6,964	97,000.0	100,000.0	105,000.0	110,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	285	85,000.0	95,000.0	105,000.0	110,000.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,225	3,315,000.0	3,490,000.0	3,600,000.0	3,740,000.0
საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	144	32,000.0	35,000.0	45,000.0	45,000.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	1,259	232,000.0	245,000.0	245,000.0	257,000.0
საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	2,057	35,000.0	40,000.0	45,000.0	45,000.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	349	110,000.0	115,000.0	120,000.0	125,000.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,634	55,000.0	55,000.0	55,000.0	55,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123	4,500.0	5,445.0	5,989.0	6,588.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	184	48,213.0	53,408.0	58,881.0	64,604.0
სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	43	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	90	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	0	3,000.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	221	7,800.0	8,660.0	9,000.0	9,100.0
სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	39	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0
სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	38	2,300.0	2,300.0	2,300.0	2,300.0
სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	26	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	43	2,100.0	2,100.0	2,100.0	2,100.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	43	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0
სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	240	5,800.0	7,000.0	7,300.0	7,500.0
სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	106	7,450.0	7,450.0	7,450.0	7,450.0
სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	39	5,600.0	5,600.0	5,600.0	5,600.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	32	2,150.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	7	260.0	260.0	260.0	260.0
სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი	12	6,500.0	6,500.0	6,500.0	6,500.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	78	4,200.0	4,200.0	4,200.0	4,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850	105,000.0	115,000.0	120,000.0	125,000.0
სსიპ – სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	0	300.0	300.0	300.0	300.0

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებები 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში გადანაწილდეს შემდეგი პრიორიტეტების ფარგლებში:

- ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;
- თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება
- რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი
- განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება
- მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება
- ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა
- კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი
- საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია
- სოფლის მეურნეობა
- სასამართლო სისტემა
- გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

ძირითადი მიმართულებები 2017-2020 წლებისათვის

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევის მიზნით, საერთაშორისოდ აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საბიუჯეტო პროცესის, საბიუჯეტო კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების მიხედვით, ჯეროვანი შესრულება;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა/შესრულება საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით.

მაკროეკონომიკური განვითარების საშუალოვადიანი სცენარების შედგენა და მაკროეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება; მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მეთოდოლოგიის დახვეწა;

ფისკალური რისკების შეფასების და ანალიზის სისტემის დანერგვა; ბიუჯეტის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების იდენტიფიცირება; ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზების არსებული მეთოდოლოგიის დახვეწა და ალტერნატიული მეთოდოლოგიის შემუშავება;

საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია;

საგადასახადო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა, მათ შორის ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზება. საქართველოს საერთაშორისო საგადასახადო პოლიტიკის გაუმჯობესება, საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობის მიზნით;

შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებების გაფორმება;

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამების და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად საგარეო წყაროებიდან დამატებითი ფინანსური რესურსის მაქსიმალურად ხელსაყრელი ფინანსური პირობებით მოზიდვა;

სახელმწიფო ვალის მდგრადობის შენარჩუნება, როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდში;

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის სრულყოფა, შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება.

სახელმწიფო ფინანსების მართვის ელექტრონული სისტემის მიმდინარე ბიზნეს-პროცესების დახვეწა, გამარტივება, არსებული საინფორმაციო სისტემის მოდერნიზება, ახალი ფუნქციონალების დამატება და საინფორმაციო სისტემის შემდგომ გაფართოება. ასევე, 2020 წლისათვის დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

საგადასახადო ადმინისტრირების შემდგომი გამარტივება, მათ შორის მოძრავი სერვის-ცენტრების დანერგვა, სრულყოფილი კონტროლის პროცედურების დანერგვა, ნებაყოფლობითი კანონმდებლობის წახალისება, საგადასახადო სფეროში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და საბაჟო პროცედურების დახვეწა, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება;

ტვირთების შერჩევის სისტემის WCO CTS (Cargo Targeting System) დანერგვა, რაც გულისხმობს საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე შემოსატანი/გასატანი ტვირთების შესახებ მონაცემების წინასწარ დამუშავებას, საბაჟო კონტროლის გაძლიერებასა და საბაჟო კონტროლის ღონისძიებების (მათ შორის, საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევების გამოვლენის, აღკვეთის და პრევენციის) ეფექტური განხორციელების ხელშეწყობას;

საბაჟო გამშვებ პუნქტებზე ფიტოსანიტარიული და ვეტერინარული სასაზღვრო კონტროლისთვის ინფრასტრუქტურის მოწყობა, შესაბამისი ტექნიკის შეძენა.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა; უცხო ქვეყნის შესაბამის უწყებებთან ერთობლივი კონფერენციების და სემინარების ჩატარება გამოცდილების გაზიარების მიზნით;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთის მიზნით, ასევე პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

სახელმწიფო ფინანსების მართვის (ელექტრონული) სისტემის (PFMS) და სხვა საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მდგრადობის, უსაფრთხოების და საიმედო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, მათ შორის ბიუჯეტის მართვის, სახელმწიფო ხაზინის მომსახურების, უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის აუქციონის, ადამიანური რესურსების მართვის და საქმისწარმოების ავტომატიზებული ელექტრონული სისტემების მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება, ასევე სახელმწიფო ვალის და საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემის დანერგვა.

ვებგვერდების და სხვა საინფორმაციო სისტემების შემუშავება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება, ბიზნეს-უწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

ბუნებრივი რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის განხორციელება, შესაბამისი გეგმების შემუშავება და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების და პროფესიულ განვითარებაზე მიმართული პროგრამების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების, ასევე საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;

ფინანსთა სამინისტროს სისტემისათვის და ასევე სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციებისათვის ახალი კადრების შერჩევაში პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირების პროცესების ორგანიზება;

საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური და სექტორული პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის მიზნით, ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით;

ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება და სამინისტროს მიკუთვნებული მიმართულებებისათვის შესაბამისი სამოქმედო გეგმების/პროგრამების შემუშავების ორგანიზება, ხოლო სხვა უწყებების შემთხვევაში - შესაბამისი რეკომენდაციის გაწევა;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის და ასევე, სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიითა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების შესრულების კოორდინაცია;

ქვეყნის ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორების პოტენციალის, შესაძლებლობების და კონკურენტუნარიანობის შეფასება და ანალიზი;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების მიზნით მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის იდენტიფიცირება, შესაბამისი საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება და დანერგული რეგულაციების გავლენის შეფასება ბიზნეს გარემოზე;

არსებული კანონმდებლობისა და აგრეთვე, ახალი ნორმატიული აქტების პროექტების სამეწარმეო გარემოზე მარეგულირებელი გავლენის შეფასება (RIA) და ისეთი საკანონმდებლო ინიციატივების მიღება, რომელიც ხელს შეუწყობს ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას;

ეკონომიკაში მიმდინარე პროცესებზე და წარმოშობილ პრობლემებთან დაკავშირებით ინფორმაციის უწყვეტ რეჟიმში მიღება-დამუშავების მიზნით, კომუნიკაციის არხების აწყობა და შესაბამისი წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ანალიზის დოკუმენტის მომზადება, რომელიც სექტორულ დონეზე იძლევა პრობლემის აქტუალობის შეფასების საშუალებას;

მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისათვის ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორების პოტენციალის, შესაძლებლობებისა და კონკურენტუნარიანობის შეფასება/ანალიზი და მის საფუძველზე ქვეყნის შედარებითი უპირატესობების გამოყენების პოლიტიკის შემუშავება;

მაკროეკონომიკური სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება;

ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, ასევე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება. მათი და ასევე, ევროკავშირთან ღრმა და

ყოველსმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გამოყენების ხელშეწყობა ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირების და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხელშეწყობით. რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობებისა და რეჟიმების ანალიზი და მათი განვითარებისათვის რეკომენდაციების მომზადება;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი, ახალი საექსპორტო ბაზრებისა და პროდუქციის იდენტიფიკაცია, სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებისათვის რეკომენდაციების შემუშავება.

„მწვანე ზრდის“ ეროვნული კონცეფციის მომზადება, რომელშიც გაერთიანებული იქნება ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების, სოციალური და გარემოსდაცვითი საკითხების მნიშვნელოვანი ასპექტები;

ქვეყნის განვითარებისათვის დამატებითი ინვესტიციების მოსაზიდად პრიორიტეტული ეკონომიკური სექტორების მიხედვით საინვესტიციო კვლევების ჩატარება, სხვადასხვა ქვეყნებიდან საქართველოში ბიზნეს წრეების მოწვევა, მათთვის ქვეყანაში არსებული საინვესტიციო გარემოს გაცნობა, თბილისის აზრეშუმის გზის ფორუმისგამართვა და სხვა;

არსებული პენსიონერების უკეთ დაცვისათვის, ხოლო მომავალი თაობის უფრო მაღალი საპენსიო შემოსავლით უზრუნველსაყოფად, შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება არსებული სოციალური საპენსიო სისტემის მოდიფიკაციისა და კერძო დაგროვებითი საპენსიო სისტემის დანერგვის მიზნით;

საქართველოში კაპიტალის ლიკვიდური ბაზრის განვითარება, რაც ხელს შეუწყობს საფინანსო სისტემის დივერსიფიკაციას, ეკონომიკის დედოლარიზაციას, გრძელვადიანი საინვესტიციო რესურსის ხელმისაწვდომობისა და საფინანსო სექტორის შოკების მიმართ მდგრადობის ზრდას;

საქართველოს საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაციისა და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარების მიზნით ტრანსპორტის ეროვნული პოლიტიკის დოკუმენტისა და მისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების (AA) და ევროკავშირთან ღრმა და ყოველსმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ფარგლებში დირექტივების და რეგულაციების იმპლემენტაცია და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის განხორციელების ხელშეწყობის პროექტის ფარგლებში საქართველოში ლოგისტიკის დარგის განვითარება;

ანაკლიის ღრმაწყლოვნი ნავსადგურის პროექტის ფარგლებში სანავსადგურე ინფრასტრუქტურის განვითარება, მათ შორის ნავსადგურთან დამაკავშირებელი კომუნიკაციის შექმნის ხელშეწყობა;

საავტომობილო, საზღვაო და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში სხვადასხვა ქვეყნებთან ორმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება. ასევე, ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნის, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების

დაწესების და საბაჟო პროცედურების გამარტივების მიზნით მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროებში უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესება სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევისა და პრევენციული ზომების გატარების გზით;

ინვესტიციების მოზიდვის, დასაქმების ზრდისა და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნების მიზნით მშენებლობის სფეროში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, ასევე სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობის ხელშეწყობა და სამშენებლო პროდუქციის წარმოების განვითარება;

სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება ევროპულ ნორმებთან, ევროკოდების თარგმნა ქართულ ენაზე და ევროკოდების ეროვნული დანართების შემუშავება;

სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის გეგმების, დასახლებათა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა და აგრეთვე, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების სივრცითი მოწყობის სქემების შემუშავების ხელშეწყობა;

საინფორმაციო და ელექტრონული კომუნიკაციების თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების საშუალოვადიანი სტრატეგიის შემუშავებით სფეროს განვითარების საშუალოვადიანი მიმართულების განსაზღვრა, სფეროში კონკურენტული გარემოს ჩამოყალიბების და ფართოზოლოვანი ქსელების და მომსახურებების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი ახალი საინფორმაციო და საფოსტო სივრცის ჩამოყალიბების კონცეფციის შემუშავება, რომლითაც განისაზღვრება ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი საინფორმაციო სუპერ მაგისტრალის ფორმირების საკითხები;

სახელმწიფო ქონების ეკონომიკურ ფასეულობებად გარდაქმნის მიზნით სახელმწიფო ქონების, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქტივებისა და სახელმწიფო საწარმოთა ეფექტური მართვა/განკარგვა, სახელმწიფო საპრივატიზაციო ობიექტების აღრიცხვა და შეფასება, სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და განკარგვის ერთიანი ელექტრონული პორტალის შექმნა და სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობა როგორც განვითარების, ასევე საექსპორტო შესაძლებლობების გაზრდის კუთხით. მსხვილი, მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების ზრდის უზრუნველყოფა DCFTA-ს მოთხოვნების შესაბამისად და აგრეთვე, საქართველოს საექსპორტო პროდუქციისა და მომსახურების პოპულარიზაცია სხვადასხვა საერთაშორისო ბაზრებზე;

ახალი საწარმოების შექმნის/არსებული საწარმოების გაფართოების/გადაიარაღების ხელშეწყობა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობისა და საექსპორტო პოტენციალის ზრდა ფინანსებზე, უძრავ ქონებასა და ტექნიკურ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის საშუალებით, აგრეთვე მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა რეგიონებში;

ქვეყნის ეკონომიკის მდგრადი განვითარების მიზნით ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც საქართველოს მასშტაბით ითვალისწინებს დარგობრივი სამრეწველო ინოვაციების ლაბორატორიებისა (ფაბლაბების) და საქართველოს მუნიციპალიტეტების ცენტრალური ბიბლიოთეკების ბაზაზე ინოვაციების ცენტრების (IC) ფორმირებას, ბიოტექნოლოგიების ცენტრის შექმნას, სტარტაპების დაფინანსებას (მათ შორის მინი-გრანტების პროგრამა), საქართველოს მასშტაბით ტრენინგებისა და სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზებას, საქართველოში პირველი ტექნოლოგიური პარკის განვითარებასა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფას.

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნის მიზნით, რეგიონებსა და სოფლებში ინოვაციური ცენტრების ფორმირება;

მომავლის სპეციალობების მიმართულებით კვალიფიციური კადრების გადამზადება და ტრენინგების მომზადება;

დამწყები მაღალტექნოლოგიური კომპანიების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა;

საგრანტო პროგრამების განხორციელება, რომლებიც ითვალისწინებენ ინტერნეტიზაციისა და კომპიუტერიზაციის პროგრამის დაფინანსებას (მათ შორის კომპიუტერული წიგნიერებისა და ელექტრონული კომერციის განვითარება).

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ტექნიკურ და სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება, რომელიც ითვალისწინებს ევროპის ახალი და გლობალური მიდგომის 16 დირექტივასთან დაახლოებას;

ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის განვითარება, რომელიც ითვალისწინებს ევროკავშირის ტექნიკური დანბარების პროგრამის ფარგლებში აღნიშნული სისტემის ხარვეზებისა და საჭიროებების იდენტიფიცირებას, შეფასებას და შესაბამისი პროცედურების შემუშავებას ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და ასევე, ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს ინსტიტუციური განვითარების გეგმის შემუშავებას, ტექნიკური რეგლამენტების შესაბამის კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის შექმნას და სააგენტოს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ტექნიკური რეგლამენტების მოთხოვნების შესაბამისად;

საკანონმდებლო ვაკუუმის აღმოსაფხვრელად შესაბამის სფეროებში ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება და მათი გამოყენებით მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ინსპექტირების განხორციელება.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

საქართველოს სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროების საერთაშორისო და ევროპის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად განვითარების მიზნით:

- ✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოვება, სააგენტოს ეტალონური ბაზის განახლება;
- ✓ ეტალონების მიკვლევადობის უზრუნველყოფა საერთაშორისო და რეგიონალურ შედარებებში მონაწილეობისა და საზღვარგარეთ შესაბამის მეტროლოგიის ეროვნულ ინსტიტუტებში მათი დაკალიბრების გზით;
- ✓ მიღწეული საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოვება და აღიარების მიღწევა გაზომვების ახალ მიმართულებებში;
- ✓ მეტროლოგიის რეგიონალური ორგანიზაციის საქმიანობაში აქტიური მონაწილეობა და შესაბამისი ტექნიკური კომიტეტების შეხვედრების საქართველოში ჩატარების ხელშეწყობა;
- ✓ საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობის ზრდა, სტანდარტების რეესტრისა და სტანდარტების კატალოგის გაუმჯობესებული წარმოება, სტანდარტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მომსახურების ელექტრონული საშუალებების გაუმჯობესება;
- ✓ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის ფუნქციონირების გაუმჯობესება და აგრეთვე, დეპარტამენტში ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტის ISO/IEC 9001 ზოგადი პრინციპების მიხედვით;
- ✓ სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, ასევე სააგენტოს თანამშრომელთა უნარების გაძლიერება საზოგადოებასთან ურთიერთობის, მარკეტინგისა და კომუნიკაციის სფეროებში;
- ✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებში ინტეგრაცია და მათ საქმიანობაში აქტიური მონაწილეობა ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების (TBT) ნაწილის შესაბამისად.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

უცხოურ ბაზრებზე ქართული პროდუქციისათვის ტექნიკური ბარიერების მოხსნის მიზნით, აკრედიტაციის საქმიანობის წარმართვა საქართველოს კანონმდებლობით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროებში აკრედიტაციის საერთაშორისო მოთხოვნების და პრაქტიკის შესაბამისად;

ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციისა და მომსახურების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის აკრედიტაციის სისტემის, განვითარება და მისი საქმიანობის დახვეწა საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად;

სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის დახვეწა საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან წინაპირობას

ცენტრის აკრედიტაციის რეგიონული (EA – European Cooperation for Accreditation) და შემდგომ, საქართველოს ეკონომიკის საჭიროებების მიხედვით, საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILAC – International Laboratory Committee) წევრობის მისაღწევად.

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

საქართველოში ტურიზმის პოპულარიზაციისა და ქვეყნის ცნობადობის ამაღლებისათვის საერთაშორისო და ტურისტულ გამოფენა-ბაზრობებში მონაწილეობა, მსოფლიოს წამყვანი ტურ-ოპერატორებისა და მასმედიის წარმომადგენლებისათვის პრეზენტაციების, პრეს და გაცნობითი ტურების მოწყობა, მსოფლიოს წამყვან ტელეარხებზე რეკლამების განთავსება, პრომო-მასალების ბეჭდვა და მათი განთავსდება საბორტე ჟურნალებსა და სხვადასხვა საერთაშორისო ბეჭდვით მედიაში, მიზნობრივ ბაზრებზე პრეზენტაციების მოწყობა და მარკეტინგული კამპანიების ჩატარება, ინტერნეტსივრცეში მარკეტინგული კამპანიის სწრაფი და ეფექტური განხორციელება;

სხვადასხვა ქვეყანასთან, საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობის გასამყარებლად ფორუმებში, კონფერენციებსა და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა;

საქართველოში საქმიანი ტურიზმის განვითარება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში კონფერენციების, კონგრესებისა და სხვა სახის საერთაშორისო ღონისძიებების გამართვას/მოზიდვას;

ტურიზმის შემდგომი განვითარებისათვის კურორტებისა და საკურორტო პოტენციალის შესწავლა/კვლევა და შესაბამისი მარკეტინგული ქმედებების განხორციელება;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარებისა და არსებულის დივერსიფიკაციის მიზნით კონკრეტული მიმართულებების პოტენციალის კვლევა და შემუშავებული მარშრუტების მარკირების ჩატარება;

ტურისტულად მიმზიდველ დიდ ქალაქებში საინფორმაციო დაფების განთავსება და მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

ტურისტებისათვის მაღალი ხარისხის მომსახურების გასაწევად ახალი საინფორმაციო ცენტრების გახსნა და „ცხელი ხაზის“ დახვეწა;

ტურიზმის სფეროში კერძო სექტორის განვითარების, ხელშეწყობისა და წახალისებისათვის ტრენინგების ჩატარება და სხვადასხვა პროექტების განხორციელება;

შიდა ტურიზმის განვითარების მიზნით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში კულტურულ-სპორტული ღონისძიებების გამართვა.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების" მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოუძნილი დავალიანებების დაფარვა)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;
საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში;
ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;
აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროს მართვა

„საქართველოსა და ევროკავშირისა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ (ECAA) შეთანხმებით გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

ევროპის საავიაციო უსაფრთხოების სააგენტოს (EASA) PART 145-ის, PART M-ის, PART 147-ის და PART 66- ის რეგლამენტების დანერგვა;

სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) აუდიტის შედეგად გამოვლენილი ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად მაკორექტირებელი ღონისძიებების ამუშავება.

სახმელეთო ტრანსპორტის სფეროს მართვა

სახმელეთო ტრანსპორტის დარგთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტების მომზადება;

ელექტრონული აღრიცხვის ბაზის სისტემის სრულყოფა;

სააგენტოს სპეციალისტთა და მეწარმეთა (მენეჯერები/მძღოლები) გადამზადება;

თანამედროვე სიმულატორების დანერგვა;

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (IRU, BSEC, TRACECA) ურთიერთობების გაღრმავება და პარტნიორი ქვეყნების რაოდენობის ზრდა;

დარგის მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

სავიზო პროცედურების ხელშეწყობა;

ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

თანამედროვე ტრენინგ-ცენტრების განვითარება

საზღვაო ტრანსპორტის სფეროს მართვა, უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა და საზღვაო პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა

საზღვაო ტრანსპორტის დარგთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტების მომზადება;

საქართველოს დროშით მცურავი სავაჭრო ფლოტისა და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების წარმოება;

მეზღაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საქართველოს საზღვაო პასუხისმგებლობის ზონაში უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობისათვის შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:

- ✓ საქართველოს ტერიტორიულ წყლებსა და სანაპიროზე თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებების და მოწყობილობების მუდმივი ჩანაცვლებისა და განახლების უზრუნველყოფა;
- ✓ საქართველოს პორტებში, მათ შორის ანაკლიაში, უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფა და ზღვაზე მეტეოროლოგიური მონაცემების მიწოდება;
- ✓ უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუკების ახალი სახეობების განვითარება;
- ✓ ჰიდროგრაფიული სამსახურების საერთაშორისო კონფერენციებსა და სემინარებში მონაწილეობის მიღება, საერთაშორისო ჰიდროგრაფიულ ორგანიზაციაში თანამშრომლობა და აღნიშნულ ორგანიზაციაში საქართველოს ინტერესების დაცვა;
- ✓ სამსახურის წამყვანი სფეროების კვალიფიციური და სერტიფიცირებული კადრებით უზრუნველყოფა;
- ✓ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის საზღვაო სანავიგაციო ნიშნებით მარკირება;
- ✓ შრომის ორგანიზაციის დონის გასაუმჯობესებლად სამსახურის თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა

საზღვაო-სავაჭრო ფლოტსა და საზღვაო ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურაში დასაქმების მიზნით კვალიფიციური კადრების მომზადება, რიცთვისაც საჭიროა:

- ✓ სტუდენტების მიერ არჩეული პროფესიისათვის საჭირო პრაქტიკული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების შეძენის მიზნით სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და ასევე, ისეთი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება,

რომლებიც სტუდენტებში განავითარებენ მართვისა (ლიდერობისა) და კვლევისათვის აუცილებელ ანალიზის უნარ-ჩვევებს;

- ✓ სასწავლო და სამეცნიერო მატერიალური-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა და გაუმჯობესება საერთაშორისო საზღვაო სტანდარტების შესაბამისად.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის და დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის შემუშავება. ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის სფეროში წინადადებების შემუშავება. სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა სექტორებსა და დარგებში დეცენტრალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

საქართველოს მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველყოფის მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა-განხორციელება;

მუნიციპალიტეტების შესაძლებლობების გაზრდის ხელშეწყობა, მუნიციპალიტეტებში სოციალური გარემოსა და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად;

ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა და ადგილობრივი თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის სამუშაოთა კოორდინაცია;

საქართველოში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობასთან, მართვასთან და დახურვასთან, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობასთან და მართვასთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრა და გადაწყვეტა;

უფლებამოსილების ფარგლებში, რეგიონებში სტიქიის შედეგად მიყენებული ზიანის სალიკვიდაციო ღონისძიებების კოორდინაცია.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების, მათ შორის ხიდების, გვირაბების და სხვა საგზაო ობიექტების რეაბილიტაცია/მშენებლობა. სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კორიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდის, ავტოტრანსპორტის ნაკადების გამტარუნარიანობის ამაღლებისა და უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველყოფის მიზნით, ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.

რაიონულ და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, ასევე მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება-რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;

სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება;

საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა;

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მოსახლეობის პირობების გაუმჯობესების მიზნით, ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებში სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული მომსახურებების შესყიდვა. ასევე, სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება.

საქართველოში ურბანული სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის სრულყოფა საგზაო ქსელის ინფრასტრუქტურის, საგზაო მოძრაობის მართვისა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მუშაობის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის გზით.

სანაპირო ზონების შემდგომი ეროზიისაგან დაცვის მიზნით, ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების მიზნით, სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, ასევე საქართველოს რეგიონების ტურიზმთან და კულტურული მემკვიდრეობის ცენტრებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურული მომსახურების და ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაუმჯობესება.

საქართველოში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა და მართვა, ძველების დახურვა, საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამუშავება-უტილიზაცია, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა, თანამედროვე რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობა.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები მოსახლეობის და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; კანონშემოქმედებით სფეროში პარლამენტისა და სამინისტროს ურთიერთობის კოორდინაცია; სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელების მიზნით, სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების, საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა

კანონმდებლობისა, სხვა სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკის შესწავლა და ანალიზი; საკანონმდებლო აქტების, აგრეთვე, კანონმდებლობით განსაზღვრული კატეგორიის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების სამართლებრივი ექსპერტიზა; ნორმატიული აქტების საქართველოს კონსტიტუციასთან შესაბამისობის შესწავლა; მოქმედი ნორმატიული აქტების უპირატესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და სამართლებრივი კოლიზიების აღმოფხვრის თაობაზე წინადადებების, დასკვნებისა და პროექტების მომზადება; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების (სისხლის სამართალი, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება, შრომის სამართალი, დემოკრატიული მმართველობა და ანტიკორუფციული რეფორმა, ინფორმაციის თავისუფლება და სხვა) მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; ეროვნული კანონმდებლობის საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან და საერთაშორისო ორგანიზაციებში წევრობიდან გამომდინარე ვალდებულებებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

კანონის უზენაესობის, მართლმსაჯულების, დემოკრატიული მმართველობის სფეროებში საჯარო პოლიტიკის განსაზღვრისა და განხორციელების ხელშეწყობა; შედარებით სამართლებრივი და სოციოლოგიური კვლევების უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთის სახელმწიფოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან სამართლებრივი თანამშრომლობის პოლიტიკის შემუშავება და წარმართვა;

სამართლებრივი პოლიტიკის შემუშავებასა და იმპლემენტაციას შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: ტრეფიკინგის, ნარკომანიის, წამებისა და არასათანადო მოპყრობის წინააღმდეგ ბრძოლა, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია, გაერო-ს სანქციების ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია;

უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში, ასევე ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს ადამიანის უფლებათა დაცვის სახელშეკრულებო ორგანოებში საქართველოს წინააღმდეგ შეტანილ საჩივრებზე მიმდინარე დავებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა. ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოების მიერ საქართველოსთან მიმართებით გამოტანილი გადაწყვეტილებების აღსრულება;

სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა;

საქართველოს სასამართლო ინსტანციებში მიმდინარე სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ დავებზე იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენლობა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; უწყებათაშორისი საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება და მონიტორინგის მექანიზმის დახვეწა; სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება; იმპლემენტაციის პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია; წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება; მართლმსაჯულების

სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების ხელშეწყობა და პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროპის კავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა;

ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის ყოველწლიური განახლება, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესრულების ახალი მონიტორინგის მეთოდოლოგიის მიხედვით ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის ბოლო ექვსი თვის პროგრესის, 2016 წლის მონიტორინგის ანგარიშისა და 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების შეფასების ანგარიშების მომზადება და გამოქვეყნება. ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2017-2018 წლებისა და 2019-2020 წლების სამოქმედო გეგმების შემუშავება, ანტიკორუფციული საბჭოს ყოველწლიური საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა; ღია მმართველობის პარტნიორობის ფარგლებში დაგეგმილ საერთაშორისო ღონისძიებებში საქართველოს წარმომადგენლობის მონაწილეობის უზრუნველყოფა.

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა

იურიდიული პირების მიერ ჩადენილი კორუფციული დანაშაულის გამოძიებისა და საპროცესო ზედამხედველობის განხორციელების ხელშეწყობა, აღნიშნული დანაშაულის გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის სახელმძღვანელოს შემუშავება;

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება; ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტური და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიება და სისხლისსამართლებრივი დევნა;

პროკურატურის მუშაკთა ახალი, პროკურატურის წინაშე არსებული გამოწვევების შესაბამისი ეთიკის კოდექსის შემუშავება, არსებული კოდექსის ბუნდოვანი ნორმების აღმოფხვრა, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების შექმნა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაციის განხორციელება;

პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით მასმედიათან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა; მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა, დანაშაულის პრევენციის ადგილობრივი საბჭოების შექმნა;

დანაშაულის პრევენციის პროცესში პროკურატურის როლის გასაზრდელად საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებების განხორციელება და ამ მიმართულებით სტრატეგიის შემუშავება;

არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება. არასრულწლოვანთა მიმართ იძულებითი ღონისძიებების გამოყენების პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის შევსება მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე არსებული დოკუმენტებით, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა (მათ შორის, ელექტრონული ფორმით), ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა, დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია;

ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების გადატანა/განთავსება რეგიონული არქივების გარემონტებულ შენობებში. ეროვნული საარქივო დოკუმენტების დაცულობის მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფის მიზნით იმ არქივებში, რომლებიც ტერიტორიულ ერთეულებში დარჩებიან ადგილობრივი წარმომადგენლობების/არქივების სტატუსით, შენობა-ნაგებობების ეტაპობრივად რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქცია;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით სხვადასხვა სისტემის შექმნა და განვითარება (მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული, ეროვნული საარქივო ფონდის მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის, გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემები); ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური, ფოტო/ფონო/ვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობის გაზრდის, ფიზიკური და იურიდიული პირების სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების, დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებისა და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, სერვერული ინფრასტრუქტურის განვითარება და ელექტრონული საარქივო დოკუმენტების ანოტირების სტანდარტების დანერგვა;

ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების უკეთეს პირობებში შენახვისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, ცენტრალური და რეგიონული არქივების თანამედროვე სისტემებით უზრუნველყოფა და აღჭურვა.

სამთავრობო სტრატეგია „ელექტრონული არქივაციის“ ფარგლებში ერთიანი ელექტრონული საარქივო

ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, ეროვნული არქივის დაკომპლექტების წყარო ორგანიზაციებიდან და ეროვნული საარქივო ფონდისადმი მიკუთვნებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებიდან ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვის და არქივირების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა; ავთენტური სახით ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, დაარქივებული ელექტრონული დოკუმენტების ტექნოლოგიური მონიტორინგი, მიგრაცია და ხანგრძლივადიანი შენახვა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება

ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე, ტრენინგების სრული ციკლის (დაგეგმვა, ორგანიზება და შეფასება) განხორციელება საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემისა და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა გადამზადების მიზნით (მათ შორის, თვითმმართველობებში დასაქმებული საჯარო მოხელეებისთვის);

მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, ტრენინგმოდულების და სასწავლო კურსის პროგრამების განახლება, მათ შორის, უცხოური სერთიფიცირებული პროგრამების შეძენის გზით.

ტესტური დავალებების შექმნა, ტესტირების სტრანდარტის გაუმჯობესება და მაღალკვალიფიციური ექსპერტების მონაწილეობით შექმნილი ტესტური დავალებების ბანკის განახლება. საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირების ჩატარების ორგანიზება საქართველოს მასშტაბით.

მუნიციპალიტეტებში ელექტრონული მმართველობის პროგრამის დანერგვის პროექტებში აქტიური მონაწილეობა.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

მოქალაქეებისათვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისათვის სახელმწიფოს ელექტრონული სერვისების უსაფრთხოდ, ეფექტურად, ერთი ფანჯრის პრინციპით მიწოდების ხელშეწყობა. სახელმწიფო ორგანიზაციების და კერძო სექტორის ინფორმაციის, საინფორმაციო სისტემების და ტექნოლოგიების ურთიერთთავსებადობის საშუალებით მონაცემების ეფექტიანად და უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფა;

საჯარო, სტრუქტურირებულ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის შესაძლებლობის ზრდა. ღია მონაცემების ქართულ პორტალზე (data.gov.ge) ღია მონაცემების გამოქვეყნება შესაბამის მეტამონაცემებთან ერთად და ამ მონაცემების გამოყენების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულებით საგანმანათლებლო საქმიანობის ორგანიზება და

საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება;

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT სერვისების სრული სპექტრით (ქსელური უზრუნველყოფა; ელფოსტის სერვისი; ონლაინკომუნიკაციის საშუალებები; ტელევიდეოკონფერენცია; დროისა და დავალებების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა; უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება; არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის, პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვა; სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნა და ინციდენტების მართვა; ციფრული ტელეფონის სერვისი; სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურება და სხვა). სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით, შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე, ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებულის გაუმჯობესება. ქლაუდტექნოლოგიის (ღრუბლოვანი ტექნოლოგია) განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების მიმართულებებით.

დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია

საქართველოში დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკჯგუფებთან მუშაობა და პირველადი დანაშაულის პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გატარება, მათ შორის ახალგაზრდების ფიზიკური, შემეცნებითი, გონებრივი, სოციალური და მოხალისეობრივი კულტურის განვითარების ხელშეწყობა, ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარება, შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება, პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და შემდგომი განვითარება;

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

ინოვაციური მიდგომების გამოყენებით მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. მოსახლეობის ერთიანი რეესტრის წარმოება, სამოქალაქო აქტების რეგისტრაცია, საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების გაცემა, მოქალაქეობა-მიგრაციის პროცედურების წარმართვა, მიგრაციულ პოლიტიკასთან დაკავშირებულ საქმიანობა, დოკუმენტის აპოსტილირებისა და ლეგალიზაციის წარმოება, სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, საერთაშორისო პარტნიორების წინაშე ნაკისრ ვალდებულებების შესრულება (როგორც არის საჯარო მმართველობის

რეფორმა, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმება და სხვა);

სააგენტოს და ასევე სხვა საჯარო და კერძო უწყებების სერვისების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა, როგორც ცენტრალურ, ასევე ადგილობრივ დონეზე, რაც თავის მხრივ მოიცავს:

- ✓ სერვისების ხელმისაწვდომობის შემდგომ გაზრდას, სხვადასხვა ინოვაციური და მომხმარებლებზე ორიენტირებული მეთოდების გამოყენებით;
- ✓ არსებული სერვისების შემდგომი გაუმჯობესება და ახალი სერვისების განვითარება მომხმარებლების საჭიროებების საპასუხოდ, ახალი ტექნოლოგიების განვითარება და დანერგვა, უსაფრთხო და სანდო სერვისების გაცემა, მონაცემთა ბაზების შემდგომი დახვეწა და ა.შ.;
- ✓ საქართველოში მიგრაციის მართვის პროცესების გაუმჯობესების ხელშეწყობა.
- ✓ ქვეყანაში მიმდინარე რეფორმების ფარგლებში და საერთაშორისო პარტნიორების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების ეფექტიანი შესრულების მიზნით, შესაბამისი სამოქმედო გეგმების განხორციელებაში აქტიური მონაწილეობა.

„მიწის ბაზრის განვითარება (WB)“

„ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტის“ „მიწის ბაზრის განვითარების კომპონენტის“ განხორციელება: მიწის ბაზრის განვითარება და მიწის ნაკვეთებზე პირველადი რეგისტრაციის პროცესის დასრულებისა და საკადასტრო სისტემის სრულყოფის მიზნით საპილოტე არეალებში მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციის განხორციელება;

„მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციისა და საკადასტრო მონაცემების სრულყოფის შესახებ“ საქართველოს კანონისპროექტის მიღების შემდგომ მიწის სისტემური რეგისტრაცია (საკადასტრო აზომვითი სამუშაოების ჩათვლით) 11 შერჩეულ (საპილოტე) არეალში (12 დასახლებული პუნქტი, 48 000 სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი). საკადასტრო აზომვების მაღალი სიზუსტით შესასრულებლად თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება; მეთოდოლოგიისა და ინსტრუქციების მომზადება საპილოტე პროექტის განსახორციელებლად და შედეგების შეფასება;

„მიწის რეგისტრაციის ეროვნული პროგრამის“ განხორციელებისთვის შესაბამისი მეთოდოლოგიისა და რეკომენდაციების შემუშავება.

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

მომსახურების მაღალი ხარისხის (სწრაფი, ეფექტიანი) შენარჩუნება და განვითარება; დამატებითი კერძო და სახელმწიფო სერვისების ინტეგრაცია, თითოეული მომხმარებლისთვის სერვისების მიღების მაქსიმალურად გამარტივების მიზნით, ახალი პროდუქტების დანერგვა;

მიმდინარე პროცესების/სიახლეების შესახებ მიზნობრივი მომხმარებლების მუდმივად ინფორმირებულობა, რათა დროულად მოხდეს მათი უკუკავშირის მიღება სხვადასხვა ცვლილების შესახებ. იუსტიციის სახლის სერვისების ცნობადობის უზრუნველყოფა, იმიჯის დამკვიდრება

საზოგადოებაში და იუსტიციის სახლის პოპულარიზაცია ახალი მომხმარებლებისა და ახალი სერვისების მოსაზიდად;

იუსტიციის სახლის ახალი ფილიალების მშენებლობა იმ ადმინისტრაციულ ტერიტორიულ ერთეულში, სადაც მოსახლეობის რაოდენობა, საშუალოდ, 20 000 - 30 000-ს უტოლდება ან აღემატება. იუსტიციის სახლის არსებულ შენობებში ინფრასტრუქტურული ხარვეზების აღმოფხვრა.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

„საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს“ ვებგვერდზე სამართლებრივი აქტების გამოქვეყნება და სისტემატიზაცია;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების განხორციელებასა და შემდგომ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობის ქართულ ენაზე თარგმნა, საქართველოს კანონმდებლობის/კანონპროექტების ინგლისურ ენაზე თარგმნა;

„SDL Trados Studio“-ს სერვერზე, რომელიც წარმოადგენს ე. წ. მთარგმნელობით მეხსიერებას (TM) და ერთიან ტერმინოლოგიურ ბაზას (TB), ახალი ტერმინების მუდმივად დამუშავება და განახლება, იურიდიული ტერმინოლოგიური ლექსიკონის გამოცემა;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის სხვადასხვა ნორმატიული აქტების, წიგნებისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების გამოცემა.

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის ფორმირება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;

მონაცემების გახსნილი, დეცენტრალიზებული, ამავდროულად კოორდინირებული მართვის მიზნით, ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის შექმნა და განვითარება;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური საფუძვლების შექმნისა და განახლების მიზნით ეროვნული გეოდეზიური გეგმური და სიმაღლური საფუძვლის შექმნა-განახლება, საქართველოს ტერიტორიის

სხვადასხვა რეგიონების ციფრული აეროფოტოგადაღება და ციფრული ორთოფოტოგეგმების დამზადება, ციფრული კარტოგრაფიული მასალისა და ტოპოგრაფიული რუკების შექმნა, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების საკადასტრო აზომვები და დარეგისტრირებული ფართობების მონიტორინგი, საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის მიმდებარე ტერიტორიის ქართულენოვანი ციფრული ტოპოგრაფიული რუკების შექმნა;

უძრავ ქონებაზე ძველი სარეგისტრაციო მასალების, ასევე მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრში რეგისტრირებული იურიდიული პირების სარეგისტრაციო მასალების დამუშავება, ბაზებში არსებული არაზუსტი მონაცემების შესწორება და ციფრულ მატარებლებზე გადატანა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა დიგიტალიზებული საარქივო დოკუმენტაციის განთავსება სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა;

IT ინფრასტრუქტურის სრულყოფა, რაც უზრუნველყოფს არსებული ელექტრონული სერვისების უწყვეტად და სწრაფად მიწოდებას, სამომავლო მზარდი დატვირთვებისთვის ინფრასტრუქტურის გაფართოებას.

სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირებისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო (გამარტივებული წარმოების, გადახდისუუნარობის საქმისწარმოების, სესხის მონიტორინგისა და ფაქტების კონსტატაციის) მომსახურების გაწევის პროცესში მხარეებს შორის ბალანსის მაქსიმალური დაცვა, მათი კანონიერი ინტერესების რეალიზების მიზნით;

აღსრულების ეროვნული ბიუროს სერვისების (სააღსრულებო მომსახურებები (უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის აღსრულება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა, სარჩელის უზრუნველყოფა და ა.შ.), გამარტივებული წარმოება, მოვალეთა რეესტრის წარმოება და სხვა) პროგრამული უზრუნველყოფის დახვეწა და გაუმჯობესება, რათა ეფექტიანად იქნეს გამოყენებული არსებული მონაცემთა ბაზა და შესაძლებელი იყოს მათი ეფექტური მართვა. საზოგადოებაში ვალდებულების შესრულების კულტურის განმტკიცების მიზნით „სესხების მონიტორინგი“ ახალი სერვისის დანერგვა;

სააღსრულებო სისტემის და აღსრულების ეროვნული ბიუროს საქმიანობის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, საინფორმაციო რგოლების მომზადება-გავრცელება, საინფორმაციო შეხვედრების ორგანიზება მოწყვლად ჯგუფებთან.

სათანადო დონეზე დაკომპლექტებული და აღჭურვილი აღსრულების პოლიციის ჩამოყალიბება, რომელიც შეუფერხებლად შეასრულებს გამოსახლების მომსახურებაზე მზარდ მოთხოვნებს.

საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით სათანადო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ყოფითი და საცხოვრებელი პირობებისა და პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა; პენიტენციურ სისტემაში განთავსებულ ბრალდებულ/მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა რბილი ინვენტარითა და აუცილებელი პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებებით, ასევე ხარისხიანი კვებითი მომსახურების შენარჩუნება; ბრალდებულ/მსჯავრდებულთათვის პენიტენციურ დაწესებულებებში განათლების მიღების შესაძლებლობის ზრდას, პროფესიული/სახელობო და სატრენინგო/საგანმანათლებლო კურსების დანერგვის მეშვეობით და მათთვის სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება. მსჯავრდებულთა შრომაში ჩართულობის შესაძლებლობის გაზრდა;

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა სამკურნალო საშუალებებით, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პენიტენციური სისტემის შიგნით და მის გარეთ;

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით, ახალი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი დაწესებულებების მშენებლობა და არსებული დაწესებულებების რემონტი/რეკონსტრუქცია და აღჭურვა შესაბამის მანქანა-დანადგარებით.

ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება;

სრულყოფილი პრობაციის სისტემა

სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება;

სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერების ჩართულობა;

არასრულწლოვანთათვის სასჯელის სახედ შინა პატიმრობის შემოღება.

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის პერსონალის პროფესიული მომზადება-გადამზადების გზით ქვეყანაში სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების,

სასჯელადსრულების სიტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ხელშეწყობა;

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემისა და სასწავლო ცენტრის საქმიანობის გაუმჯობესების მიზნით ცენტრის ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება და სისტემაში სამუშაოდ მისაღებ კანდიდატთა შერჩევა, მომზადება, მოქმედ თანამშრომელთა მომზადება-გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

ქენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებებში ეფექტიანი მონაწილეობა და პროგრესის მიღწევა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებზე, მათ შორის, ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ 2008 წლის 12 აგვისტოს შეთანხმების სრულად შესრულების, ასევე ადგილზე უსაფრთხოების, ჰუმანიტარული და ადამიანის უფლებების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით;

საერთაშორისო თანამეგობრობის მხარდაჭერის მობილიზება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების ანექსიის პრევენციისა და ამ რეგიონებში მიმდინარე უკანონო პროცესების აღკვეთის მიზნით;

ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიასთან თანამშრომლობა და მუშაობა მისიის მანდატის სრულად შესრულების უზრუნველყოფისა და შემდგომი გაძლიერების მიზნით;

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების არაღიარების პოლიტიკის ეფექტიანი განხორციელება და ამ მიზნით მაღალი დონის შეხვედრებისა და პოლიტიკური კონსულტაციების გამართვა;

შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება საოკუპაციო ხაზებით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენის პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდისა და ეფექტიანობის ამაღლების მიმართულებით;

რეგიონისა და მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოსთან პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება; უმაღლესი და მაღალი დონის ვიზიტების განხორციელება/ორგანიზება/გაცვლა;

პოლიტიკურ, სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტისა და კულტურულ-ჰუმანიტარულ სფეროებში ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის გააქტიურების და გაღრმავების ხელშეწყობა;

რეგიონში არსებული ვითარების გათვალისწინებით, მეზობელ ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობის დინამიკის შენარჩუნება და კიდევ უფრო განმტკიცება. საქართველო-აზერბაიჯანის და საქართველო-

სომხეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციის საკითხზე პროგრესის მიღწევის მიზნით, ქმედითი ღონისძიებების გაგრძელება;

საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების საკანონმდებლო ორგანოებში მეგობართა ჯგუფების ჩამოყალიბება;

საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში არსებული ფორმატების გამოყენება ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად.

საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების გაღრმავება, თანამშრომლობის განვითარება მთელი რიგი პრიორიტეტული მიმართულებებით, მათ შორის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში როგორც ორმხრივი, ასევე მრავალმხრივი თანამშრომლობის ფორმატებში; საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შეთანხმების და ასოცირების დღის წესრიგის სრულფასოვნად განხორციელება;

ნატო-საქართველოს კომისიისა და წლიური ეროვნული პროგრამის ალიანსთან ინტეგრაციის ძირითად მექანიზმებად გამოყენება; ყოველწლიური ეროვნული პროგრამის შესრულება; უელსის სამიტზე დამტკიცებული „არსებით ღონისძიებათა პაკეტის“ დროული და ეფექტური იმპლემენტაცია; ორმხრივი და მრავალმხრივი კონსულტაციები; ავღანეთში ნატო-ს „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიაში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა; ნატო-ს ასპირანტ ქვეყნებთან (ბოსნია-ჰერცეგოვინა, იუგოსლავიის ყოფილი რესპუბლიკა მაკედონია) თანამშრომლობის გაღრმავება; ალიანსის მაღალი თანამდებობის პირების ვიზიტების ორგანიზება;

ჩვეულებრივ შეიარაღებაზე კონტროლის რეჟიმების გაძლიერების პროცესის ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების - გაერო-ს, ევროპის საბჭოს, ეუთო-ს დღის წესრიგში საქართველოსთვის მნიშვნელოვანი საკითხების შენარჩუნება; აქტიური თანამშრომლობა აღნიშნული ორგანიზაციების ფარგლებში, მათ შორის სხვადასხვა კომიტეტის სხდომებში/სესიებში/დებატებში მონაწილეობის მიღება; გაერო-ს ადამიანის უფლებათა საბჭოში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და აღნიშნული ფორუმის მაქსიმალურად გამოყენება საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებული პრობლემის წარმოსაჩენად; ზემოაღნიშნულ საერთაშორისო ორგანიზაციების სტრუქტურებში საქართველოს/საქართველოს წარმომადგენლების გაწევრიანება; საერთაშორისო ორგანიზაციებში ყოველწლიურად არსებული ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. 2017 წელს სუამ-ში საქართველოს თავმჯდომარეობის განხორციელება, სუამ-ის ფორმატში რეგიონული თანამშრომლობისა და პოლიტიკური კონსოლიდაციის გაძლიერება, კონკრეტული პროექტების განხორციელება;

თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი ჩაბმა და ამ პროცესებში დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება; ენერგომომარაგების ალტერნატიული წყაროების განვითარების, ასევე ენერგორესურსების, ძირითადად ბუნებრივი აირის, იმპორტის დივერსიფიცირების უზრუნველყოფის და ენერგომატარებლების სატრანზიტო ქვეყნის სტატუსის განმტკიცების ხელშეწყობა; ერთობლივ რეგიონულ და რეგიონთაშორის სატრანსპორტო პროექტებზე მუშაობა; ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გააქტიურება სამთავრობათაშორისო ეკონომიკური კომისიების გამართვის მეშვეობით; ექსპორტის მხარდაჭერა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა; ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა; აქტიური თანამშრომლობა გაერთიანებული ერების განათლების, კულტურის და მეცნიერების ორგანიზაციასთან (UNESCO); საქართველოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებული პრობლემატიკის მოგვარების ხელშეწყობა; მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების, როგორც ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ერთ-ერთი ხელშეწყობი ფაქტორის, პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა; საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის, მათი რესტავრაცია/კონსერვაციის მიზნით ერთობლივი პროექტების შემუშავების ხელშეწყობა;

აშშ-სთან, როგორც საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორთან, ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის ფარგლებში ორმხრივი ურთიერთობების კიდევ უფრო გაღრმავება დემოკრატიისა და მმართველობის, უსაფრთხოებისა და თავდაცვის, ეკონომიკის, ვაჭრობისა და ენერგეტიკის, ასევე ხალხთაშორისი ურთიერთობებისა და კულტურული გაცვლების მიმართულებებით; სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ოთხივე მიმართულებით დაგეგმილი პროექტების წარმატებით განხორციელება და ახალი პროექტების დაგეგმვა; საქართველოსა და აშშ-ის აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებებს შორის საქართველოში განხორციელებულ რეფორმებზე და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე ეფექტური კომუნიკაციის უზრუნველყოფა; აშშ-ის საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, ასევე ბიზნეს წრეებთან, მედიასთან, არასამთავრობო სექტორთან და კვლევით ორგანიზაციებთან მჭიდრო და ქმედითი თანამშრომლობა; მუშაობის გაგრძელება მაღალი დონის სავაჭრო და საინვესტიციო დიალოგის ფარგლებში, მათ შორის, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ხელშეკრულების მომავალში გაფორმების მიზნით; ინტენსიური მუშაობა აშშ-ის მხარდაჭერის გასაძლიერებლად თანამშრომლობის ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში; ევროპის ქვეყნებთან არსებული ურთიერთობების გაღრმავება და მიმდინარე თანამშრომლობის დინამიკის შენარჩუნება; ასევე, ევროპის სკეპტიკოსი ქვეყნების მხარდაჭერის მოპოვება საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის მიმართებით;

აზიის, აფრიკის და ოკეანეთის, ასევე ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის ქვეყნებთან და რეგიონულ ორგანიზაციებთან მუდმივი კავშირების და ურთიერთობების შენარჩუნება/გაღრმავება;

საკონსულო დაწესებულებების გახსნა საქართველოსთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ქვეყნებში და/ან არსებული წარმომადგენლობების მიერ გადაფარვის არეალის გაფართოვება;

კვალიფიციური საკონსულო მომსახურების და ოპერატიული საკონსულო დაცვის მიზნით, თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ახალი მექანიზმების დანერგვა და არსებულის განვითარება; საქართველოს მოქალაქეებისა და იურიდიული პირების უფლებების უკეთ რეალიზების სამართლებრივი ბაზის შექმნის მიზნით, უცხო ქვეყნებთან საკონსულო ურთიერთობების გაღრმავება; საკონსულო საქმიანობის განხორციელების სამოქმედო არეალის გაფართოება, საქართველოს ახალი საკონსულო დაწესებულებების გახსნის გზით; საზღვარგარეთ კრიზისულ და საგანგებო სიტუაციებისას უცხოეთში მყოფი თანამოქალაქეების დახმარება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება-გადამზადება და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თემატური ბიბლიოთეკის გამდიდრება;

დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა;

მჭიდრო თანამშრომლობის დამყარება მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან და აკადემიებთან.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

თავდაცვის მართვა და თავდაცვის შესაძლებლობები

თავდაცვის სამინისტროს სხვადასხვა მიმართულებების პოლიტიკის განსაზღვრა საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მხარდასაჭერად;

თავდაცვის სფეროში განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება, ცნობიერების ამაღლება და სტრატეგიული კომუნიკაციების განვითარება.

ორმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით საზღვარგარეთ თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო და სამხედრო წარმომადგენლების მხარდაჭერა;

პარტნიორი ქვეყნების უმაღლესი და მაღალი რანგის ოფიციალური დელეგაციების ვიზიტების, ასევე თავდაცვისა და უსაფრთხოების კონფერენციის ორგანიზება/ ჩატარება;

ეუთოსთან თანამშრომლობის ფარგლებში ურთიერთგაგების მემორანდუმის, ვენის 2011 წლის დოკუმენტის ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალების შესახებ და ღია ცის ხელშეკრულებებით განსაზღვრული ღონისძიებების/ინსპექციების შესრულება;

უწყებათაშორისი თანამშრომლობის გაუმჯობესების მიზნით ყოველწლიური სამეთაურო-სამტაბო სწავლებების ორგანიზება და ჩატარება.

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე და ეროვნული სამხედრო სტრატეგიით განსაზღვრული სამხედრო მიზნებისა და ამოცანების შესასრულებლად, საქართველოს შეიარაღებული ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების შენარჩუნება და განვითარება;

სტრატეგიული და ოპერატიული მართვის, სამანევრო, სპეციალური ოპერაციების, საჰაერო თავდაცვის, საარტილერიო, საავიაციო, საინჟინრო, სადაზვერვო, სამხედრო პოლიციის, სამობილიზაციო და სარეზერვო შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

საქართველოში თავდაცვის სამინისტროს მიერ საერთაშორისო, მრავალმხრივი და ორმხრივი წვრთნების ორგანიზება და ჩატარება.

ლოგისტიკის მართვის, ლოგისტიკური მომარაგების, ინფრასტრუქტურული მომსახურების, სარემონტო და სატრანსპორტო შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება;

წვრთნა და სამხედრო განათლება

სამხედრო მომზადების ერთიანი პოლიტიკის ჩამოყალიბება, სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნის გაუმჯობესება, მაღალხარისხიანი და რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული წვრთნის უზრუნველყოფა;

ოფიცრების საწყისი, ძირითადი და შუალედური სამხედრო და უმაღლესი აკადემიური (საბაკალავრო და სამაგისტრო) განათლების უზრუნველყოფა;

კადეტების ზოგადი განათლებისა და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

თანამედროვე საგანმანათლებლო სტანდარტებით მომზადება, მათ შორის ნატოსთან თავსებადი სასწავლო პროგრამების ციკლისა და მართვის მოდელის დანერგვა. ნატოსთან თავსებადი სასწავლო ინსტიტუტის ჩამოყალიბება;

გაწვრთნილი, განათლებული და მაღალკვალიფიციური რიგით-კაპრალებისა და სერჟანტთა კორპუსის ჩამოსაყალიბებლად, სააღრიცხვო სპეციალობებში მომზადებით, მაღალი დონის სამხედრო განათლების უზრუნველყოფა.

საქართველოს ნატოსა და პარტნიორი ქვეყნების შეიარაღებული ძალების ასეულის, ბატალიონის და შემდგომში ბრიგადის დონის ქვედანაყოფების შეფასება;

სასწავლო დაწესებულებების ეფექტურობის გაზრდა, საწვრთნელი (სიმულაციური) ტექნოლოგიების შენარჩუნება/გაუმჯობესება და გამოცდილების გაზიარების სისტემის განვითარება;

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო და სამხედრო მოსამსახურეებისათვის ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი და მრავალპროფილიანი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა (მათ შორის, ამბულატორიული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და ისპანსერიზაცია), მორალურ-ფსიქოლოგიური და სოციალური მხარდაჭერა;

თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო და სამხედრო მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისათვის სოციალური და სამედიცინო

დახმარების აღმოჩენა და ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

შეიარაღებულ ძალებში მოძველებული სამედიცინო აღჭურვილობისა და ტექნიკის ეტაპობრივი ჩანაცვლება-განახლება თანამედროვე სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მედიკამენტებით და სამედიცინო სახარჯი მასალებით უზრუნველყოფა და მარაგების შევსება;

დაჭრილი და დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეების რესოციალიზაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესის (კულტურული და სპორტული ღონისძიებების) მხარდაჭერა.

მოქმედი და ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეების ფიზიკური რეაბილიტაციის, კიდურებამპუტირებული მოსამსახურეების საპროთეზო და ორთოპედიული მომსახურებითა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ღონისძიებებით უზრუნველყოფა.

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები

შეიარაღებული ძალების სტრატეგიული, ოპერატიული და ტაქტიკური მართვისა და კონტროლის სისტემების ერთიანი ფუნქციონირებადი ქსელის შექმნა;

არსებული კავშირგაბმულობის და ინფორმაციული სისტემების რესურსის აღდგენა-შენარჩუნება და საიმედოობის გაზრდა;

ქვედანაყოფების დაკომპლექტება ურთიერთთავსებადი, ტაბელის შესაბამისი ტექნიკითა და აღჭურვილობით.

საერთო მონაცემთა ბაზის მექანე სხვადასხვა მოდულებისგან (ადამიანური რესურსების მართვის მოდული, ლოგისტიკის მოდული, ფინანსური მართვის მოდული და ა.შ) შემდგარი (ERP) სისტემის დანერგვა, რაც სხვადასხვა მოდულებს შორის ინფორმაციის ერთმანეთში მიმოცვლის საშუალებას იძლევა.

თავდაცვის სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფების ეფექტური და უსაფრთხო კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების შექმნა და გაძლიერება.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

სამხედრო ინფრასტრუქტურის განვითარება, კერძოდ, სამხედრო ბაზების საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო შენობა-ნაგებობების მშენებლობა და კეთილმოწყობა; კვების სისტემის გაუმჯობესების მიზნით, სასადილოების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, საქვაბეების კეთილმოწყობა, გაზიფიკაციისა და წყალმომარაგების სისტემის განვითარება-რეაბილიტაცია, სასადილო ინვენტარით აღჭურვა და სხვა სასადილოების და სამზარეულო კონტეინერების უზრუნველყოფა;

სამხედრო მოსამსახურეების და მათი ოჯახების საცხოვრებელი ბინებით უზრუნველყოფა;

ნატოს არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული ნატო-საქართველოს ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრისა და საერთო-საჯარისო სასწავლო ცენტრის ინფრასტრუქტურის განვითარება.

საერთაშორისო ოპერაციები

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებში აქტიური თანამშრომლობა ნატოსთან, ევროკავშირთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან;

ალიანსის წინაშე აღებული ვალდებულებების და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად მონაწილეობა ნატოს ეგიდით წარმოებულ სამშვიდობო ოპერაციასა და ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF);

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ საწვრთნელ, სამშვიდობო ან სხვა სახის მისიებში მონაწილეობა.

სამხედრო მრეწველობის განვითარება

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ასამაღლებლად და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარებისათვის, თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო-კვლევების განხორციელება;

ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო ტექნიკური სამუშაოების გადრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა, შეიარაღებულ ძალებში არსებული შეიარაღების და ტექნიკური საშუალებების მოდერნიზება და აღდგენა;

მრეწველობის და მათ შორის, მანქანათმშენებლობის რიგი დარგების განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

საზოგადოებრივი უსაფრთხოების და მართლწესრიგის უზრუნველყოფა, დანაშაულის პრევენცია და დანაშაულზე სწრაფი რეაგირება;

საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით ოპერატიულ-სამძებრო ინფორმაციის გაცვლა, ერთობლივი ოპერაციების ჩატარება საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად;

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების და წესრიგის უზრუნველყოფა;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში საინფორმაციო კამპანიების ჩატარება დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მოქალაქეთა თვითშეგნების ამაღლებისა და ჩართულობის მიზნით;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში დანაშაულებათა წინააღმდეგ კიდევ უფრო ეფექტიანად ბრძოლისა და პოლიციის საგამომიებო ფუნქციების გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება დნმ ბანკის შესაქმნელად;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცესა და საქართველოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

სანაპირო დაცვის შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება, მცურავი საშუალებების მეშვეობით საქართველოს საზღვაო სივრცეში სამართლებრივი რეჟიმის დაცვის კონტროლი, სამართალდარღვევათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, საქართველოსა და უცხო ქვეყნის გემების საქმიანობის მონიტორინგი, ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების განხორციელება, ნავსადგურის დაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა კონტროლი, ზღვის მხრიდან სტრატეგიული ობიექტების დაცვა;

სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადარჩენის მიზნით;

სამინისტროს ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობების სრული რეაბილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა (მ.შ. სასაზღვრო პოლიციის სექტორებზე ახალი შენობების მშენებლობა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა), მათი მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობა და დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა. სამინისტროს ავტოპარკის მუდმივი განახლება და ასევე, სასაზღვრო პოლიციის ქვედანაყოფების უნიფიცირების გეგმის თანახმად ავტოპარკის მოდერნიზება. სასაზღვრო პოლიციის პირადი შემადგენლობის თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით და ინდივიდუალური სპეციალური უზრუნველყოფა. სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო პოსტებამდე, გზებისა და საავტომობილო, ასევე ქვეითთა გადასასვლელი ხიდების მშენებლობა. საზღვრის დაცვის უზრუნველყოფისათვის უწყების შესაბამისი ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა;

კავშირგაბმულობის სისტემის მოდერნიზაცია და სახელმწიფო საზღვრის სრული პერიმეტრის დაფარვა სათანადო რადიოკავშირის საშუალებებით, შსს ერთიანი კომპიუტერული ქსელის მიყვანა ყველა სასაზღვრო სექტორამდე, საზღვაო სადგურამდე და მათი აღჭურვა შესაბამისი კომპიუტერული ტექნიკით;

დროებითი მოთავსების იზოლატორების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია/მშენებლობა და მატერიალურ ტექნიკური საშუალებების განახლება/შემენა.

ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების ღონის ამაღლება

დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლების მიზნით, ობიექტების თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით და ციფრული კავშირგაბმულობით აღჭურვა;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება და ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების მომზადება/გადამზადების მიზნით სამაგისტრო, საბაკალვრო, სპეციალური პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

პრაქტიკული უნარების გამომუშავებისათვის არსებული ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, სპეციალური პროფესიული პროგრამების გავლისას საველე მეცადინეობისთვის ინფრასტრუქტურის შექმნა;

საქართველოს უახლოესი ისტორიის ამსახველი მასალების დაცვის ხარისხის გაუმჯობესება.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მოსამსახურეთა დაჭრისა და დასახიჩრების ფაქტების შემთხვევაში თანამშრომელთა მკურნალობა და მათი ჯანმრთელობის რეაბილიტაცია, აგრეთვე სამინისტროს მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა, მათი ოჯახების წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა;

სამინისტროს თანამშრომელთა ავადობისა და შრომისუნარიობის შემცირების ხელშეწყობა, დისპანსერიზაცია, სამკურნალწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონალური მკურნალობა, ავადობის მიზეზების შესწავლა, დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება;

დადგენილი წესით სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება. შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა და ევაკუაციის ორგანიზება;

სამედიცინო აპარატურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება.

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა-დასაწყობება, სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება და მონიტორინგი;

სახელმწიფო რეზერვში ჩასაწყობ მატერიალურ ფასეულობათა ახალი ნომენკლატურის შემუშავება და დადგენილი წესით მისი დამტკიცება;

სახელმწიფო მატერიალური ფასეულობების დასაწყობების მიზნით, სასაწყობე მეურნეობების რეაბილიტაცია.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება

ქვეყანაში სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლებისთვის საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება და სრულყოფა, საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მასზე მზადყოფნის, რეაგირებისა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრისათვის საჭირო სამუშაოების უზრუნველყოფის მიზნით საქმიანობის ორგანიზება, ასევე სამოქალაქო უსაფრთხოების ამოცანების გადასაწყვეტად სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების კოორდინირება.

საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების შესაბამისი ძალებისა და მოსახლეობის სწავლებების და ტრენინგების ორგანიზება;

სახანძრო-სამაშველო ინფრასტრუქტურის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მშენებლობა/რეაბილიტაცია, პირადი შემადგენლობის შესაბამისი სპეცტექნიკითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა, ასევე თანამედროვე სახანძრო-სამაშველო სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში ზედამხედველობის განხორციელება;

ობიექტების უზრუნველყოფა სახანძრო უსაფრთხოების სისტემით.

სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს მიერ მიწოდებული სერვისების მუდმივ რეჟიმში დახვეწა და სააგენტოს მიმართ ნდობის მატება. განსახორციელებელი რეფორმებისა და დაგეგმილი სიახლეების დანერგვით, სააგენტოს მიერ შეთავაზებული მომსახურების დაჩქარება და მომსახურების ხარისხის მატება;

საქართველოს მაშტაბით სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების მისაღები პრაქტიკული გამოცდის ქალაქის ქუჩებში დამატებით ჩატარება და არსებული საგამოცდო ავტოპარკის განახლება;

ამბროლაურის განყოფილების შენობის მშენებლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის მოთხოვნის შესაბამისად მონაცემთა ბაზების ლიცენზიების შესყიდვა (ორაკლის ლიცენზია);

ინფორმაციული უსაფრთხოების დაცვის მექანიზმების გაუმჯობესება.

სარეგისტრაციო პროგრამების და ინფრასტრუქტურის განახლება;

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება

საქმიანობის სფეროში შემავალი საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევათა შესახებ შეტყობინებების მიღება, დამუშავება და მათზე რეაგირება;

შესაბამისი სუბიექტებისათვის ინფორმაციის დროული მიწოდება, საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის სხვა შემთხვევათა მართვის შესახებ უფლებამოსილ სუბიექტებთან კოორდინირებული მუშაობა;

საგანგებო სიტუაციებსა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევებზე რეაგირების განმახორციელებელი უფლებამოსილი სუბიექტების დანიშნულების ადგილას მისვლამდე, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, მოქალაქეთათვის შესაბამისი კონსულტაციების გაწევა და აუცილებელი პირველადი ინფორმაციის მიწოდება;

საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება და ინოვაციების, დაკავშირების ალტერნატიული არხების - eCall-ის და მობილური აპლიკაციის დანერგვა და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა;

გადაუდებელი დახმარების ინციდენტის ტიპების და საქმის პრიორიტეტების გამსაზღვრელი პროგრამის დანერგვა (ProQA);

მულტიფუნქციური რუკების შემუშავება და დანერგვა.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემების სრულყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია;

მონიტორინგისა და კოორდინაციის განხორციელება ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის, საგანმანათლებლო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით;

ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება, მისი დანერგვის ხელშეწყობა და ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საგნის/საგნების პილოტირება. ეროვნული სასწავლო გეგმის ხელშეწყობის მიზნით I-VI და VII-XII კლასის სასკოლო სახელმძღვანელოების გრიფირება;

ინკლუზიური განათლების პოლიტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება, განხორციელების კოორდინაცია და ანგარიშგება;

პროფესიული განათლების პოლიტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება, განხორციელების კოორდინაცია და ანგარიშგება;

ქართული საგანმანათლებლო სივრცის ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში და ბოლონიის პროცესში მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

შრომის ბაზრის კვლევებით იდენტიფიცირებული პროფესიებისათვის პროფესიული სტანდარტების შემუშავება და არსებული პროფესიული სტანდარტების გადახედვა განახლებული მეთოდოლოგიის და საერთაშორისო გამოცდილების საფუძველზე. პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის მომზადება და პილოტირება;

სტუდენტთა სოციალური ხელშეწყობის პროგრამების დაგეგმვა და განხორციელება;

უცხო ქვეყნების მოქალაქეებისა და სოციალური პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებისათვის სახელმწიფო სასწავლო გრანტების გაცემის პროცესის ორგანიზება;

მეცნიერების განვითარების ინსტიტუციური რეგულირება, სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის ოპტიმიზაციისა და მდგრადი განვითარების გეგმების შემუშავება, მათი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის კოორდინაცია და მონიტორინგი;

უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების სფეროში საერთაშორისო ორმხრივი და მრავალმხრივი შეთანხმებების/ხელშეკრულებების შემუშავება;

„ადმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში საქართველოს უმაღლესი განათლების სფეროში არსებული პრიორიტეტების წარმოჩენა და მათი შესრულების მონიტორინგი;

ზოგადი განათლება

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსებით უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივისა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერით, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული მოსწავლეთა რაოდენობის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობის, მასწავლებელთა საათობრივი დატვირთვის, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე მასწავლებლების დანამატის, ადმინისტრაციული, სკოლის მოვლა-შენახვისა და სკოლის განვითარებისათვის საჭირო და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში დასაქმებულ პირთა, მათ შორის ზოგადი განათლების დაწესებულებაში დაკავებული პირების (დირექტორებისა და მასწავლებლების), ასევე პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლების პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ხარისხის ამაღლება; სწავლა-სწავლების თანამედროვე მიდგომების დანერგვისა და გავრცელების ხელშეწყობა;

მასწავლებლის საქმიანობის დაწყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის ეფექტიანი დანერგვის ხელშეწყობა შესაბამისი საკანონმდებლო რეგულაციების შემუშავებითა და ინტერვენციების განხორციელებით;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა უსაფრთხო გარემოს შექმნა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების/გამოყენების პრევენცია და აღმოფხვრა;

ქვევითი და ემოციური პრობლემების მქონე სკოლის მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქო-სოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და თანაბრად კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობისა და საერთაშორისო დონეზე მათი წარმოჩენის მიზნით, სხვადასხვა ეროვნული და საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება;

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა;

ალტერნატიული სასწავლო გეგმის მომზადება მძიმე გონებრივი დარღვევის მქონე მოსწავლეებისთვის (ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ბუნებისმეტყველებაში);

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სოციალურად დაუცველი, მზრუნველობამოკლებული, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, დევნილი, რეპატრირებული და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოზარდების ინტეგრაციისა და სოციალიზაციის ხელშეწყობა;

სპეციალური საგანმანათლებლო სერვისის განხორციელება ე.წ ქუჩაში მცხოვრები და მომუშავე ბავშვებისთვის, საზაფხულო ბანაკის მოწყობა მიუსაფარი ბავშვებისთვის, ფორმალური განათლების მიღმა დარჩენილი ახალგაზრდებისთვის, ხელმისაწვდომი და უწყვეტი განათლების უზრუნველყოფისთვის საგანმანათლებლო მოდელის განსაზღვრა;

სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარების უზრუნველყოფა სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით, სადაც ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით მოხდება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა.

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის, კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენის სწავლა/სწავლების ხელშეწყობა;

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, ზუსტი და საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლის მიმართ მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლება;

გალის რაიონისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონის ფუნქციონირებადი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის გაზრდა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლების და განათლების უწყვეტობის უზრუნველყოფის გზით პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული/მსჯავრდებული მოსწავლეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით სასჯელის მოხდის პერიოდში ბრალდებულებისა და მსჯავრდებულების (როგორც სრულწლოვნები, ისე არასრულწლოვნები) სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა;

დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია მოსწავლეთა ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა.

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური ქართველების ქართული ენობრივ-კულტურული იდენტობისა და ისტორიულ სამშობლოსთან კავშირების შენარჩუნების, აგრეთვე ქართული ენის შესწავლის ხელშეწყობა;

პედაგოგებისა და სკოლების მოტივაციის ამაღლების ხელშეწყობა მოსწავლეთა არაფორმალურ საგანმანათლებლო აქტივობებში ჩასართავად;

საქართველოში თავშესაფრის მაძიებელთა და ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთათვის ქართული ენის სწავლება ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით;

პროფესიული განათლება

პროფესიული განათლების რეფორმის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მხარდაჭერა და კოორდინაცია; პროფესიული განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა;

მოდულური საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვის მხარდაჭერა. პროფესიული განათლების სისტემის ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტაცია. დუალური სწავლების ელემენტების დანერგვის ხელშეწყობა. კურსდამთავრებულთა დასაქმების ხელშეწყობის მექანიზმების გაძლიერება (მათ შორის შშმ და სსსმ პირების საჭიროებების გათვალისწინებით);

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი და სტუდენტთა საჭიროებებზე მორგებული სასწავლო გარემოს შექმნა;

სახელმწიფოს მიერ/მონაწილეობით დაფუძნებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროფესიული სტუდენტების სრული სახელმწიფო დაფინანსება;

პროფესიულ განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ჩამოყალიბება და არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გეოგრაფიული არეალის გაფართოება;

პროფესიული განათლების პოპულარიზაცია; პროფესიული განათლებაში ახალი კადრების მოზიდვის, არსებული კადრების შენარჩუნების და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვის ხელშეწყობა;

საქართველოს ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული და მაღალმთიანი რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში, ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ მართულ საწარმოებსა და არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებში, აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა ტერიტორიულ ორგანოებში, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში დასაქმებულთა გადამზადება, კვალიფიკაციისა და ქართული ენის ცოდნის ამაღლება.

მოკლევადიანი გადამზადების პროგრამების განვითარება;

ერთიანი საგანმანათლებლო ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ქსელის ტოპოლოგიის განახლება და საქართველოს საჯარო სკოლებისათვის ინტერნეტის/კავშირის სიჩქარის გაუმჯობესება;

ახალი მონაცემთა ცენტრის (Data Center) ამოქმედება;

ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა;

ზოგად განათლებაში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარების პოლიტიკის (ICT Policy) დოკუმენტის შემუშავება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eSchool) განვითარება - არსებული მოდულების დახვეწა, ახალი მოდულების დეველოპმენტისა და მათი სისტემაში ინტეგრაციის უზრუნველყოფა;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eVET) მოდიფიცირება ახალი საჭიროებების/მოდულური სწავლების შესაბამისად;

eUNI - უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის შემუშავება;

მასწავლებელთა შეფასების ელექტრონული სისტემის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა;

სამართლებრივი რეგულაციების შესაბამისად, პირველკლასელთა ელექტრონული რეგისტრაციის სისტემისა და ინტერნეტრესურსების მოდიფიცირება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მონაცემთა ბაზების განვითარება;

უმაღლესი განათლება

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება;

სტუდენტთა საგრანტო კონკურსის ჩატარება, რომელიც გულისხმობს გრანტის ნაწილობრივი ოდენობის მფლობელ სტუდენტისათვის, საგრანტო კონკურსის შედეგად მეტი ოდენობის გრანტის მოპოვების ხელშეწყობას;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საერთო სამაგისტრო გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ სტუდენტთა სახელმწიფო სასწავლო სამაგისტრო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების პროგრამული დაფინანსების უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

ახალგაზრდა და პერსპექტიული კადრების სწავლებისა და კვლევის პროცესში ჩართულობის ხელშეწყობა;

სწავლების ყველა დონეზე სწავლას, სწავლებასა და კვლევას შორის მჭიდრო კავშირი;

საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ბენეფიციარი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტეგრაცია და მათ მიმართ ნდობის ამაღლება;

საქართველოს სახელმწიფო ენის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამების (მათ შორის ლექსიკოგრაფიული პროგრამების) შემუშავება, მათი განხორციელება და შესრულების კონტროლი;

უმაღლესი განათლების სტუდენტების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის და ცხოვრების პირობების შემსწავლელი საერთაშორისო კვლევის „ევროსტუდენტი“ განხორციელება;

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

კონკურსის წესით, ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად სახელმწიფო გრანტების გაცემის ორგანიზება;

მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების დაფინანსებით უზრუნველყოფა;

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა, სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა;

ეკონომიკური და სოციალური პროექტების მეცნიერული შეფასება და ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა და საზოგადოებისათვის რეკომენდაციების წარდგენა;

პროგრესული მეცნიერული მონაპოვრების დანერგვის ხელშეწყობა ქართული წარმოებისა და მეურნეობის პერსპექტიულ მიმართულებებში;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დაძლევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების უზრუნველყოფა პორტაბელური კომპიუტერებით (ნოუტბუქებით), ხოლო წარჩინებული მოსწავლეების/სტუდენტების წახალისება სხვადასხვა კომპიუტერული ტექნიკით;

საჯარო სკოლებში ინფორმაციული-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარება თანამედროვე სასწავლო გარემოს შესაქმნელად;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების, ასევე სსიპებისა და ტერიტორიული ორგანოების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით მომარაგება.

ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს რეგიონებში საჯარო სკოლის ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;

სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ტრენინგების, საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

ადგილობრივი ეკონომიკისათვის რელევანტური, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერისი, პროფესიული განათლების ხელშეწყობა;

მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგში;

საბუნებისმეტყველო და საინჟინრო სფეროში ბაკალავრიატის ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო ინსტიტუტების გაძლიერება.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ერთიანი სამუზეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა;

კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა;

საზღვარგარეთ კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება;

კულტურულ ღირებულებათა დაცვა, მათი შესწავლა და პოპულარიზაცია.

კულტურის სფეროში სხვადასხვა პროექტების დაფინანსება;

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ

საქართველოში კულტურის და ხელოვნების სფეროების მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, კულტურის სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმების შესაბამისად;

სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებული ინსტიტუციების, სახელმწიფო ხელშეწყობით მოქმედი ორგანიზაციების, კერძო საინიციატივო ჯგუფების და საზღვარგარეთ მცხოვრები და მოღვაწე ქართველი ხელოვნების მიერ საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში დაგეგმილი კულტურული პროექტების მხარდაჭერა;

საქართველოს კულტურის სათანადო პოპულარიზაცია მსოფლიოს მასშტაბით, ასევე ქვეყნის პოლიტიკური კურსის გათვალისწინებით, შესაბამის პრიორიტეტულ ქვეყნებში, ქართული კულტურის შესახებ ცნობადობის ამაღლება და კულტურული ურთიერთობების გაღრმავება;

ევროკავშირის წევრ და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გზით საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავება; საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით ქართული კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგიის შემუშავება; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და ფონდებთან ურთიერთანამშრომლობის წარმართვა;

საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ქართული კულტურისა და ხელოვნების ინტეგრაცია;

კულტურის სფეროში საგანმანათლებლო და კვლევითი საქმიანობის ხელშეწყობა;

„კულტურის სტრატეგიის 2025“ დოკუმენტის მონიტორინგი, მისი განახლება, ყოველწლიური სამოქმედო გეგმების შემუშავება და განხორციელება;

პროფესიული თეატრალურის, კინოს, მუსიკალური, სახვითი ხელოვნების, წიგნისა და ლიტერატურის, ეთნიკური უმცირესობების კულტურისა და შშმ პირთა მხარდაჭერის ღონისძიების განხორციელება.

ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ეთნიკურ უმცირესობათა ჩართვა და შშმ პირთა ინტეგრირება;

სახელოვნებო ცხოვრებაში მოქალაქეთა შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საქართველოში შემოქმედებითი ინდუსტრიების ხელშეწყობა, ახალი და არსებული ღონისძიებების ხელშეწყობა-განვითარება;

სახელოვნებო ინსტიტუციებისა და ორგანიზაციების მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; რეგიონებში კულტურის სფეროში მცირე ბიზნესისა და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

კულტურული და სახელოვნებო საკომუნიკაციო და თანამშრომლობითი პლატფორმის ხელშეწყობა;

საზოგადოებრივი აქტივობის ამაღლება, კულტურული და სახელოვნებო ღონისძიებების მეშვეობით;

კულტურის სფეროს ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფინანსური მდგრადობის გაძლიერება.

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა

ქვეყნის სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემის საერთაშორისო სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემასთან ჰარმონიზაცია.

სასწავლებლებში თანამედროვე ევროპული სტანდარტების შესაბამისად სასწავლო გეგმების და პროგრამების მოწესრიგება, საერთაშორისო გამოცდილების ურთიერთგაზიარების საფუძველზე სწავლების ხარისხის ამაღლება, სტუდენტთა და მოსწავლეთა ზრდა-დაოსტატების, სწავლის, მათი შემოქმედებითი აქტივობების ხელშეწყობა და მიღწევების პოპულარიზაცია.

ბაზრის კვლევის შედეგების გათვალისწინებით სახელოვნებო საგანმანათლებლო სასწავლებლებში სტუდენტთა და მოსწავლეთა და პედაგოგთა რიცხოვნობის და შრომის ანაზღაურების ოპტიმიზაცია.

პროფესიული განათლების აღორძინება.

სასწავლებლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზების მოწესრიგება.

სახელოვნებო ორგანიზაციებისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება/გადამზადება.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

საქართველოს მუზეუმების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, დაცვა და პოპულარიზაცია.

საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით საერთაშორისო კონვენციებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა-განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში.

UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება, მათ შორის UNESCO-ს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის“ კონვენციასთან კანონმდებლობის ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება და მენეჯმენტის გეგმის მომზადება მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის; არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შემუშავება.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შექმნის მიზნით, კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა, კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელშეწყობა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვისა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების, ასევე მიგრანტთა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვის მიმართულებებით სათანადო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ურთიერთობების კოორდინაცია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან (დევნილთა შემწეობის დაფარვა) და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსთან (დევნილებისათვის საცხოვრებელი შენობების მშენებლობა/რეაბილიტაცია). სხვადასხვა ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის თაობაზე ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება;

ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა და თავშესაფრის მაძიებელთა შენახვა, ევროკავშირის ქვეყნებიდან და სხვა გეოგრაფიული არეალიდან დაბრუნებული ქართველი მიგრანტების სოციალურ-ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

სტიქიური მოვლენებით დაზარალებული ოჯახების ერთიანი ელექტრონული ბაზის მართვა, ნაკლებად სტიქიასაშიშ რეგიონებში დაზარალებული ოჯახების განსახლება, მათთვის სახლების შეძენა/აშენება და უკვე დაკმაყოფილებული ოჯახებისათვის საკუთრების დაკანონების პროცესის განხორციელება;

„ყოფილი სსრკ-ის მიერ XX საუკუნის 40-იან წლებში საქართველოს სსრ-იდან იძულებით გადასახლებულ პირთა რეპატრიაციის შესახებ სახელმწიფო სტრატეგიის“ განხორციელება;

საერთაშორისო სამართლით აღიარებული ვალდებულებების შესრულება და არაკონტროლირებად ტერიტორიებზე ქონების კანონიერ მესაკუთრეთა უფლებების აღდგენის ხელშეწყობა.

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის ფარგლებში დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა, ყოფილი კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლა/რეაბილიტაცია, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ცარიელი შენობების რეაბილიტაცია, საცხოვრებელ ერთეულებად გარდაქმნა და დევნილებისათვის გადაცემა, ახალი საცხოვრებელი კორპუსების (კომპლექსების) მშენებლობა, ქვეყნის მასშტაბით დევნილი ოჯახებისათვის ბინების ან სახლების შესყიდვა, მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეთა დევნილთათვის სახლების

მშენებლობა, სახლის/ზინის შეძენის შემთხვევაში ფულადი დახმარების გაწევა იპოთეკური ვალდებულების დასაფარავად და სხვა;

ყოფილი ორგანიზებულად განსახლების ობიექტების ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება ერთ დევნილზე თვეში 2 ლარის ოდენობით;

საცხოვრებელი ფართობების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახებისთვის ყოველთვიური სოციალური და ფულადი დახმარებების გაწევა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში სარემონტო სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება.

დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა

დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით

შესაბამისი პოლიტიკის განსაზღვრა და განხორციელება;

გრძელვადიანი განსახლების პროგრამის ფარგლებში საცხოვრებლით უზრუნველყოფილ დევნილთა სასოფლო სამეურნეო და/ან თვითდასაქმებაზე ორიენტირებული სოციალური პროექტების დაფინანსება;

სახელმწიფო პროფესიულ სასწავლებლებში დევნილთა ჩარიცხვის ხელშეწყობა და ჩარიცხული სოციალურად დაუცველი დევნილების საცხოვრებლით/ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა;

დევნილთა ცნობიერების ამაღლება საარსებო წყაროების შექმნის/გაუმჯობესებისაკენ მიმართული სახელმწიფო პროგრამების შესახებ;

სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამაში ჩართულ დევნილთათვის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

შრომის, სოციალური და ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება;

სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღი პირობების ზედამხედველობა, შრომის უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის პრევენცია;

შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვა;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოება;

საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, დამტკიცება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;

ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;

საექიმო, საექთნო და ფარმაცევტული სპეციალობების ნუსხის განსაზღვრა;

ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება;

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთათვის და მშობელთა მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, ფსიქოსამედიცინო რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა. სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი პირების ინსტიტუციონალური პატრონაჟი;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვა.

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზაცია, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შშმ პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია, რომელთა უზრუნველყოფაც ხორციელდება პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის მოსახლეობის პენსიით (ქალები 60 წელი, მამაკაცები 65 წელი) და სპეციფიკური კატეგორიების (ძალადობის სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის, პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა. ასევე, „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სოციალური ხარჯების დაფინანსება;

სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისათვის საარსებო შემწეობების, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის სოციალური პაკეტის, ლტოლვილთა-დევნილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა შემწეობების, რეინტეგრაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის

ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის და მშობიარობის, ბავშვის მოვლის ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების გაცემა.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურების, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპიის დაფინანსება;

მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება, თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება, ჯანსაღი კვების შესახებ განათლებისა და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლება, ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა;

იმუნიზაციის პროგრამის ფარგლებში შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, მათ შორის ვაქცინების, ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებების, სპეციფიკური შრატებისა და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) მიღება, შენახვა და გაცემა-განაწილება „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპების დაცვით ცენტრალური დონიდან რეგიონულ/რაიონულ ადმინისტრაციულ ერთეულებამდე. მოსახლეობის დაცვა ვაქცინაციით მართვადი ინფექციებისაგან, მოსახლეობის უზრუნველყოფა ანტირაბიული ვაქცინითა და იმუნოგლობულინით, ასევე, სპეციფიკური შრატებისა და ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შექმნა.

დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა;

C ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობისა და ინფექციის გავრცელების შემცირების მიზნით, C ჰეპატიტის პროგრამის მართვა, მათ შორის C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკა, მკურნალობაში ჩართვამდე აუცილებელი კვლევებისა და მკურნალობის პროცესის მონიტორინგისთვის აუცილებელი კვლევების ჩატარება, პირთა C ჰეპატიტის სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტით (სოფოსბუვირი, პეგილირებული ინტერფერონი, რიბავირინი) უზრუნველყოფა და მედიკამენტების ლოჯისტიკა;

ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი;

ტუბერკულოზის ავადობის, სიკვდილიანობის და საზოგადოებაში ინფექციის გავრცელების შემცირების მიზნით, ყველა სავარაუდო შემთხვევის გამოკვლევა, დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურება, ლაბორატორიული მართვა, ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკური, თერაპიული და ქირურგიული მომსახურება; სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმების მკურნალობა,

ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, მომსახურების სრულად ანაზღაურება;

აივ-ინფექციაზე/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტაცია და ტესტირება; აივ-ინფექცია/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა; ანტირეტროვირუსული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა (მ.შ. აივ-ინფექცია/შიდსის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვა);

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა;

დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება;

თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა, მათ შორის პირველადი ჯანდაცვის მომსახურება (ამბულატორიული მომსახურებისათვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სხვა მომსახურებების შესყიდვა);

რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა (სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა);

სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, აღჭურვა და ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

შრომის ბაზრის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და ცნობიერების ამაღლება; შრომის ბაზრის ინფორმაციის გაანალიზების და გავრცელებისათვის ინსტრუმენტების შექმნა და კვლევის მეთოდოლოგიის შემუშავება;

შრომის ბაზარზე, შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე, უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია-კონსულტირება, მომსახურებების განვითარება, შეზუღედული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა დასაქმების ხელშეწყობა, სამუშაოს მაძიებელთა დროებით დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ-აკრედიტირებულ პროფესიულ სასწავლო-საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს-მაძიებლების მომზადება-გადამზადება;

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო

ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ელექტროენერგეტიკის, ნავთობისა და გაზის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, შესაბამისი სტრატეგიებისა და სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება, მათი განხორციელების კოორდინაცია.

საქართველოს ენერგეტიკის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა.

ელექტროენერგიის განახლებადი და ალტერნატიული წყაროების მოძიების, უპირატესი ათვისებისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად სამოქმედო გეგმის შემუშავება.

ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და ენერგოდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა.

ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და/ან ტრანსპორტირების საქმიანობის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება.

ნავთობისა და გაზის არსებული რესურსების ათვისება კონკურენტუნარიანი საინვესტიციო გარემოს შექმნის, ახალი ინვესტიციების მოზიდვის და მცირედებიტიანი ჭაბურღილების ამოქმედების გზით.

ელექტროენერგიით ვაჭრობის პოტენციალის გაზრდა საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებს შორის.

ადგილობრივი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოების და ნავთობპროდუქტების მაჩვენებელთა ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოება და მოწინავე ტექნოლოგიების დანერგვის ღონისძიებათა ხელშეწყობა.

ახალი პერსპექტიული სამიზნო უბნების გამოყოფა;

საქართველოს მოსახლეობისათვის გაზის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, სხვადასხვა რეგიონებში გაზის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება, სოფლების სრული დაქსელება.

ქვეყნის მთიანი და არსებული მაგისტრალური გაზსადენების სისტემიდან დაშორებულ დასახლებულ პუნქტებამდე ბუნებრივი გაზის მიწოდების სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რომელიც გამოყენებული იქნება გაზის მიწოდებისათვის დისტრიბუციის ქსელებში.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის (პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარები) მიერ შესაბამის პერიოდებში მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება.

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია და სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰიდროელექტროსადგურების საიმედოობის ამაღლება.

სადერივაციო გვირაბში გამავალი წყლის დანაკარგების შემცირების მიზნით, ენგურჰესის ექსპლუატაციის ნორმების თანახმად, სადერივაციო გვირაბის დათვალიერება და სარემონტო სამუშაოების ჩატარება, მათ შორის სადერივაციო გვირაბთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია.

ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოების, რეგიონში ელექტროენერგიით ვაჭრობის ხელშეწყობის, ტრანზიტის უნარის გაზრდის და საიმედოობის ამაღლების მიზნით ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა (500 კვ ეგზ „მარნეული-აირუმი“, 154 კვ ეგზ „ბათუმი-მურატლი“, 400 კვ „ახალციხე-თორთუმი“, 500 კვ ეგზ „ქსანი-სტეფანწმინდა-მოზდოკი“, 500 კვ ეგზ „ჯვარი-წყალტუბო-ახალციხე“, 110 კვ ეგზ „ოზურგეთი-ჩოხატაური“, 110 კვ ეგზ „ხელედულა - ჯახუნდერი“, „ჩრდილოეთის რგოლი-წყალტუბო“, 220კვ ეგზ „ახალციხე-ბათუმი“).

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის და ფუნქციონირების აღდგენის მიზნით, წყალსაცავების, საირიგაციო და დამშრობი სისტემების მოწყობა, მშენებლობა და რეაბილიტაცია. სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის სპეციალური ტექნიკით, სატრანსპორტო საშუალებებით, მექანიზმებით, მოწყობილობებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა;

სოფლის მეურნეობის დარგში პროდუქციის პირველადი გადამამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების ხელშეწყობა, იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა, შესაბამისად მოქმედი საწარმოების მოდერნიზაცია/განახლება და ახალი საწარმოების შექმნა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციის გაზრდის, დამატებითი გასაღების ბაზრების მოპოვების, ბიზნეს კონტაქტების დამყარების და საკვებ-პროდუქტების საექსპორტო პოტენციალის ამაღლების მიზნით შესაბამისი გამოფენების/ფესტივალების/მიღებების და სხვა ღონისძიებების ჩატარება;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებზე მოსავლის დაზღვევის ხელშეწყობა, შესაბამისად ფერმერებისათვის შემოსავლების შენარჩუნება და რისკების შემცირება;

ქვეყანაში ხილის მოსავლიანობის გაზრდის მიზნით, მეხილეობის დარგის განვითარება თანამედროვე ტექნოლოგიებით მოწყობილი სანერგე მეურნეობების და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების მოწყობა/გაშენების თანადაფინანსება;

საქართველოში მაღალი ხარისხის ჩაის (მათ შორის ბიო ჩაის) წარმოების ხელშეწყობა, შესაბამისად კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის თანადაფინანსება, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ჩაის გადამამუშავებელი დანადგარების შეძენის თანადაფინანსება

ფერმერებისათვის და აგრობიზნესისათვის, დონორების პროექტების ფარგლებში, მცირე და მსხვილი გრანტების გაცემა, მოსავლიანობის ზრდის, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების და მოქმედი საწარმოების მოდერნიზაცია/განახლების მიზნით.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

ქვეყანაში სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის, ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის მიღწევა-შენარჩუნების, ვეტერინარული პრეპარატების სახელმწიფო კონტროლის, ასევე მცენარეთა

დაცვისა და ფიტოსანიტარული კეთილსაიმედოობის განხორციელება,

მოსახლეობის ჯანმრთელობის და სიცოცხლის დაცვის მიზნით, ქვეყნის მამულებით სურსათის მწარმოებელი საწარმოების ინსპექტირება, სამომხმარებლო ბაზრის მონიტორინგი, ბიზნესოპერატორთა სახელმწიფო კონტროლი - ინსპექტირება (გეგმური, არაგეგმური) და პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევა;

მეცხოველეობის განვითარების ხელშეწყობის, ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის მიღწევა-შენარჩუნებისა და ცხოველთა ჯანმრთელობაზე (მათ შორის მათი გადაადგილების დროს) კონტროლის განხორციელების მიზნით, ცხოველთა ინფექციური დაავადებების საწინააღმდეგოდ პროფილაქტიკური და იძულებითი ვაქცინაციების განხორციელება, შესაბამისი კვლევების ჩატარება, ცხოველთა სასაკლაოების ზედამხედველობა, ცხოველთა გადაადგილების კონტროლი, ცხოველთა იდენტიფიკაციის რეგისტრაცია.

საკარანტინო და მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება და ბაზარზე განთავსებული პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;

ვეტერინარული ფარმაციის სფეროში ბიზნეს-ოპერატორების საქმიანობის საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის და ქვეყანაში ვეტერინარულ-ფარმაცეპტული ბაზრის დაცვის მიზნით ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის მონიტორინგის ჩატარება, რაც მოიცავს მიმოქცევის (წარმოების, შენახვის, რეალიზაციის, გამოყენების) მდგომარეობის შესწავლას, დარღვევების გამოვლენას და მათ აღმოფხვრას.

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენების და პრეს-ტურების მოწყობა; ასევე სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება-გამოქვეყნება, სხვადასხვა სარეკლამო მასალების დამზადება, სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება;

ალკოჰოლიანი სასმელების სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება. ღვინის კომპანიების საერთაშორისო ბაზარზე დამკვიდრებისათვის ლოჯისტიკური მხარდაჭერის ღონისძიებების განხორციელება.

მევენახეობა-მელვინეობის სექტორის ინფორმაციული ბაზის მოწესრიგებისა და მათი პროდუქციის აღრიცხვა-კონტროლის მიზნით, ვენახების ეროვნული კადასტრის სისტემის დანერგვა, ვენახების ფართობების და სხვა ატრიბუტების (ჯიშები, რწყვის არსებობა, აგრონომიული მდგომარეობა და ა.შ.) აღრიცხვა, ვენახების ვიზუალიზაცია GTS ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული რუკების მეშვეობით, საკადასტრო მონაცემების სტატისტიკური დამუშავება.

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწების, ასევე ვაზის აბორიგენული ჯიშების და ველური ვაზის ნიმუშების მერქნის მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა, წიპწების მოპოვების მიზნით არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით სუბსიდირება.

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო-სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელექციო გუნდების შექმნა.

ადგილობრივი და საერთაშორისო სანერგეებიდან შემოტანილი ერთწლოვანი კულტურების გენეტიკური რესურსების მოძიება, აღდგენა, გამრავლება, კონსერვაცია და გაუმჯობესება.

ქართული ვაზის გენოფონდის დაცვა, ქართული და საქართველოში შემოტანილი ჯიშების შესწავლა, გამოყენების პოტენციალის შეფასება, ვაზის ჯიშ-სადირის ოპტიმალური კომბინაციების შერჩევა, მევენახეობის სპეციფიკური მიკროზონების შესწავლა და ადგილწარმოშობის ღვინის წარმოებისთვის სამეცნიერო ბაზის მომზადება;

ხეხილის ჯიშების შემოტანა, შესწავლა და მათგან საუკეთესოების შერჩევა, ხეხილის ნერგის წარმოებისა და სხვა – ფორმირების ინოვაციური ტექნოლოგიების სრულყოფა-შემუშავება. აგროსატყეო კულტურების კვლევა და ბიოლანდშაფტების მოწყობა, ტყის იშვიათი სახეობებისა და ხეხილის ველური წინაპრების გენეტიკური რესურსების მოძიება.

თესლისა და სარგავი მასალის წარმოების განვითარების მხარდაჭერა და საქართველოში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად სერთიფიცირების სისტემის დანერგვა. საქართველოს ბუნებრივი პირობების გათვალისწინებით სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების თანამედროვე სამანქანო ტექნოლოგიებისა და ტექნიკური საშუალებების კვლევა, კლასიფიკაცია და ადაპტაცია;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვის უნარიანობისა და ნედლად შენახვის ტექნოლოგიების შემუშავება მიზნით, სოფლის მეურნეობის პროდუქტთა მოსავლის შენახვა-გადამუშავების თანამედროვე საექსპერიმენტო სივრცის მშენებლობა-აღჭურვა;

ქვეყნის მაშტაბით ნიადაგის კვლევა და ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესება.

აგრარულ სფეროში დასაქმებულთათვის თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების ცნობიერების დონის ამაღლება.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ქვეყანაში გარემოსდაცვითი მმართველობის გაუმჯობესების მიზნით გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების მომზადება და პროექტების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებული საქმიანობების ჩამონათვალის სრულყოფა საერთაშორისო ვალდებულებებთან ჰარმონიზების მიზნით. სკრინინგისა და სკოპინგის პროცედურების ეროვნულ კანონმდებლობაში დანერგვა;

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემის დანერგვა, ტრანსსაზღვრო პროცედურების შემოღება, საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების პრინციპების შემოღება ორჰუსის კონვენციის მოთხოვნათა შესაბამისად;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა და დასაბუთებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება;

ევროკავშირის მოთხოვნებისა და საერთაშორისო კონვენციების შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის შემუშავება ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის, ატმოსფერული ჰაერის დაცვის, წყლის რესურსების მართვის, ბიომრავალფეროვნების დაცვის სფეროში;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფო მართვა და მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა;

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა (მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების) აღრიცხვის და მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, სანადირო სახეობებად განსაზღვრისა და რიგ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

გარემოსდაცვითი საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო, არასამთავრობო, ბიზნეს და საერთაშორისო სექტორთან თანამშრომლობის გაძლიერება;

საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება გარემოსდაცვით საკითხებზე, გარემოსდაცვით აქტივობებში საზოგადოების, ასევე ყველა დაინტერესებული მხარის ჩართულობა და მათთვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოსათვის საშიში დარიშხანშემცველი ნარჩენების უსაფრთხო განთავსების უზრუნველყოფა;

კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციისა და კლიმატის ცვლილების შერბილების ღონისძიებები;

მაწვე ნივთიერებათა გაფრქვევების სახელმწიფო აღრიცხვის სისტემის გაუმჯობესება ეკონომიკის სხვადასხვა დარგიდან დაბინძურების წყაროების და მათი გაფრქვევების ინვენტარიზაციის თანამედროვე მეთოდოლოგიის დანერგვის გზით;

ოზონდამშლელი ნივთიერებების (ოდნ-ების) მოხმარების ეტაპობრივად შემცირების და საბოლოოდ შეწყვეტის მიზნით, მათი მოხმარების მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ეკონომიკური მნიშვნელობის მქონე მცენარეთა შერჩეული სახეობების რესურსის შეფასება, რათა დადგინდეს მათი მოპოვების შესაძლებლობა და მომზადდეს რეკომენდაციები მოპოვების ოდენობის შესახებ;

ადამიანსა და ველურ ბუნებას შორის კონფლიქტის შეფასება (მონაწილე სახეობები, კონფლიქტის ფორმები და მასშტაბები) და მასზე რეაგირების ფუნქციონირებადი სისტემის ჩამოყალიბება.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას;

კანონდარღვევათა ეფექტური შემაკავებელი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობითი შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

ინსპექტორთა შესაბამისი სპეციფიკური მიმართულებებით გადამზადება, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება მათი უსაფრთხო სამუშაო.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების მიზნით;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;

უნიკალური და იშვიათი ორგანული, თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცულ ტერიტორიებზე საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით ხანძრების პრევენციის განხორციელება;

დაცულ ტერიტორიებზე არსებული საძოვრების ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენა და გამოყენება, ტყის ინვენტარიზაცია;

საქართველოში დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

საზოგადოებაში ეკოლოგიური განათლების, ცნობიერების ამაღლების და საზოგადოების ცალკეული ჯგუფების გარემოსდაცვითი ქცევის გაუმჯობესების მიზნით საჭირო ღონისძიებების გატარება;

საქართველოს ეკოტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა;

დაცულ ტერიტორიებში ვიზიტორთა ცენტრების მოწყობა/განახლება;

საინფორმაციო ტურების ორგანიზება სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისათვის და მის შესანარჩუნებლად;

დაცული ტერიტორიების დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება (პატრულირება, კანონდაღვევების აღკვეთა), უკანონოდ შეღწევისა და სამართალდარღვევების აღკვეთის მიზნით ხერგილების და ბარიერების მოწყობა;

დაცულ ტერიტორიების განვითარება, ეფექტური მართვისთვის შესაბამისი პირობების (გამართული ადმინისტრაცია, მოწყობილი ინფრასტრუქტურა, ბუნების დაცვა-კონსერვაცია) შექმნა.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და ეროვნული სატყეო კონცეფციის დოკუმენტით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყეების ეფექტურად მართვისა და ტყის ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მიზნით ეროვნული სატყეო სააგენტოს ინსტიტუციონალური გაძლიერებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;

ტყის ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან აცილების მიზნით, სახელმწიფო ტყის ფონდის აღრიცხვის საფუძველზე ტყის ფონდის გარე კონტურების დაზუსტება;

სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა, არსებული სატყეო-სამეურნეო გზების რეაბილიტაცია ან/და ახალი გზების მოწყობა;

სატყეო-სამეურნეო გზების გაყვანის სამუშაოების განხორციელება ახალი ტყეკაფების გამოყოფისა და ათვისების მიზნით. ტყის ჩახერგილობისაგან გაწმენდა, ძირნაყარის გამოტანა და ნარჩენების განთავსება დადგენილი წესით;

მოსახლეობის მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შეშა) მოთხოვნის დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

ხე-ტყის დამზადების მიზნით შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;

სატყეო უბნებში ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა, სადაც მოხდება ნერგების გაზრდა და უზრუნველყოფილი იქნება ამავე უბნებში ტყის გაშენების ღონისძიებები;

ტყეების პათოლოგიური გამოკვლევების ჩატარება და დასკვნების საფუძველზე მავნებლებ-დაავადებების ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

აქტიურად ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლმაქრი საშუალებებისა და შესაბამისი აღჭურვილობის შეძენა.

ეროვნული საშენი მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღდგენის მიზნით მაღალი ხარისხის წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა;

ერთი მხრივ, მიწების ეროზიისა და გამოფიტვის პრობლემების, ხოლო მეორე მხრივ სხვადასხვა სტიქიური მოვლენების პრევენციის მიზნით, ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განაშენიანებისათვის, შესაბამისი სახეობების მაღალი ხარისხის ნერგების გამოყვანა (ვერხვები, იფანი, კვიპაროსი, თრიმლი და სხვა);

ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოყვანისათვის ტრადიციული მეთოდისა (ლია გრუნტში) და ასევე კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეურნეობაში) გამოყენება;

საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ შეტანილი და ადგილობრივი მოწყვლადი ორნიტოფაუნისა და იხტიოფაუნის წარმომადგენელთა სახეობების შენარჩუნების და გამრავლების ღონისძიებები (ლიფსიტების შემოყვანა, საქვირითე და სალიფსიტე, ასევე სადედე ჯგუფების გამოსაყვანი ლაბორატორიის მოწყობა);

საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების დაცვა-აღდგენის ხელშეწყობა;

კაკალნაყოფიანების, კერძოდ, ნამყენი კაკალისა და ნუშის წარმოება;

ქალაქების და დასახლებული პუნქტების პარკებისა და სკვერების გამწვანების მიზნით, შესაბამისი დეკორატიული ხე-მცენარეების ნერგების გამოყვანა.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით;

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა;

მონაცემების სისტემატიზაციის, მათზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით გარემოსდაცვით მონაცემთა სისტემის შექმნა (ელექტრონული სისტემების დანერგვა), გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის მიწოდების მოქნილი მექანიზმის უზრუნველყოფა, რაც ხელს შეუწყობს, ერთი მხრივ ქვეყნის შიგნით მართებული პოლიტიკის შემუშავება/გატარებასა და ანგარიშგებას, მეორე მხრივ, საერთაშორისო დონეზე, სხვადასხვა კონვენციების სამდივნოებსა თუ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ანგარიშგებას.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში განსაზღვრული სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად, სახელმწიფო რეგულირების, კონტროლისა და ინსპექტირების განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და მისი წარმოება;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიების, ინციდენტის, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, სასაზღვრო-გამშვებ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

საკანონმდებლო ბაზის საერთაშორისო მოთხოვნებთან და სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

ნარჩენების სამარხისა და საცავის ელექტროენერგიით, წყლით, ფიზიკური დაცვის სისტემითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ბუნებრივი რესურსების მართვა

დასახლებული პუნქტებისა და საინჟინრო ობიექტების დაცვის მიზნით, ქვეყნის მასშტაბით პერმანენტულად წარმოებადი გეოლოგიური მონიტორინგი, გეოლოგიურად და ჰიდროლოგიურად საშიში არეალების დადგენა;

სტიქიური უბედურების თავიდან აცილების მიზნით, სხვადასხვა სახის დაკვირვებების/მონიტორინგის წარმოება და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გაფართოება (რეაბილიტაცია/მოდერნიზაცია/მოწყობა);

მოსახლეობის ხარისხიანი ჰიდრომეტეოროლოგიური ინფორმაციით უზრუნველყოფის მიზნით, ჰიდრომეტეოროლოგიურ პარამეტრებზე სტანდარტული და სპეციალიზირებული დაკვირვების სისტემების დანერგვა;

სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენებით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების თავიდან აცილების ან შერბილების მიზნით, ადრეული შეტყობინებების სისტემების დანერგვა, სპეციალიზირებული აეროლოგიური, აგრომეტეოროლოგიური, ოზონომეტრული და სხვა სახის დაკვირვებების წარმოება;

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასება, მონიტორინგი, ინფრასტრუქტურის განახლება/მოწყობა;

მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგული ქსელის აღდგენა და სადამკვირვებლო ქსელის მოწყობა;

გარემოს დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით ანგარიშების მომზადება/გავრცელება;

ქვეყნის სიმდიდრის – სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ყველა სახის ნახშირწყალბადებისა) შესახებ ინფორმაციის სრულყოფა;

სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ შერჩეული ობიექტებისათვის გეოსაინფორმაციო პაკეტების მომზადება;

თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების და მათი ელექტრონული ვერსიის შედგენა (მათ შორის 1:200 000 მასშტაბის), სავსე აგეგმვითი სამუშაოებისა და არსებული ფონდური, ლიტერატურული და კვლევითი ინფორმაციების ანალიზი და ინტერპრეტაციის მეთოდის გამოყენება;

საქართველოს „წიაღის შესახებ ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო ფონდში“ დაცული მასალის ელექტრონულ ფორმატში გადაყვანა შემდგომში უფრო ეფექტურად გამოყენებისათვის;

დამაბინძურებელი ნივთიერებების შემცველობის დადგენის სიზუსტის გაზრდის მიზნით, ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ლაბორატორიის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

მდინარეების ზემო წელში თოვლის საფარის მახასიათებლებისა და კლიმატის ცვლილების შედეგად მყინვარებზე მიმდინარე პროცესების შეფასება, ექსპედიციური სამუშაოების წარმოება, მდინარეებზე წყლის ხარჯების გაზომვა, ჰიდრომეტეოროლოგიურ მონაცემთა ბაზების განახლება.

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

სპორტის სახეობათა ტრადიციების შენარჩუნების, დაცვისა და განვითარების, კვლევისა და ანალიზის შედეგად სპორტის პრიორიტეტული და სტრატეგიული განვითარების მიმართულებების განსაზღვრა, ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში კანონშემოქმედებითი საქმიანობა, სამეცნიერო, სამედიცინო და გამოყენებითი კვლევების ხელშეწყობა, სამეცნიერო შეკრებების, სიმპოზიუმების, კონფერენციების მოწყობისა და სხვა შეხვედრების კოორდინაცია და ხელშეწყობა;

ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტსმენთა მომზადების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის ამაღლების კოორდინაცია;

სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებსა და სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა (დოპინგი) გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროების განვითარებისათვის საჭირო მშენებლობის, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოების წარმოების ხელშეწყობა.

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები

ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები). საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება;

საქართველოში მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის სახეობების განვითარება, ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა;

საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება, მისი მშენებლობა/რეაბილიტაცია, მათ შორის პარასპორტსმენთათვის ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება; მატერიალურ-ტექნიკური ბაზების მდგომარეობის გაუმჯობესება;

ქვეყნის მასშტაბით სპორტის შემდგომი და სპორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, სპორტის პროპაგანდა, მოსახლეობის ფართო ფენებში ჯანსაღი სპორტული ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

ოლიმპიური და პარაოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება, მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა და დანერგვა, საჯარო სკოლების ჩაბმა სპორტულ - გასართობ თამაშებში. „სპორტის ყველასათვის“ პროექტების რეალიზაცია;

სპორტის სახეობების ეროვნულ ფედერაციებთან ერთად განსაკუთრებული სპორტული მონაცემებითა და ნიჭით დაჯილდოვებული ახალგაზრდების გამოვლენა საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადების მიზნით;

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა/დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;

სპორტის სფეროში უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, ევროპის საგანმანათლებლო მოდელის პოპულარიზაცია და დანერგვა, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება;

მწვრთნელთა და მსაჯთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსების ჩატარება, სპორტული მედიცინის და ანტიდოპინგური სააგენტოს სხვადასხვა საერთაშორისო კონფერენციებში მონაწილეობა;

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების და პრიზიორების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა;

ჩემპიონის წოდების შესანარჩუნებლად და ჩემპიონობის პოტენციურ პრეტენდენტთა მოტივაციის ასამაღლებლად, ასევე საქართველოში მცხოვრებ გამოჩენილ და პერსპექტიულ სპორტსმენებზე ზრუნვის მიზნით, ოლიმპიური ჩემპიონების და პრიზიორების, ასევე საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრების წევრების, მწვრთნელების, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალის და პერსპექტიულ სპორტსმენების შესაბამისი სტიპენდიებით უზრუნველყოფა;

ვეტერან სპორტსმენებსა და სპორტის მუშაკების დახმარების აღმოჩენა;

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები

სხვადასხვა სახის კულტურულ-საგანმანათლებლო და გასართობ-შემეცნებითი ღონისძიებების საშუალებით საქართველოში და მის გარეთ მცხოვრები ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა;

ახალგაზრდობისათვის არაფორმალური განათლების მიღების შესაძლებლობა, ფიზიკური, სულიერი და ინტელექტუალური პოტენციალის ამაღლება, სოციალური ინტეგრაციის, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია და საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების მიერ წარმოდგენილი საგრანტო პროექტების დაფინანსება დადგენილი პრიორიტეტების შესაბამისად (სოცმეწარმეობა, ცხოვრების ჯანსაღი წესი და მასობრივი სპორტი, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიური გამოგონებების ხელშეწყობა, სამოქალაქო მონაწილეობის გაზრდის ხელშეწყობა);

შშმ მოზარდების მაქსიმალური ჩართვის ხელშეწყობა კულტურულ-შემეცნებით-სპორტულ და სამოქალაქო განათლებისკენ მიმართულ აქტივობებში;

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება.

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის პროცესში ჩართული უწყებების ეფექტური მონაწილეობა, წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავების კოორდინაცია და განხორციელების მონიტორინგი, ნატო-საქართველოს კომისიის მუშაობის კოორდინაცია, საქართველოს უსაფრთხოების, ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი აღდგენის და ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის საკითხებში ალიანსის მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით, ეფექტიანი პოლიტიკის განხორციელება; საქართველოს ნატოში ინტეგრაციის სხვადასხვა ასპექტების და ზოგადად ალიანსის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება.

ევროკავშირში ინტეგრაციის მიზნით, ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმების, რომელიც მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის კომპონენტს, წარმატებით განხორციელების, ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგით (2017-2020 წლები) გათვალისწინებული ვალდებულებების ეფექტიანი განხორციელების, ევროკავშირთან „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფორმატში ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის განვითარებისა და ევროკავშირთან

„პარტნიორობა მობილურობისათვის“ ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარების ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

ევროკავშირის დახმარების პროგრამების ეფექტიანი დაგეგმვისა და განხორციელების კოორდინაცია დახმარების ერთიანი პროგრამირების სისტემის (System) ფარგლებში არსებული პრინციპების საფუძველზე;

ევროკავშირის დახმარების პრიორიტეტების შესაბამისობის უზრუნველყოფა, საქართველოს განვითარების 2014-2020 წლების სტრატეგიული განვითარების მიზნებთან;

ევროკავშირის ეროვნული, რეგიონალური, თემატური და საზღვრისპირა თანამშრომლობის ინსტრუმენტების ფარგლებში არსებული დახმარების პროგრამების კოორდინაცია და საქართველოში შესაბამისი დახმარების მიმღები უწყებების ინსტიტუციონალური გაძლიერება;

ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში, ე.წ. ფინანსური დახმარების კონტროლისა და თაღლითობის წინააღმდეგ მიმართული სისტემის ჩამოყალიბების კოორდინაცია ევროკავშირის თაღლითობის წინააღმდეგ ბრძოლის სამსახურთან აქტიური თანამშრომლობით (OLAF);

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ქართული დიასპორის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში;

ყოველწლიურად საქართველოში ქართული დიასპორის დღისა და გლობალური დიასპორული კვირეულის აღნიშვნა და ამ დღეებისადმი მიძღვნილ კულტურულ ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;

დედაენის დღესთან დაკავშირებით, საზღვარგარეთ მცხოვრებ ქართველ მოზარდებს შორის სხვადასხვა სახის კონკურსების ორგანიზება;

უცხოეთში მცხოვრები ქართველი მოზარდებისთვის შემეცნებითი კონკურსების ორგანიზება და მათი საქართველოს ახალგაზრდულ ბანაკებში („პატრიოტთა ბანაკი“) ჩამოყვანა;

საზღვარგარეთ მოქმედი საკვირაო სკოლების, საბავშვო ბაღებსა და უცხოურ სკოლებში ქართული ენის გაკვეთილებისათვის სახელმძღვანელოების შედგენა და ქართული ლიტერატურით უზრუნველყოფა; საზღვარგარეთ არსებული ქართული დიასპორის სპორტული გაერთიანებების მხარდაჭერა;

თანამემამულეთა კომპაქტურად ჩასახლებულ ადგილებში ქართული სახლების გახსნა, რაც ხელს შეუწყობს ქართული საექსპერტო პროდუქციის პოპულარიზაციას და ადგილსამყოფელ სახელმწიფოს ბაზარზე შესაძლო სეგმენტის შევსებას. ასევე, სხვადასხვა კულტურული თუ საგანმანათლებლო ღონისძიებების ორგანიზება;

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალურ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავების მიმართულებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

სამოქალაქო თანასწორობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა, ეთნიკური უმცირესობების კულტურისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნება. ეროვნული უმცირესობების ხარისხიანი განათლებით უზრუნველყოფა, სახელმწიფო ენის სწავლების ხელშეწყობა, მათი პოლიტიკური და სამოქალაქო მონაწილეობის გაუმჯობესება, ეთნიკური უმცირესობების მედიასა და თვითმყოფადობაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალპროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების ჩატარება კანონმდებლობის დაცვით და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და სხვა ჩართულმა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტური საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის დონის ამაღლება, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

არჩევნების ღონისძიებების სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და ტექნიკური უზრუნველყოფა;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

საიმიჯო კამპანიის წარმოება საარჩევნო პერიოდში;

ამომრჩევლის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს უზრუნველყოფა;

გენდერულად დაბალანსებული და თანაბარი გარემოს ხელშეწყობა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების“ შესახებ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება; სტატისტიკური კვლევების დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება; მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება; დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.

მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემების სიღრმისეული ანალიზი და სხვადასხვა სახის პუბლიკაციების მომზადება (როგორც ელექტრონული, ასევე ბეჭდური ვერსიის).

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური გამოკვლევების მომზადება, განხორციელება და შედეგების გავრცელება. გამოკვლევების შედეგად ძირითადი სტატისტიკური ინდიკატორების (ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტი; საგარეო ვაჭრობისა და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მაჩვენებლები; ინფლაცია; ბიზნესის აქტივობის ძირითადი ინდიკატორები; დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი; მოსახლეობის დემოგრაფიული მდგომარეობის ამსახველი მაჩვენებლები; შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, დასაქმებისა და უმუშევრობის მაჩვენებლები, სიღარიბის მაჩვენებლები, სასურსათო პროდუქტების მოხმარება, შინამეურნეობების საცხოვრებელი პირობების ამსახველი მაჩვენებლები; ერთწლიანი კულტურების ნათესი და აღებული ფართობები და მოსავალი, მრავალწლიან ნარგავთა ფართობი, ძირითადად რაოდენობა და მოსავალი, პირუტყვის სულადობა, მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოება, სასუქების, შხაქიმიკატების და ტექნიკის გამოყენება, ირიგაცია, სასოფლო-სამეურნეო ნაგებობები, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაზე დანახარჯები, სასოფლო-სამეურნეო და გადამამუშავებელი პროდუქციის გაყიდვები) დადგენა; საქართველოს რეზიდენტ ვიზიტორებზე შემდეგი ინფორმაციის მოპოვება: წლის განმავლობაში საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა, ვიზიტის ხანგრძლივობა და მიზანი, მოგზაურთა ნაკადების განაწილება რეგიონების მიხედვით, მოგზაურთა დანახარჯების განაწილება, ვიზიტით კმაყოფილების დონე და სხვა. ხოლო უცხოელ ვიზიტორებზე: ვიზიტორების განაწილება საცხოვრებელი ქვეყნების მიხედვით, საქართველოში ვიზიტის რიგითობა, ვიზიტის ხანგრძლივობა და მიზანი, საქართველოზე ინფორმაციის მოსაპოვებლად გამოყენებული საშუალებები, საქართველოს მასშტაბით მონახულებული ადგილები, ვიზიტორთა დანახარჯების განაწილება, საქართველოში ვიზიტით კმაყოფილების დონე და სხვა; საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების მაჩვენებლის შინამეურნეობებსა და ბიზნესში დადგენა.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და მათი წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გავრცელება, სამიზნე აუდიტორიებისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიური გამოცემა;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე ყოველთვიურად საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციების გამოცემა და გავრცელება;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე სამოქალაქო განათლების მხარდაჭერა;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა; უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება და წარდგენა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისთვის; მთავრობის ადამიანის უფლებათა სამოქმედო გეგმის და შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი, რელიგიათა და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოების ჩართულობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა, როგორც ცენტრში, ისე რეგიონებში;

არასრულწლოვანთა სასჯელაღსრულების დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

24 საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების მომზადების ზედამხედველობა სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლის მიმართულებით;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის კუთხით არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული გენდერული თანასწორობის საკითხის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადება/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების, რეკომენდაციების და წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედ სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო ორგანოების და ორგანიზაციების საქმიანობის, გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტური სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“ დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგის განხორციელება;

ე.წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგის განხორციელება თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში.

საქართველოს პარლამენტისათვის საკანონმდებლო წინადადებების წარდგენა და მხარდაჭერა.

საქართველოს კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელების წარდგენა.

სსიპ –კონკურენციის სააგენტო

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რომელიც ითვალისწინებს:

- ✓ დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას;
- ✓ კონკურენციის შემზღუდავი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას;

სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღუდავი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობა;

კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობა;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა.

სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობებზე ცნობადობის ამაღლება;

არსებული და პოტენციური ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

სხვადასხვა ქვეყნების სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნეს-გაერთანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნეს-ფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნეს-წრეების წარმომადგენლების მონაწილეობით და აგრეთვე, ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და როლდმოუების ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნეს კავშირების დამყარების ხელშეწყობა და აგრეთვე, ქართული კომპანიების ხელშეწყობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარების, რეგიონულ/საერთაშორისო ვაჭრობის და ეკონომიკაში ინტეგრაციისა და აგრეთვე, რეგიონულ/საერთაშორისო ფინანსურ, ადამიანურ და ბუნებრივ რესურსებზე ხელმისაწვდომობის კუთხით;

ორმხრივი ეკონომიკური მთავრობათშორისი კომისიების მუშაობაში მონაწილეობა;

საქართველოს საინვესტიციო გარემოს წარდგენის, ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციისა და ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა ქვეყნებში წარმომადგენლობების გაფართოვება;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება/ახალი სერვისების შემუშავება და პალატის ვებ-გვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

მეწარმე სუბიექტების ბიზნეს-კატალოგის შექმნა;

ევროკავშირში ექსპორტით დაინტერესებული მეწარმე სუბიექტებისათვის ტრენინგების ჩატარება ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ხელმოწერილი ასოცირების ხელშეკრულების შემადგენელი ნაწილის, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის (DCFTA) ძალაში შესვლის შემდეგ ამოქმედებულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით;

საქართველოს ბიზნეს სუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობო კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, დავების საბჭოსა და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა;

„ერთი ფანჯრის“ პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA საინფორმაციო ცენტრის შექმნა, რომლის მიზანია საზოგადოების ცნობადობის გაზრდა DCFTA შეთანხმებით გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველო-ევროკავშირის შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა და აგრეთვე, კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში რეგიონულ პალატებთან თანამშრომლობა და ახალი რეგიონული პალატების გახსნა;

პალატის კვლევების ცენტრისა და აგრეთვე, ბიზნეს ინკუბატორის შექმნა, რომელიც დაინტერესებულ ფიზიკურ პირებს დაეხმარება ინოვაციური ბიზნეს გეგმების რეალიზებაში;

კომერციული და საინვესტიციო ხასიათის საერთაშორისო დავების განხილვის მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება.

სასამართლო სისტემა

სასამართლო სისტემა მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;

გამოსაცდელი 3 წლიანი ვადით დანიშნული მოსამართლეების შეფასება, კვალიფიციურ მოსამართლეთა უვადოდ გამწესება;

სასამართლო შენობების სარემონტო/სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულების და მსაჯულობის კანდიდატების უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურებით, რომელიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

სასამართლო სერვისების გაუმჯობესება;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭირვალობის და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება;

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე იურიდიული დახმარების გაწევა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე.

სერვისის ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, ინფრასტრუქტურის განვითარება და ახალი ოფისების გახსნა.

სამსახურის მანდატის გაფართოებისა და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა.

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

ევროდირექტივებთან საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება.

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში.

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი

პერსონალური მონაცემების დაცვის მარეგულირებელი კანონმდებლობის საერთაშორისოდ აღიარებულ და ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობისა და ჰარმონიზაციის უზრუნველყოფა. სხვა სახელმწიფოში ან/და საერთაშორისო ორგანიზაციაში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების არსებობის შეფასება;

ქვეყანაში დანაშაულის თავიდან აცილების, გამოძიების, ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და მართლწესრიგის დაცვის მიზნით სამართალდამცავი ორგანოების მიერ სახელმწიფო საიდუმლოებას მიკუთვნებული პერსონალური მონაცემების დამუშავებაზე ზედამხედველობა, ასევე პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერებაზე კონტროლი და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შესრულებაზე ზედამხედველობა;

ფარული საგამოძიებო მოქმედებების და სამართალდამცავი ორგანოების მონაცემთა ბანკებში განხორციელებული აქტივობების, მათ შორის სატელეფონო საუბრის, ფარული მიყურადების და ჩაწერის კონტროლი;

კომპეტენციის ფარგლებში მოქალაქეთა განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება. ასევე, საჯარო უწყებების, კერძო ორგანიზაციებისა და მოქალაქეთათვის კონსულტაციის გაწევა პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის, პერსონალური მონაცემების დაცვისა და დამუშავების საკითხებზე;

მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება საჯარო და კერძო დაწესებულებებში;

ფაილურ სისტემათა კატალოგების რეესტრის წარმოება და საჯაროობის უზრუნველყოფა;

საზოგადოების ინფორმირება საქართველოში მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ;

პერსონალური მონაცემების შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით საჯარო ლექციების, ტრენინგების და სხვა ღონისძიებების ორგანიზება, რეკომენდაციების, საინფორმაციო მასალის და სოციალური კლიპის მომზადება.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსებისა და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო (FATF) სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან შემდგომი ჰარმონიზაციის მიზნით საკანონმდებლო აქტების პროექტების მომზადება;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი

უცხო ქვეყნის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე სწავლის ხელმისაწვდომობის ამაღლება;

ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარებისათვის შრომის ბაზრის მოთხოვნებიდან გამომდინარე საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება და მათი შესაბამის სფეროში/დაწესებულებაში ინტეგრირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო სამსახურში დასაქმებულ პირთა საზღვარგარეთ კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობა;

საჯარო მოსამსახურეთა სკოლის განვითარება, საჯარო სამსახურის თანამედროვე საჭიროებებზე ორიენტირებული და მკაფიოდ ორგანიზებული პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება.

ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად განსაკუთრებულად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზაცია და პრიორიტეტულ სოციალურ საჭიროებებზე მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანდაცვითი პროექტების დაფინანსება, მათ შორის ერთჯერადი დახმარებების და ასევე, რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა/განხორციელება.

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ბენეფიციარების მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტს ფარგლებს გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის, ასევე ძვირადღირებული სადიაგნოსტიკო და სამკურნალო მომსახურება საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში.

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილი მოსახლეობისათვის ძვირადღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის კომპონენტის უზრუნველყოფა სულ მცირე ორი მედიკამენტის (მაბტერის და ჰერცეპტინის) თანადაფინანსება, რომელიც მნიშვნელოვნად შეამცირებს პაციენტისათვის განსაკუთრებულად ძვირადღირებული მედიკამენტის ფასს.

შეზღუდული შესაძლებლობებისა და იშვიათი დაავადებები მქონე ბავშვთა მხარდაჭერის კომპონენტის ფარგლებში ანტიეპილეფსიური მედიკამენტების, აუტიზმის აბილიტაციისა და შშმ ბავშვთა რეაბილიტაციის სერვისების თანადაფინანსებაში მონაწილეობა.

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონიდან გამომდინარე საჯარო სამსახურში ადამიანური რესურსების მართვისა და ადამიანური რესურსების წლიური გეგმის შემუშავების პროცესის კოორდინაცია, საჯარო მოსამსახურეთა სამსახურში მიღების, შესრულებული სამუშაოს შეფასების, კარიერული განვითარების, სამსახურიდან გათავისუფლების პროცესის კოორდინაცია და მონიტორინგი, საჯარო სამსახურის სფეროში მოქმედი სტრუქტურების ტრანსფორმაციისათვის შემუშავებული პრინციპების დანერგვა, როგორც ცენტრალური საჯარო უწყებების, ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების დონეზე.

კარიერულ პრინციპზე დაფუძნებული საჯარო სამსახურის სისტემის ჩამოყალიბება

საჯარო სამსახურში მოხელის თანამდებობების ერთიანი კლასიფიკაციისა და სამართლიანი ანაზღაურების სისტემის შექმნის ხელშეწყობა;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის ამსახველი დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა და ყოველწლიურად დეკლარანტთა მიერ წარდგენილი დოკუმენტაციებისა და მასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შემოწმება კანონით გათვალისწინებული რაოდენობის შესაბამისად.

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო

საექსპერტო კვლევების სტანდარტიზაცია და ექსპერტიზის ჩატარება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით;

საექსპერტო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;

კვლევის ახალი მეთოდების დანერგვა;

შესაბამისი ღონისძიებების გატარება ექსპერტების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მუდმივ რეჟიმში განახლება.

სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელებისას საჯაროობის, გამჭვირვალობის, სამართლიანობისა და არადისკრიმინაციულობის პრინციპების დაცვა, კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების ზუსტად შესრულებისა და ანგარიშგების, სახელმწიფო შესყიდვების მონაწილეთა არადისკრიმინაციული გარემოს შესაძლებლობის უზრუნველყოფა ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში;

სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის გამართულად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, განვითარება და მის მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა, საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებთან, ევროდირექტივების მოთხოვნებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“

ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემის განვითარებისა და სრულყოფისათვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში: პოლიტიკის განსაზღვრა და მისი განხორციელება; პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი განხორციელების ორგანიზება; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საზღვარგარეთის ქვეყნებთან თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და საერთაშორისო ვალდებულებათა შესრულების ორგანიზება;

საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე (გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, დიზაინი, მცენარეთა ახალი ჯიშები, ცხოველთა ახალი ჯიშები, სასაქონლო ნიშანი, ადგილწარმოშობის დასახელება, გეოგრაფიული აღნიშვნა, ინტეგრალური მიკროსქემის ტოპოლოგია, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებები, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები) უფლების მოპოვების სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და მხატვრულ-შემოქმედებითი პოტენციალის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნისათვის ხელშეწყობა;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციით უზრუნველყოფა და სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა ამოცანათა შესრულება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე განაცხადის კანონმდებლობით დადგენილი წესით ექსპერტიზა, შესაბამისი დოკუმენტების გაცემა და ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების რეესტრების წარმოება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებთან დაკავშირებით განმცხადებლებისა და მესამე პირების სააპელაციო საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება საქპატენტთან არსებულ სააპელაციო პალატაში;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ წინადადებების მომზადება;

საქპატენტის მიერ ამ დებულებით გათვალისწინებული და კანონმდებლობიდან გამომდინარე ფუნქციების შესრულების მიზნით, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროექტებისა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების დაცვასთან დაკავშირებით მასალების გამოქვეყნება, მათ შორის საქართველოს სამრეწველო საკუთრების ოფიციალური ბიულეტენის გამოცემა;

საერთაშორისო განაცხადებთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელება;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული კანონპროექტებისა და სხვა ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

საქართველოში მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების კომენტარების მომზადება და გამოცემა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების მონაცემთა ავტომატიზებული ბაზების შექმნა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

პატენტრწმუნებულთა ატესტაცია, რეგისტრაცია, მათი რეესტრის შექმნა და წარმოება;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების, მათი მემკვიდრეებისა და სხვა უფლებამონაცვლეების ქონებრივი უფლებების დაცვისათვის, კოლექტიურ საფუძველზე, მმართველი ორგანიზაციების (საზოგადოებების) საქმიანობის ხელშეწყობა;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სფეროს განვითარების ხელშეწყობა;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულება, საინფორმაციო და შემეცნებითი ბროშურებისა და სხვა მასალების გამოქვეყნება და გავრცელება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	60,131.0	62,977.6	65,960.0	69,089.0
საკანონმდებლო საქმიანობა	52,091.0	54,695.6	57,430.0	60,302.0
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,590.0	7,818.0	8,053.0	8,295.0
პერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	450.0	464.0	477.0	492.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	9,800.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0
საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	15,127.2	15,572.7	16,032.3	16,504.4
სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი	14,517.2	14,952.7	15,402.3	15,864.4
სსიპ - საჯარო აუდიტის ინსტიტუტი	610.0	620.0	630.0	640.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	60,500.0	63,377.0	25,475.0	64,527.0
საარჩევნო გარემოს განვითარება	11,197.4	11,250.0	11,500.0	11,750.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	35,321.6	38,172.0	-	38,792.0
საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,195.9	1,170.0	1,190.0	1,200.0
პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	12,785.0	12,785.0	12,785.0	12,785.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,410.0	3,410.0	3,410.0	3,410.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	7,700.0	8,000.0	8,500.0	9,000.0
საერთო სასამართლოები	55,250.0	58,250.0	60,250.0	61,250.0
საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	53,670.0	56,740.0	58,740.0	59,740.0
მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,580.0	1,650.0	1,650.0	1,650.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,700.0	2,700.0	2,700.0	2,700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	900.0	900.0	900.0	900.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	700.0	700.0	700.0	700.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყეშელის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	800.0	800.0	800.0	800.0
სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის,	800.0	800.0	800.0	800.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში				
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	700.0	700.0	700.0	700.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	3,100.0	3,350.0	3,500.0	3,500.0
ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,535.0	2,785.0	2,900.0	2,900.0
სსიპ – საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ	565.0	565.0	600.0	600.0
დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,200.0	1,200.0	1,200.0	1,200.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,350.0	1,400.0	1,400.0	1,400.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	208,015.0	201,855.0	207,050.0	212,595.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	26,456.0	26,456.0	26,456.0	26,456.0
შემოსავლების მოზილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	135,744.0	140,669.0	145,844.0	151,289.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,500.0	17,500.0	17,500.0	17,500.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	20,115.0	8,930.0	8,930.0	8,930.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,550.0	1,650.0	1,750.0	1,850.0
მიეცეული ქონების ეფექტური განკარგვა	6,650.0	6,650.0	6,570.0	6,570.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	125,730.0	132,835.0	138,480.0	138,920.0
ეკონომიკური და სექტორული პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია	69,197.0	73,200.0	78,160.0	78,160.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,207.0	1,235.0	1,240.0	1,240.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,986.0	1,990.0	2,040.0	2,050.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	550.0	550.0	550.0	600.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	23,520.0	26,000.0	26,000.0	26,000.0
საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	4,000.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
სსიპ - სასწავლო უნივერსიტეტი-ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	4,400.0	4,900.0	4,900.0	4,900.0
სსიპ - სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო	4,200.0	4,300.0	4,350.0	4,400.0
სსიპ -საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	7,600.0	7,680.0	7,760.0	7,590.0
სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო	5,500.0	6,000.0	6,500.0	7,000.0
სსიპ - საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახური	3,570.0	3,980.0	3,980.0	3,980.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	1,208,800.0	2,365,100.0	2,585,500.0	1,856,500.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,420.0	6,500.0	6,500.0	6,500.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	745,080.0	1,940,000.0	2,365,000.0	1,809,500.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	251,384.0	201,600.0	82,000.0	28,500.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	205,916.0	217,000.0	132,000.0	12,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	197,845.0	198,980.0	201,225.0	196,830.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	8,500.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0
გამომიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	35,000.0	37,000.0	37,000.0	37,000.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	9,800.0	10,200.0	11,700.0	11,700.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	4,300.0	4,425.0	4,420.0	4,430.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,650.0	3,550.0	4,000.0	4,900.0
ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება	4,400.0	4,100.0	3,700.0	4,000.0
დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	1,500.0	1,500.0	1,500.0	1,580.0
სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	49,160.0	49,605.0	46,605.0	42,605.0
მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	1,890.0	2,035.0	-	-
იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	15,175.0	17,120.0	24,700.0	23,680.0
ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	2,360.0	2,570.0	2,570.0	2,570.0
სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	42,315.0	42,600.0	40,755.0	40,090.0
სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	20,795.0	15,775.0	15,775.0	15,775.0
საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	153,500.0	155,000.0	160,000.0	160,000.0
საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	142,000.0	143,000.0	148,000.0	148,000.0
სრულყოფილი პრობაციის სისტემა	10,500.0	11,000.0	11,000.0	11,000.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	110,300.0	115,300.0	115,335.0	120,355.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	109,905.0	114,890.0	114,920.0	119,840.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	395.0	410.0	415.0	515.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	760,583.0	782,600.0	751,720.0	786,820.0
თავდაცვის მართვა და შესაძლებლობების განვითარება	462,763.0	480,000.0	494,000.0	510,000.0
წვრთვნა და სამხედრო განათლება	44,204.0	49,700.0	52,720.0	60,720.0
ჯამრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	47,149.0	46,700.0	46,700.0	48,700.0
მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები	6,300.0	6,500.0	7,000.0	8,000.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	17,500.0	20,000.0	21,000.0	22,000.0
საერთაშორისო ოპერაციები	66,000.0	71,000.0	72,000.0	74,000.0
სამხედრო მრეწველობის განვითარება	51,667.0	56,700.0	58,300.0	63,400.0
საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	65,000.0	52,000.0	-	-
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	782,035.0	777,645.0	783,575.0	784,175.0
საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	510,532.0	510,000.0	515,000.0	515,000.0
ეროვნული საგანმუხრის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	126,111.0	127,000.0	127,500.0	128,000.0
სამართალდამცავი სრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო - კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	7,720.0	8,445.0	8,775.0	8,775.0
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	3,911.0	4,150.0	4,150.0	4,150.0
სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	361.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება	58,100.0	62,200.0	62,300.0	62,400.0
სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	65,000.0	54,880.0	54,880.0	54,880.0
საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	10,300.0	9,970.0	9,970.0	9,970.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	15,000.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,316,105.0	1,327,830.0	1,351,550.0	1,344,350.0
განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	16,972.0	18,000.0	18,000.0	18,000.0
ზოგადი განათლება	604,190.0	623,020.0	633,145.0	657,410.0
პროფესიული განათლება	49,345.0	56,830.0	59,375.0	59,900.0
უმღალესი განათლება	363,580.0	389,560.0	396,390.0	398,250.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	64,490.0	65,740.0	68,740.0	70,790.0
საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	96,528.0	120,000.0	130,000.0	140,000.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი	121,000.0	54,680.0	45,900.0	-
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	129,270.0	133,065.0	138,577.0	144,100.0
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,860.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ	73,985.0	75,145.0	75,975.0	80,695.0
სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	28,365.0	29,200.0	29,525.0	29,845.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	21,060.0	22,720.0	27,077.0	27,560.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	85,000.0	95,000.0	105,000.0	110,000.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	10,476.0	10,500.0	10,500.0	10,500.0
განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	74,087.0	83,500.0	93,500.0	98,000.0
დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	437.0	1,000.0	1,000.0	1,500.0
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,315,955.0	3,491,000.0	3,601,100.0	3,741,100.0
შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	52,905.0	53,000.0	56,100.0	63,900.0
მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,387,000.0	2,500,000.0	2,550,000.0	2,630,000.0
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	842,000.0	900,000.0	950,000.0	1,000,000.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	30,000.0	33,500.0	40,500.0	42,700.0
შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	4,050.0	4,500.0	4,500.0	4,500.0
საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	195,460.0	630,660.0	544,460.0	278,445.0
ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	32,460.0	35,460.0	45,460.0	45,460.0
ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია და სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	163,000.0	595,200.0	499,000.0	232,985.0
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	280,610.0	312,375.0	278,815.0	282,430.0
სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	212,370.0	241,945.0	212,085.0	213,500.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა	31,890.0	30,080.0	30,080.0	30,080.0
მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება	26,350.0	30,350.0	30,350.0	32,350.0
სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	10,000.0	10,000.0	6,300.0	6,500.0
საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	60,420.0	66,075.0	70,323.0	71,043.0
გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	5,770.0	5,800.0	5,800.0	5,800.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	11,179.0	13,200.0	13,200.0	13,200.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	11,900.0	13,355.0	14,973.0	14,973.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	17,650.0	18,770.0	20,950.0	21,520.0
ეროვნული საშენი მემკვიდრეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	1,327.0	1,400.0	1,450.0	1,450.0
გარემოსდაცვითი ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	794.0	850.0	850.0	850.0
ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	900.0	1,600.0	1,600.0	1,650.0
გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ბუნებრივი რესურსების მართვა	10,900.0	11,100.0	11,500.0	11,600.0
საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	135,475.0	141,315.0	146,415.0	151,755.0
სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3,387.0	3,400.0	3,400.0	3,400.0
სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	118,987.0	122,935.0	127,035.0	132,375.0
სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	6,084.0	6,500.0	6,500.0	6,500.0
ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	7,017.0	8,480.0	9,480.0	9,480.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	56,000.0	56,050.0	56,100.0	56,150.0
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	47,500.0	47,500.0	47,500.0	47,500.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	7,500.0	7,500.0	7,500.0	7,500.0
სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	1,000.0	1,050.0	1,100.0	1,150.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	4,500.0	5,445.0	5,989.0	6,588.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	49,466.0	57,160.0	60,269.0	68,582.0
სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	26,200.0	26,200.0	26,000.0	27,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	7,960.0	8,860.0	9,200.0	9,300.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,760.0	5,260.0	5,490.0	5,490.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	3,200.0	3,600.0	3,710.0	3,810.0
სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,300.0	1,300.0	1,300.0	1,300.0
სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	2,300.0	2,300.0	2,300.0	2,300.0
საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	1,130.0	1,130.0	1,130.0	1,130.0
ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა	1,170.0	1,170.0	1,170.0	1,170.0

დასახელება	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	2,100.0	2,100.0	2,100.0	2,100.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,450.0	1,450.0	1,450.0	1,450.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	5,800.0	7,000.0	7,300.0	7,500.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	7,450.0	7,450.0	7,450.0	7,450.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,600.0	5,600.0	5,600.0	5,600.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	1,100.0	1,100.0	1,100.0	1,100.0
რელიგიური გაერთიანებების დაფინანსება	4,500.0	4,500.0	4,500.0	4,500.0
სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2,150.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	350.0	260.0	260.0	260.0
სსიპ - განათლების საერთაშორისო ცენტრი	6,500.0	6,500.0	6,500.0	6,500.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	4,200.0	4,200.0	4,200.0	4,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	105,000.0	115,000.0	120,000.0	125,000.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	300.0	300.0	300.0	300.0
სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	5,500.0	5,500.0	5,500.0	5,500.0
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“	8,500.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0